

Technology for people who care

INSTRUMENTARIUM

Instrumentarium kehittää, valmistaa ja markkinoi terveydenhuollon teknologiatuotteita kansainvälisille markkinoille sekä harjoittaa optiikan vähittäiskauppaa Suomessa ja sen lähialueilla. Instrumentarium kuuluu maailman johtaviin terveydenhuollon laitteiden ja järjestelmien toimittajiin. Instrumentariumin ydinliiketoiminta-alue on anestesia ja tehohoito, jota konsernissa edustavat Datex-Ohmeda ja Deio.

Instrumentariumin tavoitteena on kannattava kasvu pitkällä aikavälillä. Konsernin liiketoimintayksiköistä Datex-Ohmeda, Deio, Instrumentarium Imaging ja Ohmeda Medical toimivat maailmanlaajuisesti ja niistä jokainen kuuluu alansa markkinajohtajiin.

Liiketoiminta-alueet

ANESTESIA JA TEHOHOITO

Anestesia ja tehohoito -liiketoiminta-alueen suurin yksikkö **Datex-Ohmeda** kuuluu alallaan maailman johtaviin laite- ja järjestelmätoimittajiin. Sen tuotevalikoima käsittää potilasvalvontalaitteet ja -järjestelmät sekä anestesiakoneet potilaiden nukkuttamiseen ja hengityksen mekaaniseen avustamiseen. **Deio** tuottaa anestesian ja tehohoidon prosessien hallintaa parantavia kliinisiä tietojärjestelmäratkaisuja. **Instrumed** keskittyy leikkaussaleihin, anestesiaan ja tehohoitoon liittyvään kotimaan jakeluliiketoimintaan.

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET

Terveydenhuollon laitteet -liiketoiminta-alue käsittää kaksi maailmanlaajuisesti toimivaa yksikköä, joista **Instrumentarium Imaging** valmistaa ja markkinoi röntgenlaitteita hammaslääketieteelliseen kuvantamiseen, mammografiaan sekä leikkaussalikäyttöön ja **Ohmeda Medical** tuottaa vastasyntyneiden hoitojärjestelmiä sekä imu- ja happiterapiatuotteita. **Merivaara** valmistaa ja markkinoi sairaalalalusteita, kuten sairaalasänkyjä, leikkauspöytiä ja potilaspöytäjä, pääasiassa Pohjoismaihin ja muille lähimarkkinoille. **Medko Medical** harjoittaa sairaalaprojektien vientiä pääasiassa kehittyville markkinoille.

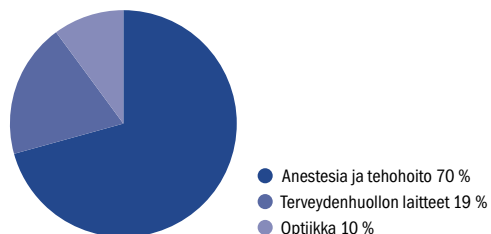
OPTIIKKA

Optiikkaryhmä harjoittaa silmälasien ja muiden optisten tuotteiden vähittäiskauppaa Suomessa, Ruotsissa, Baltian maissa sekä Venäjällä. Suomessa Optiikkaryhmä markkinoi myös kotiterveydenhoitotuotteita.

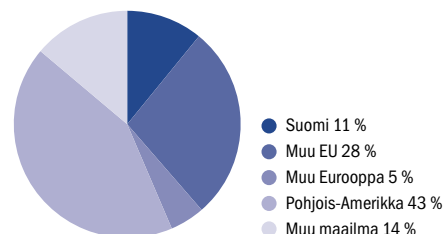

Instrumentarium lyhyesti

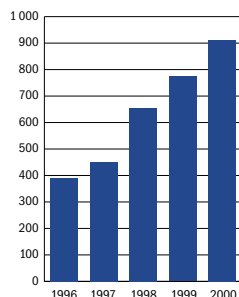
Liikevaihdon jakauma liiketoiminta-alueittain, %

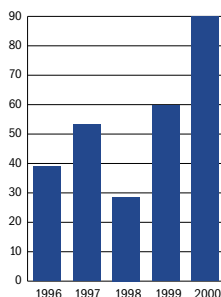
Liikevaihdon maantieteellinen jakauma, %

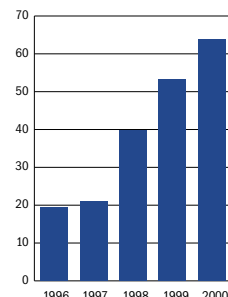
Liikevaihto, milj. e

Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja, milj. e

Tuotekehityskulut, milj. e

Avainlukuja

Milj. e	1999	2000	%
Liikevaihto	773,5	912,8	+18
Ulkomaisen liikevaihdon osuus (%)	86,0	89,3	
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja	59,8	89,9	+50
Liikevoitto	46,7	79,7	+71
Voitto ennen satunnaisia eriä	31,2	66,6	+114
Voitto ennen satunnaisia eriä, verojen jälkeen	16,6	43,1	+160
Oma pääoma ja vähemmistöosuus	445,6	473,2	+6
Taseen loppusumma	945,1	940,7	-0
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	6,6	10,8	
Oman pääoman tuotto (%)	3,8	9,5	
Omavaraisuusaste (%)	47,1	50,3	
Tulos/osake, e	0,69	1,80	+161
Osinko/osake, e	0,67	0,80*	+19
100-vuotisjuhlaosinko/osake, e		0,20*	
Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin (1 000 kpl)	24 049	23 980	-0
Henkilöstö vuoden lopussa	5 128	5 217	+2

* hallituksen ehdotus

Toimitusjohtajalta

Sata vuotta on terveydenhuollon alalla toimivalle yhtiölle merkittävä ikä. Yhtiömme perustajalääkärien kaukonäköisyys, riskinottohalu, toiminnan taloudellinen kannattavuus ja yrittämisen innostus ovat jääneet yhtiömme perusarvoiksi. Nämä arvot eivät ole kärsineet taloudellisista suhdanteista tai teknologian valtaisasta edistymisestä. Päinvastoin, niihin tukeutuen monet instrumentaisten sukupolvet ovat kehittäneet yhtiötä määrätietoisesti pitkäjänteisesti.

Kaikkialla maailmassa terveydenhuollon ammattilaisilla on yhteinen haaste: Miten hoitaa ikääntyvää väestöä tehokkaammin ja samalla entistä laadukkaammin hoidon tarpeen jatkuvasti kasvaessa. Tämä luo paineita yhteiskunnallisille päättäjille, koska taloudelliset resurssit ovat monesti ristiriidassa eettisten kysymysten kanssa. Instrumentarium haluaa olla asiakkaidensa pitkäjänteinen ja vakaa yhteistyökumppani, joka yhdessä heidän kanssaan on ratkaisemassa sekä uusien tuotteiden että uusien palvelukonseptien avulla terveydenhuollon haasteita.

Päättynyt sadas toimintavuosi oli kokonaisuutena jälleen edellistä parempi, ja sen aikana luotiin uusia kasvuedellytyksiä tulevaisuutta ajatellen. Lähes kaikki liiketoimintayksiköt lisäsivät myyntiään ja paransivat tulostaan. Liikevaihtomme muodostuu jo 90-prosenttisesti ulkomaisesta toiminnasta, mutta on kokonaisuudessaan alle yhden prosentin maailman sairaalalaitteinvestoinneista sekä tarvikkeiden ja palveluiden myynnistä.

Instrumentariumin tavoitteena on olla maailman terveydenhuoltopalveluiden tarjoajien pitkäaikainen ja luotettava yhteistyökumppani, joka uusien tuotteiden ja palvelukonseptien avulla auttaa näitä kehittämään terveydenhuoltotoimintaansa. Tähän haasteeseen olemme menestyksekkäästi vastanneet siitä asti kun Instrumentarium vuonna 1900 perustettiin.

Instrumentariumin liiketoiminta on vankalla perustalla ja olen luottavainen tulevaisuuden suhteen

Kasvumahdollisuutemme ovat siis markkinoiden osalta turvatut pitkälle tulevaisuuteen. Menestyksemme riippuukin ratkaisevasti kyvystämme kehittää tuotteitamme ja palveluitamme sekä jatkuvasti innovoida uutta – paitsi nykyisten, myös uusien asiakkaiden tarpeisiin.

Viime vuonna toteutimme useita merkittäviä kehittämishankkeita. Tietojärjestelmien ratkaiseva merkitys sairaaloiden toiminnan laadukkaassa tehostamisessa aletaan ymmärtää yhä paremmin. Tämän vuoden ensimmäisenä päivänä aloitti toimintansa uusi yhtiö, Deio, johon siirtyi yli sata konsernin IT-alan ammattilaista. Instrumentariumin kokonaan omistaman Deion tavoitteena on hoidon tietojärjestelmien entistä fokusoidumpi myynti, markkinointi ja kehittäminen. Deioon investoidaan lähivuosina merkittävästi sekä henkisiä että aineellisia voimavaroja, sillä olemme vakuuttuneita tämän alan tulevaisuuden kasvupotentiaalista.

Deion perustamisen seurauksena Datex-Ohmeda voi nyt myös paremmin keskittyä maailman parhaiden anestesia- ja tehohoitojärjestelmien sekä niihin liittyvien palveluiden kehittämiseen, markkinointiin ja myyntiin. Datex-Ohmeda ja Deio työskentelevät tiiviisti yhdessä tarjotakseen asiakkailleen saumattomia järjestelmäratkaisuja.

Vuoden 2000 alussa ostimme Saksassa ja Yhdysvalloissa toimivat Ziehm-yhtiöt osaksi Instrumentarium Imagingiä. Yritysosto lähes

kaksinkertaisti Instrumentarium Imagingin liikevaihdon heti vuoden alusta ja nosti sen kasvumahdollisuudet, ja myös kannattavuuden, täysin uudelle tasolle.

Päätimme luopua laboratorioiden ja sairaaloiden yleislaitteiden ja -tarvikkeiden maahan tuonnista ja keskittyä kotimaassa vain leikkaussali- ja tehohoitotuotteiden sekä omien yksiköidemme tuotteiden kauppaan.

Varmistaaksemme sen, että vahva asemamme optiikan vähittäiskaupassa säilyy ja että toiminnan kehittäminen nopeutuu ja tehostuu, päätimme myös yhtiöittää Optiikka-ryhmämme erilliseksi tytäryhtiöksi.

Eri liiketoimintayksiköidemme kilpailuympäristössä tapahtui useita merkittäviä yritysjärjestelyitä. Suurempia markkinaosuuksia ja parempaa kannattavuutta tavoitellaan yleisesti yhdistämällä eri tuotealueita ja kasvattamalla yrityskokoa. Parantuneen rahoitusasemamme suomin mahdollisuuksin aiomme edelleen harkiten osallistua tähän kehitykseen valitsemillamme toimialoilla.

Taloudellisesti yhtiön sadas toimintavuosi oli tyydyttävä ja tulos kokonaisuudessaan kasvoi selvästi. Operatiivisen tuloksen kasvu jäi tavoitteistamme jonkin verran, mutta parani kuitenkin merkittävästi edellisestä vuodesta. Tulostasomme ei vielä ole alan hyvää kansainvälistä tasoa, joten olemmekin käynnistäneet kannattavuuden parantamiseen tähtäävän ohjelman.

Yhtiön hallitus ehdottaa kevään yhtiökokoukselle osingon korottamista edellisestä toimintavuodesta noin viidenneksellä, eli 0,80 euroon osakkeelta. Lisäksi ehdotetaan jaettavaksi 100-vuotisjuhlaosinkoa 0,20 euroa osaketta kohti.

Kiitän kaikkia instrulaisia heidän hyvästä ja ammattitaitoisesta työpanoksestaan päättyneenä vuonna. Erityisen kiitoksen ovat ansainneet myös asiakkaamme – he ovat turbulenteissakin tilanteissa luottaneet meihin. Teemme kaikkemme ollaksemme tulevaisuudessakin heidän luottamuksensa arvoisia ja kaikissa suhteissa kilpailijoitamme parempia yhteistyökumppaneita.

Instrumentariumilla on yli 20 000 osakkeenomistajaa. Kiitämme heitä yhtiön toiminnan pitkäjänteisestä tukemisesta. Vuoden 2001 alkaessa yhtiön perusasiat ovat kunnossa ja olen luottavainen tulevaisuuden suhteen.

Olli Riikkala
toimitusjohtaja

Datex-Ohmeda

ANESTESIA JA TEHOHOITO

Datex-Ohmedan integroitu anestesiatyöasema huolehtii tiedonkeruusta, jotta hoitohenkilökunta voi keskittyä olennaisimpaan – potilastyöhön.

Datex-Ohmeda on maailman johtava anestesia-laitteiden, -järjestelmien ja niihin liittyvien palveluiden tuottaja, ja se on nousemassa maailmanlaajuisesti merkittävään asemaan myös tehohoidon alueella. Sen laajaan tuotevalikoimaan kuuluvat potilasvalvontalaitteet ja verkotetut järjestelmät, sekä anestesiakoneet, hengityskoneet ja lääkekaasun annostelujärjestelmät. Merkittävä osa liikevaihdosta kertyy lisälaitteiden ja -tarvikkeiden myynnistä sekä laajan laitekannan huollosta. Datex-Ohmeda toimittaa myös hoidon tietojärjestelmiä yhteistyössä Instrumentarium-konserniin kuuluvan Deion kanssa.

Maailmanlaajuisen liiketoiminnan kasvu rakentuu asiakkaiden luottamukselle

Datex-Ohmedan tavoitteena on saavuttaa johtava asema maailmanlaajuisilla anestesian ja tehohoidon laitemarkkinoilla. Se pyrkii merkittävästi markkinoita nopeamman kasvuun vahvistamalla edelleen asemaansa anestesia-laitteiden ja -järjestelmien markkinajohtajana sekä laajentamalla nopeasti toimintaansa valikoiduilla tehohoidon alueilla. Leikkaussalien ja heräämöiden verkotettujen tuotteiden lisäksi Datex-Ohmeda kehittää jatkuvasti myös tehohoidon tietojärjestelmäratkaisujaan. Voidakseen palvella hoitoprosessien kehittämisen kasvavia tarpeita yksikkö suunnittelee tuotteensa yhteensopiviksi erilaisten, mm. Deion tarjoamien, kliinisten tietojärjestelmien kanssa.

Viiden miljardin euron markkinat

Lääketieteellisten laitteiden kokonaismarkkinoiden arvioidaan olevan yli 160 miljardia euroa ja kasvavan vuosittain noin 10 %⁽¹⁾. Nämä markkinat ovat kuitenkin hyvin hajanaiset. Niiden suurimpia yksittäisiä segmenttejä on anestesia- ja tehohoitolaitteet, joiden valmistajien kokonaisliikevaihdon on arvioitu ylittävän 5 miljardia euroa. Sairaaloissa laitekantaa uusitaan jatkuvasti, ja myös lisätarvikkeiden ja -laitteiden sekä ylläpito- ja huoltotoiminnan markkinat ovat huomattavat. Kasvua vauhdittavat myös asiakkaiden vaatimukset: tuotteilta edellytetään yhä parempia toiminnallisia ja ergonomisia ominaisuuksia

sekä laajaa yhteensopivuutta muiden laitteiden kanssa. Teollistuneissa maissa potilasvalvontalaitteille ja hengityskoneille on syntymässä uudenlaista kysyntää, kun kriittisesti sairaiden hoitovalmiuksia lisätään terveydenhuollon eri osa-alueilla. Lisäksi kehittyvissä maissa on kasvavat markkinat perinteisille sairaalalaitteille. Instrumentariumin omien markkinatutkimusten mukaan anestesiakoneiden kysyntä kasvaa lähivuosina yli 10 %:n vauhdilla, kun uudet investoinnit käynnistyvät päämarkkina-alueilla.

Uudet potilasvalvontajärjestelmät

Datex-Ohmedan modulaarisia potilasvalvontalaitteita markkinoidaan tällä hetkellä System 5 -konseptin kahtena erillisenä ratkaisuna, S/5-anestesiamonitorina ja S/5-tehohoitomonitorina. S/5-anestesiamonitori on kehitetty leikkaussalien ja heräämöjen tarpeisiin ja S/5-tehohoitomonitori on tarkoitettu teho-osastoille, sydänvalvontaosastoille ja sairaalan muille akuutin hoidon alueille, kuten esimerkiksi päivystyspoliiklinikoille. Laajaan tuotevalikoimaan kuuluu lisäksi järjestelmäyhteensopiva kuljetusmonitori, S/5 Compact Monitor. Datex-Ohmeda valmistaa myös useita erilaisia tehtaalla kiinteästi konfiguroituja potilasvalvontalaitteita niin osastoilla käytettäviksi kuin kuljetusmonitorointiin, sekä tarjoaa laajan valikoiman pulsioskimetrejä. Järjestelmätuoteperhettä

uudistettiin viime vuonna merkittävästi lisäämällä valvontasuureiden määrää: S/5-monitorit tarjoavat nyt mahdollisuuden mahalaukun tai suoliston limakalvon hiilidioksidiosapaineen mittaukseen sekä aivosähkökäyrän ja hermolihasliitoksen seurantaan. Uutuutena on myös 12-kytkentäinen EKG-valvontamoduuli, jonka avulla voidaan seurata useaa EKG-kytkentää samanaikaisesti sekä tarkkailla sydänsähkökäyrän ST-tason muutoksia sydänlihaksen hapenpuutteen havaitsemiseksi ja seuraamiseksi. Jatkuvan tuotekehityksen tuloksena Datex-Ohmeda tuo vuoden 2001 aikana markkinoille entistä kehittyneempiä ratkaisuja muun muassa pulssioksimetriaan.

Modernit anestesiakoneet

Datex-Ohmedan anestesiakoneiden, -hengityskoneiden ja -höyrystimien valikoima on markkinoiden laajin. Valikoimaan kuuluva Aestiva/5 on erinomainen ratkaisu asiakkaille, joille riittää mekaaninen yhteensopivuus potilasvalvontalaitteen kanssa. Täysin mikroprosessoriohjattu, S/5-järjestelmään kuuluva ADU-anestesiakone taas voidaan liittää Datex-Ohmedan omiin, alan huippua edustaviin potilasvalvontalaitteisiin ja tietojärjestelmätuotteisiin saumattomaksi kokonaisuudeksi. Viime vuonna esiteltiin maailman ensimmäinen magneettikuvantamisympäris-

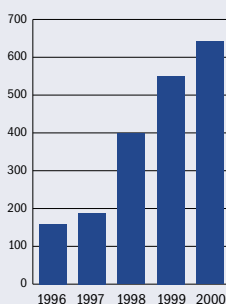
¹⁾ The Advanced Medical Technology Association, Washington, D.C.

Liiketoiminta-alueen avaintietoja

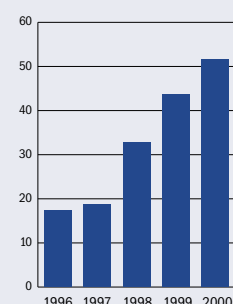
	1999	2000	%
Liikevaihto (milj. e)	550,6	641,2	+16
Liikevoitto* (milj. e)	47,3	58,6	+24
Henkilöstö keskimäärin	3 529	3 463	-2

*ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja

Liikevaihto, milj. e

Tuotekehityskulut, milj. e

Datex-Ohmeda

ANESTESIA JA TEHOHOITO

töön soveltuva monipuolisella hengityskoneella varustettu anestesiakone Aestiva/5 MRI. Tämänkaltaisen laitteen kysyntä kasvaa jatkuvasti, sillä magneettikuvantamista käytetään yhä enemmän kirurgisten toimenpiteiden leikkauksenaikaisessa ohjauksessa. Tänä vuonna Aestiva/5-mallistosta tuodaan markkinoille uusia versioita, jotka laajentavat tätä alansa huippua edustavaa tuoteperhettä.

Lääkekaasun annostelu- järjestelmä myyntimenestys

Datex-Ohmeda sai viime vuoden tammikuussa Yhdysvaltain terveysviranomaisilta myynti- ja markkinointiluvan INOvent-järjestelmälleen, jonka avulla voidaan tarkasti annostella keuhkoverisuonia laajentavaa typpioksidia (INOMax) potilaan sisäänhengitysilmaan. Datex-Ohmedan yhteistyökumppani INO Therapeutics myy INOvent-järjestelmää ja INOMax-kaasua pakettiratkaisuna Yhdysvalloissa. Järjestelmän lanseeraus onnistui loistavasti, ja jo ensimmäisen puolen vuoden aikana INOventin myyntiluvut olivat merkittäviä. Tästä liikevaihdosta yli 90 % koostui myynnistä INO Therapeuticsille Yhdysvalloissa. INOventin myynnin kasvun jatkuminen Yhdysvalloissa edellyttää kuitenkin viranomaisten hyväksyntää INOMaxin käyttöalueen laajentamiselle. INOMax-lääkekaasu on markkinoiden ensimmäinen ja ainoa hengityksen vajaatoiminnasta kärsivien vastasyntyneiden hoitoon tarkoitettu keuhkoveren-

kiertoa parantava lääkekaasu – indikaatiot kattavat täysiaikaiset ja yli 34-viikkoisena syntyneet – ja sitä käytetään yhdessä koneellisen hengityshoidon ja muun lääkityksen kanssa.

Integroitujen anestesiatyöasemien markkinoilla merkittävää kasvua

Datex-Ohmeda on menestynyt erityisen hyvin integroitujen anestesiatyöasemien kapealla markkinasegmentillä tarjoamalla helppokäyttöisen potilasvalvontalaitteen ja anestesiakoneen saumatonta kokonaisuutta, johon voidaan myös liittää siihen täysin integroitu tietojärjestelmä. Tällaisten integroitujen järjestelmien ansiosta henkilökunta voi suunnata huomionsa potilaaseen laitteiden sijaan. Integroidut työasemat on ollut Datex-Ohmedan voimakkaimmin kasvava tuotealue vuoden 1995 ensimmäisistä toimituksista lähtien. Markkinoiden arvioidaan sen jälkeen kasvaneen vuosittain yli 20 %, eli merkittävästi koko anestesiemarkkinoita nopeammin.

Tuotekehityksen uudet haasteet

Potilasvalvonnan merkitys hoitoprosesseissa kasvaa jatkuvasti. Koska laitteet ovat asteittain kehittymässä yhteensopiviksi standardoitujen PC-ratkaisujen kanssa, asiakkaalle tarjottava lisäarvo painottuu yhä enemmän ohjelmistoihin. Potilasvalvontalaitteen ohjelmisto analysoi fysiologisia signaaleja, ohjaa käyttöliittymää ja hälyttää poikkeamatilan-

teissa. Hyvin suunniteltu käyttöliittymä helpottaa laitteen käyttöä, eikä kuormita käyttäjää tarpeettomilla yksityiskohdilla. Halutesaan käyttöönsä uusia tuoteominaisuuksia asiakas joutui aiemmin hankkimaan kokonaan uuden laitteen, mutta Datex-Ohmedan järjestelmätuotteet loivat ensimmäiset todelliset edellytykset jatkuvalle evoluutiolle. Datex-Ohmeda siirtääkin tuotekehityksensä painopistettä järjestelmäohjelmistojen ja -komponenttien jatkuvaan kehittämiseen ja näyttää siten tietä omalla teollisuudenalallaan. Tämän vuoden aikana Datex-Ohmeda markkinoi tehostetusti ohjelmisto- ja järjestelmäpäivityksiä asiakkaitensa nykyiseen laitekantaan.

Katkeamaton tietovirta

Menestyminen tehohoidossa ja kaikilla sairaalan potilasvalvonnan alueilla edellyttää, että Datex-Ohmeda painottaa jatkossakin tuotekehitystään reaaliaikaisiin verkotettuihin järjestelmiin. Sen erityisosaaminen käyttöliittymissä luo hyvät mahdollisuudet kehittää entistä helppokäyttöisempiä keskusvalvontaratkaisuja. Kehittyvä teknologia antaa lääkäreille mahdollisuuden käsitellä potilastietoja esimerkiksi sairaalan sisäisessä tietoverkossa, ja Datex-Ohmeda tarjoaakin Web-Viewer-ohjelmaa potilaiden tilan seuraamiseksi miltä tahansa verkon tietokoneelta. Näihin sovelluksiin on tarkoitus kehittää myös langattomia ratkaisuja.

Hoitotyötä helpottavat valvontalaitteet vapauttavat henkilökunnan aikaa potilaalle.

Verkotettujen tietojärjestelmien avulla saadaan tiedot potilaan elintoiminnoista myös kuljetuksen ajalta.

Aestiva/5 täydennettynä Cardiacap/5-anestesiavalvontalaitteella

Anestesian riittävyden optimointi

Viime vuonna Datex-Ohmeda toi ensimmäisenä maailmassa markkinoille integroidun aivosähkökäyrää (EEG), lihassähkökäyrää (EMG) ja kuuloherätevasteita (AEP) mittaavan moduulin potilasvalvontalaitteeseen. Tuotteen käyttöalueita ovat neuroanestesia ja -tehohoito. Nyt kehitteillä on jo seuraavan sukupolven ratkaisu, joka mittaa anestesian riittävyttä EEG:n avulla. Fysiikasta tutulla entropian käsitteellä kuvataan aivojen sähköisen toiminnan epäjärjestyksen astetta anestesian eri vaiheissa. Tämä innovaatio on saanut laajaa julkisuutta ja se on otettu innostuneesti vastaan. Uuden tuotteen prototyyppejä on kuluneena vuonna testattu sairaalaympäristössä. Tuotekehityksen perustana ovat kahden vuosikymmenen kokemukset Datex ABM (Anesthesia and Brain Activity Monitor) -hankkeesta. Markkinoille tuote saataneen vuonna 2002. Kun tämä EEG-entropiamoduuli ja jo aiemmin markkinoille tuotu, hermolihasliitoksen salpausta

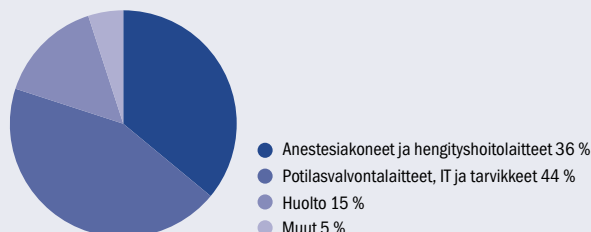
mittaava NMT-moduuli yhdistetään samaan laitteeseen, saadaan ensimmäinen tehokas ja luotettava ratkaisu, jolla unen syvyyttä ja lihasten rentoutta voidaan valvoa niin anestesian kuin tehohoidonkin aikana.

Datex-Ohmedan tehohoitotuotevalikoima laajenee

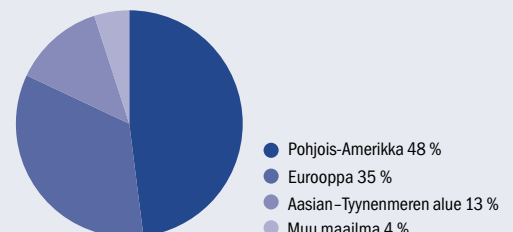
Datex-Ohmeda on määrätietoisesti toiminut edelläkävijänä yhdistäessään tehohoitomonitoriinsa verenkierron, perfuusion, happensaannin, hengityksen, aineenvaihdunnan ja aivojen tilan valvonnan. Kuluneen vuoden aikana, myynnin kasvaessa voimakkaasti Euroopassa ja muilla keskeisillä tehohoitomarkkinoilla, ryhdyttiin toimiin myös Yhdysvaltain markkinoille pääsemiseksi. S/5-järjestelmän kaikille tärkeimmille komponenteille on nyt saatu FDA:n myyntilupa, ja tuotteen markkinointi aloitetaan alkuvuonna 2001 tehohoitoon erikoistuneen myyntihenkilöstön voimin. Datex-Ohmeda ja Mortara Instrument ovat yhteistyössä tuoneet markki-

noille langattoman EKG-valvontaratkaisun ja kehittävät nyt langattomia ratkaisuja useampien suureiden samanaikaiseen seurantaan. Tehohoitoon tarkoitettun Engström-hengityskoneen kehitys etenee hyvin ja kliiniset koeket ovat jo osoittaneet tämän uuden ratkaisun toimivuuden. Datex-Ohmeda pyrkii kuitenkin vielä strategisten yhteistyökumppanien kanssa laajentamaan tuotteen sovel- lusalueita ennen kuin se tuodaan markkinoille.

Liikevaihdon jakauma tuotealueittain, %

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma, %

Deio

ANESTESIA JA TEHOHOITO

Deion tuottamat hoidon tietojärjestelmät tehostavat hoitoprosessien hallintaa sekä auttavat säästämään kustannuksia ja parantamaan hoidon laatua.

Deio tarjoaa leikkaussaleihin ja tehostetun hoidon osastoille tietojärjestelmäratkaisuja, jotka koostuvat Deion omista ohjelmistosovelluksista, kolmansien osapuolien ohjelmistoista, liittymien rakentamisesta sekä konsultointi-, koulutus- ja muista tukipalveluista. Järjestelmäratkaisuja Yhdysvalloissa, Kanadassa, Iso-Britanniassa, Ranskassa, Saksassa ja Italiassa tuottavat Deion omat tytäryhtiöt. Kahdeksan vuoden ajan hoidon tietojärjestelmien kehitys ja markkinointi sisältyivät Datex-Ohmedan liiketoimintaan, mutta tammikuussa 2001 ne eriytettiin omaksi Deio-nimiseksi yhtiökseen liiketoiminnan kasvun vauhdittamiseksi.

Lisäarvoa hoidon tietojärjestelmistä

Deion tavoitteena on nousta leikkaussalien ja teho-osastojen tietojärjestelmien markkinajohtajaksi tarjoamalla sairaaloille hoidon laadun ja kustannusten tehokkaampaa hallintaa. Päämarkkinoilla Deion toiminnasta vastaavat järjestelmäratkaisuja tuottavat tytäryhtiöt ja muilla markkinoilla Deio vahvistaa yhteistyötä strategisten yhteistyökumppaniensa kanssa. Deio aikoo myös jatkossa hyödyntää Datex-Ohmedan vakiintunutta asemaa laajentaakseen toimintaansa maailmanlaajuisesti. Deio etsii aktiivisesti yhteistyökumppaneita täydentääkseen omaa järjestelmätarjontaansa uusilla tietojärjestelmätuotteilla ja nopeuttaakseen näin liiketoiminnan kasvua.

Terveystieteiden kustannuspaineet ja hoitoprosessin hallinta

Sairaalat kaikkialla maailmassa kamppailevat jatkuvasti kohoavien terveydenhuoltokustannusten kanssa. Koska leikkaus- ja tehohoito muodostavat sairaaloiden suurimman yksittäisen kustannuserän, ovat sairaalalahallinnosta vastaavat yhä kiinnostuneempia automaattisista hoitotiedon hallintajärjestelmistä. Tehokas hoitoprosessin hallinta ja kehittäminen edellyttävät usein potilastietojä käsittelevien tietojärjestelmien käyttöönottoa.

Mahdollisuus nopeaan kasvuun

Leikkaussalien ja tehohoidon tietojärjestelmien markkinat ovat vielä suhteellisen pienet. Kaupallisia tietojärjestelmäratkaisuja on käytössä ainoastaan muutamassa sadassa teollisuusmaiden 30 000:sta akuuttihoitoa tarjoavasta sairaalasta. Näiden ohjelmistojen, järjestelmäratkaisujen ja tukipalvelujen markkinoiden on arvioitu kasvavan noin miljardiin euroon tämän vuosikymmenen aikana. Tämä markkinapotentiaali tarjoaa Deiolle merkittävän kasvumahdollisuuden vuosiksi eteenpäin.

Hoidon tietojärjestelmät

Leikkaussalien ja tehohoidon tietojärjestelmät tallentavat automaattisesti lääketieteellisten laitteiden tuottamaa tietoa potilaan elintoiminnosta ja hoitotoimenpiteistä hoitajakson aikana. Järjestelmien avulla kerätään myös hoidon suunnittelua sekä hoidon onnistumisen ja potilaan tilan arviointia koskevia tietoja, mikä aiemmin tehtiin käsityönä. Tietoa voidaan seurata reaaliajassa potilaspaikalla sekä tallentaa myöhempää käyttöä varten. Järjestelmä tuottaa potilaskoh- taisia raportteja kustakin hoitajaksosta ja osastokohtaisia tilastollisia raportteja koko hoitoprosessista. Osana ratkaisua rakenne-

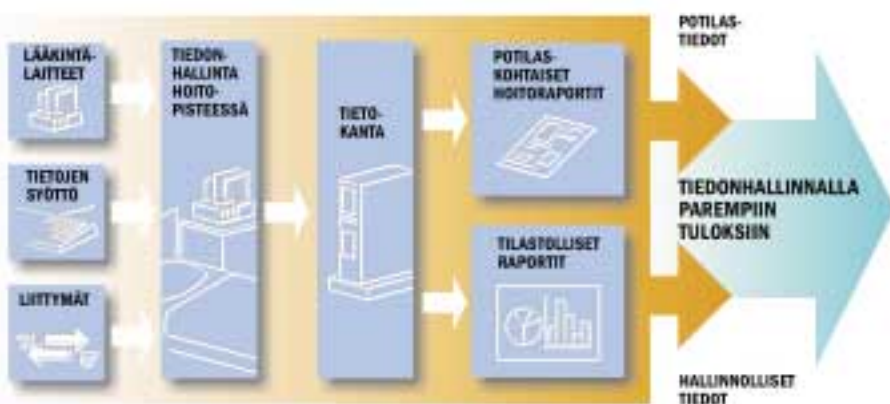
taan usein liittymä sairaalan potilastietojärjestelmään, eri laboratorioihin, sekä sairaalan muihin toimintoihin. Hoidon laadun parantaminen ja kustannusten parempi hallinta edellyttävät kliinisen tiedon, kustannusten sekä toimenpidetiedon yhdistämistä. Hyvin toteutettujen tietojärjestelmien avulla voidaan parantaa hoidon tasoa, poistaa pullonkauloja ja edistää hoidon jatkuvaa kehitystä.

Asiantuntemusta ja kokemusta

Deion harjoittama liiketoiminta on ollut osa Datex-Ohmedaa kahdeksan vuoden ajan. Näiden vuosien aikana kertyneeseen kokemukseen ja asiantuntemukseen perustuen Deio tarjoaa helppokäyttöisiä ja joustavia tietojärjestelmiä hoitotyön tueksi. Deiossa on opittu, että ratkaisut on paras toteuttaa paikallisten anestesia- ja tehohoitoon erikoistuneiden järjestelmäasiantuntijoiden voimin, joten yhtiö on perustanut tähän tarkoitukseen omat tytäryhtiöt tärkeimmille markkina-alueilleen. Deio on myös aloittanut oman koulutusohjelman itsenäisten palveluntuottajien sertifoimiseksi muilla markkina-alueilla.

Tuotevalikoima laajenee vuonna 2001

Deion tavoitteena on laajentaa tuotevalikoimaansa vastaamaan kaikkien akuuttihoitoa antavien sairaaloiden leikkaussalien ja tehohoidon tietojärjestelmätarpeita. Tarkoituksena on myös kehittää entistä avoimempia tietojärjestelmiä. Tänä vuonna Deio tuo markkinoille parannetun, MS Windows 2000 -pohjaisen version tehohoidon tietojärjestelmästään. Myös anestesiaan tuodaan lähiaikoina uusi, avoimempi tietojärjestelmätuote, joka soveltuu käytettäväksi kaikkien suurimpien laitevalmistajien potilasvalvontatuotteiden kanssa.

Instrumentarium Imaging

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET

Rintasyövän diagnostiikassa ollaan siirtymässä digitaali-aikaan. Diamond-mammografialaite, johon voidaan yhdistää digitaalisia röntgenovelluksia, on miellyttävämpi sekä käyttäjälle että potilaalle.

Instrumentarium Imaging kehittää, valmistaa ja markkinoi diagnostisia kuvantamislaitteita mam-mografiiaan, leikkauksenaikaiseen kuvantamiseen sekä hammaslääketieteelliseen kuvantami- seen. Tuotteet perustuvat röntgenteknologiaan, ja kaikki tuotealueet tarjoavat hyvät mahdollisuu- det kehittää sovelluksia digitaaliseen kuvantamiseen, kuvankäsittelyyn ja verkottumiseen. Instru- mentarium Imaging kuuluu maailman johtaviin toimittajiin kaikilla valitsemillaan tuotealueilla.

Digitaalisen kuvantamisen edelläkävijä

Siirtyminen filmille kuvantamisesta digi- taalitekniikkaan aiheuttaa röntgendiag- nostiikassa merkittäviä muutoksia, joita Instrumentarium Imaging pyrkii hyödyntä- mään. Vahvistaakseen nopeasti asemaansa röntgendiagnostiikan pirstaloituneilla mark- kinoilla Instrumentarium Imaging luo asiaki- kaille entistä parempia mahdollisuuksia siir- tyä digitaaliseen kuvankäsittelyyn ja verkot- tumiseen. Erityisesti kolmiulotteisen kuvan käsittelyohjelmistoille on kehittymässä aivan uudet markkinat. Muutoksen nähdään sekä parantavan merkittävästi hoidon tasoa että vähentävän kustannuksia ja säästävän ympäristöä. Tämän uuden haasteen edessä Instrumentarium Imagingiltä vaaditaan jous- tavuutta, kykyä nopeisiin ratkaisuihin sekä merkittäviä resursseja.

Digitaalisten järjestelmien käyttöönotto edellyttää tukeaa paikallistasolla

Digitaaliaikaan siirtyvät röntgenosastot voi- vat säästää merkittävästi filmien, niiden kä- sittelyn, varastoinnin ja jakelun kustannuk- sissa – ja parantaa huomattavasti tarjo- amiensa palvelujen laatua. Röntgenfilmien prosessointipäästöjen pieneminen vähen- tää myös ympäristön kuormitusta. Täysin digi- taaliseen järjestelmään siirtymässään asiaki- kaat tarvitsevat paikallisia järjestelmän käyt- töönotto- ja tukipalveluita. Instrumentarium Imaging vahvistaakin parhaillaan järjestel-

mätukeaan yhteistyössä jälleenmyyjänsä ja ratkaisuntuottajiansa kanssa.

Toimenpiteenaikainen kuvantaminen hoitopisteessä

Tavallisista röntgenlaitteista poiketen C-kaa- ret ovat helposti liikuteltavia ja ne mahdollis- tavat jatkuvan reaaliaikaisen läpivalaisun hoitopisteessä. C-kaaria käytetään eniten or- topediassa ja yleiskirurgiassa, mutta myös urologian, kivunlievityksen (neulan vienti), tähystystoimenpiteiden, puheen tuottamisen ongelmien tutkimisen, neuroradiologian, ve- risuonikirurgian ja säästävien leikkausmene- telmien sovellukset ovat kasvattaneet suosi- otaan. Koska C-kaaria käyttävät yhä useam- min steriilillä alueella työskentelevät kliini- kot, niiltä vaaditaan usein hyvin erilaisia omi- naisuuksia kuin röntgenosastoilla käytettä- viltä laitteilta.

C-kaarimarkkinat kasvussa

Instrumentariumissa arvioidaan C-kaarten kokonaismarkkinoiden olleen 500 miljoonaa euroa vuonna 2000 ja kasvavan nopeasti laajenevien sovellusalueiden myötä. Etenkin säästävät leikkaustekniikat yleistyvät nope- asti, ja niissä tarvitaan lähes poikkeuksetta C-kaarikuvantamista. C-kaarten toimintaky- ky kehittyi nopeasti röntgengeneraattorien, ilmaisimien erotuskäytön ja tietojenkäsittely- kapasiteetin parantuessa. Kun supertehok-

kaiden pulssitoimisten generaattorien kehi- tysty etenee, kohtuuhintaisesta C-kaaritekni- kasta saattaa tulla monissa radiologisissa toimenpiteissä suosittavin kuvantamis- muoto, mikä lisää C-kaarten markkinoita huomattavasti. Ostettuaan tammikuussa 2000 Ziehm-yhtiöt Instrumentarium Imaging voi nyt tarjota laajan valikoiman C-kaari- tuotteita hyvin erilaisiin tarpeisiin, ortopediasta verisuonten kuvantamiseen. Instrumenta- rium Imaging on merkittävä toimittaja sekä Yhdysvalloissa että useissa EU-maissa ja markkinajohtaja Saksassa. Instrumentarium Imaging kehittää jatkuvasti sekä nykyisten C-kaari- tuotteidensa edistyneempiä versioita että täysin uusia sovelluksia.

Hammaslääkäriasemat digitaaliaikaan

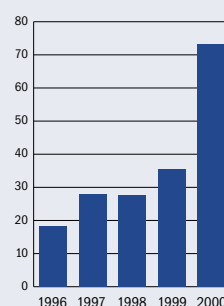
Instrumentarium Imagingin hammaslääke- tieteen kuvantamisjärjestelmät ovat maail- man edistyneimpiä. Yksikön lippulaiva, Orthopantomograph OP100, sopii kaikkein vaativimpiinkin tarpeisiin erinomaisen ku- vanlaatunsa sekä monipuolisten panoraama- ja muiden ohjelmistojensa ansiosta. Myös digitaaliversio OP100D on kontrastio- minaisuuksiltaan markkinoiden edistykselli- sin. Jotta hammaslääkäriasemat saisivat täyden hyödyn digitaali- tekniikasta, eikä tavanomaista filmiä enää tarvitsisi käyttää ja säilyttää, tulisi koko aseman laitekannan olla digitaalinen. Instrumentarium Imaging

Liiketoiminta-alueen avaintietoja

	1999	2000	%
Liikevaihto (milj. e)	110,9	171,7	+55
Instrumentarium Imaging	35,4	73,1	+106
Ohmeda Medical	47,7	57,6	+21
Merivaara	22,8	26,7	+17
Medko Medical	5,0	14,4	+188
Liikevoitto* (milj. e)	4,0	14,8	+267
Henkilöstö keskimäärin	703	861	+22

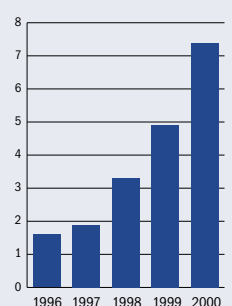
*ennen kertaluonteisia erä ja liikearvon poistoa

Liikevaihto*, milj. e

* Instrumentarium Imaging

Tuotekehityskulut*, milj. e

* Instrumentarium Imaging

Instrumentarium Imaging

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET

Orthopantomograph OP 100D on johtava digitaalinen panoraamahammasröntgenlaite.

Ziehm laajentaa C-kaarikuvantamislaitteidensa tuotevalikoimaa.

hyödyntää digitaalitekniikkaan siirtymistä laajentamalla tuotevalikoimaansa. Vuoden 2000 lopussa esiteltiin valikoima uusia suuhun asettavia, filmiä korvaavia digitaaliatureita, jotka ovat yhteensopivia perinteisten hammasröntgenlaitteiden kanssa ja jotka voidaan liittää jo standardoituihin verkko-ohjelmistoihin. Instrumentarium Imaging voikin nyt tarjota hammaslääkäriasemille ratkaisun, joka sisältää kaikki röntgenkuvien ottoon, tallennukseen, hallintaan ja siirtoon liittyvät tuotteet.

Digitaalisuus myös haasteelliseen kokokentän mammografiaan

Mammografia on tärkein yksittäinen menetelmä naisten yleisimmän syöpämuodon, rintasyövän, havaitsemiseen ja diagnosointiin. Perinteisellä mammografialla joidenkin kasvainten havaitseminen ja diagnosointi on miltei mahdotonta ilman lisätutkimuksia. Digitaalista kuvaa taas voidaan käsitellä tietokoneella ja tarkastella monin eri tavoin mm. säätämällä kirkkautta ja kontrastia, mikä luo huomattavasti paremmat edellytykset diagnoosin tekemiselle. Digitaalista sovellusta käyttäessään radiologi voi vaihdella kuvan säätöjä esimerkiksi erityisesti rintakudoksen tai kalkkikertymien tarkastelua varten.

Röntgensovelluksista mammografia asettaa suurimmat vaatimukset kuvan erotuskyvyille ja koolle, minkä seurauksena kokokentän digitaaliratkaisujen kehitys on ollut hidasta. Yhdysval-

tojen FDA:n tällaiselle tuotteelle äskettäin myöntämän myynti- ja markkinointiluvan perusteella voidaan kuitenkin olettaa, että markkinat ovat vähitellen valmiit hyväksymään digitaaliratkaisut.

Uusi Diamond johdattaa asiakkaat digitaali-äraan

Vuonna 2000 Instrumentarium Imaging esitteli Diamond-laitteen, joka on ensimmäinen digitaaliseksi suunniteltu, mutta myös filmin käyttöön soveltuva mammografialaite. Instrumentarium Imagingissä uskotaan, että vielä lähitulevaisuudessa lähes kaikissa nykyään ostettavissa mammografialaitteissa käytetään filmiä kokokentän kuvantamiseen. Vaikka laitteiden erottelukyvyyteen liittyvät ongelmat ja hintakysymykset saadaankin ratkaistuksi, muut kuvan katseluun ja tietoliikenteeseen liittyvät kysymykset on vielä selvittävä, mikä hidastaa digitaalitekniikkaan siirtymistä. Diamond on ensimmäinen kuvantamislaitte, joka antaa asiakkaalle mahdollisuuden itse valita digitaali-äraan siirtymisen ajankohdan. Diamondiin voidaan tulevaisuudessa yhdistää kaikki digitaalisovellukset mukaalukien kohdekuvantaminen, stereotaktiset toimenpiteet sekä kokokentän mammografia. Diamondin moninaiisiin ominaisuuksiin kuuluvat mm. röntgenputki, joka voidaan siirtää sivuun esim. näyteenottotilanteessa, markkinoiden kehittynein automaattivalotusjärjestelmä sekä potilaalle miellyttävämpi rinnan puristusmenetelmä. Diamondiin

voidaan liittää myös virtuaalisen kolmiulotteisuuden mahdollistava Delta 32 TACT -laite, joka luo paremmat edellytykset kohdekuvantamiseen ja ohutneulan ohjailuun. Kokokentän mammografian sovellusta kehitetään edelleen.

TACT:in avulla virtuaaliseen kolmiulotteisuuteen

Digitaalisen mammografian todelliset hyödyt ymmärretään todennäköisesti vasta kun kuvankäsittelyratkaisuja on helpommin saatavilla. Parhaillaan kehitetään kolmiulotteista kuvantamista ja esimerkiksi tekoälyn soveltamista tietokoneavusteiseen diagnostiikkaan. Kolmiulotteisuudelta odotetaan paljon, sillä filmit tai yksittäiset digitaalikuvat ovat aina kaksiulotteisia, eikä kuvista voi tunnistaa tai diagnosoida päällekkäisiä rakenteita. Instrumentarium Imagingissä kehitetään TACT (Tuned-Aperture Computed Tomography) -tekniikkaa, jonka avulla kaksiulotteiset kuvat saadaan virtuaalisesti kolmiulotteisiksi. TACT:n avulla kuvia voidaan katsella useasta kulmasta, niitä voidaan käänellä ja viipaloida. Tällä tekniikalla on mahdollista parantaa mammografian diagnostiikkaa merkittävästi, ja itse toimenpide on potilaalle miellyttävämpi, sillä rintaan kohdistuva puristus on vähäisempi. Delta 32 TACT:illa on FDA:n myyntilupa kohdekuvantamisen osalta ja TACT:sta on tulossa sovellukset myös C-kaari-tekniikkaan ja hammaslääketieteelliseen kuvantamiseen.

Merivaara

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET

Merivaara kehittää, valmistaa ja markkinoi korkealuokkaisia sairaala- ja hoitokotikalusteita. Sairaalakalusteiden valikoimaan kuuluvat leikkaussalikalusteet, tehohoidon ja vuodeosastojen kalusteet sekä kuljetukseen tarkoitetut potilaspaarit. Merivaara on sairaaläsänkyjen markkinajohtaja Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Kevennystä hoitotyöhön

Merivaaran tavoitteena on vahvistaa asemaansa Pohjoismaiden johtavana toimittajana sekä laajentaa toimintaansa valikoidusti lähialueilla. Voidakseen vastata entistä paremmin sairaaloiden kasvaviin tarpeisiin Merivaara laajentaa kolme päätuoteryhmäänsä, jotka ovat kevyet liikuteltavat leikkauspöydät, monipuoliset potilas-sängyt ja helposti käsiteltävät potilaspaarit.

Monipuolisuus on kilpailuetu

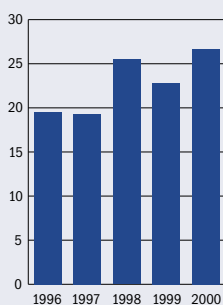
Sairaalakalusteiden markkinoilla uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia syntyy sitä mukaa kun yhteiskunta asettaa yhä suurempia vaatimuksia hoidon tehokkuudelle ja joustavuudelle. Perinteisesti sairaalakalusteiden suunnittelu perustui oletukseen, että potilaita siirretään vuodeosastolta muille osastoille toimenpiteiden tai taudinmäärityksen ajaksi. Nykyään monet toimenpiteet suoritetaan potilaan vuoteen ääressä, jolloin liikuteltavuus ja esteetön pääsy potilaan lähelle korostuvat. Teho-osastojen henkilökunnan työn helpottamiseksi on Merivaarassa kehitetty Futura Nova -tehohoitovuode. Kriittisesti sairaita potilaita hoidetaan myös kuljetuksen aikana, joten parien tai sänkyjen käsiteltävyys, monipuolinen säädettävyys ja hoidossa tarvittavien laitteiden sijoitusmahdollisuudet voivat vaikuttaa ratkaisevasti ostopäätökseen.

Uusi monikäyttöinen Rapido markkinoille vuonna 2001

Päiväkirurgian yleistymisen on luonut kysyntää sellaisille tuoteratkaisuille, joissa potilaalle voidaan tehdä kaikki tarvittavat hoitotoimenpiteet. Merivaara toi viime vuonna markkinoille Opera-leikkauspöydän, jonka suunnittelussa oli jo otettu huomioon myös päiväkirurgian erityistarpeet. Operan helposti puhtaana pidettävät rakenteet ja likaa hylkivät materiaalit sekä ergonomiset ratkaisut ovat jo osoittautuneet erinomaisiksi käytännön hoitotyössä. Pian markkinoille tuodaan Rapido, uuden sukupolven yhdistelmätuote. Rapido on markkinoiden en-

simmäinen varteenotettava yhdistelmäratkaisu päiväkirurgian kuljetuspaariksi, leikkauspöydäksi ja heräämövuoteeksi – potilasta ei enää tarvitse nostaa ja siirtää toimenpiteiden ja vuoteiden välillä. Rapido otettiin innostuneesti vastaan Medica-messuilla Saksassa marraskuussa 2000 ja tuotannon on määrä alkua alkuvuodesta 2001.

Liikevaihto, milj. e

Päiväkirurgiassa nopeus ratkaisee. Merivaaran leikkauspöytä toimii myös kuljetuspaarina.

Ohmeda Medical

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET

Giraffe OmniBed on todellinen edistysaskel vastasyntyneiden hoidossa. Elämän alkumetreillä on tärkeää, että elinympäristö on rauhallinen, eikä pientä potilasta turhaan rasiteta. Giraffe OmniBed muuntuu keskoskaapista avoimeksi säteilylämmittimeksi.

Ohmeda Medical on yksi markkinoiden johtavista vastasyntyneiden hoitojärjestelmien, imuja ja happihoitotuotteiden sekä niihin liittyvien palvelujen tuottajista. Se tarjoaa vastasyntyneiden hoitoon laajan tuotevalikoiman keskoskaappeja, säteilylämmittimiä, keltaisuuden hoitoon tarkoitettuja järjestelmiä sekä potilasvalvontalaitteita.

Teknologiaa hellään huolenpitoon

Ohmeda Medicalin tavoitteena on kasvaa laajentamalla vastasyntyneiden hoitoon tarkoitettujen, huipputeknologiaa edustavien tuotteittensa valikoimaa. Tuotekehitystä tehostetaan voimakkaasti ja lisäksi etsitään mahdollisuuksia muodostaa yhteenliittyviä strategisten kumppaneiden kanssa. Yksikkö pyrkii vahvistamaan johtavaa asemaansa Yhdysvalloissa ja laajentamaan toimintaansa voimakkaasti muilla markkina-alueilla. Lisäksi kasvavien kotihoitomarkkinoiden myyntikanavia vahvistetaan edelleen.

Uudenlaisia ratkaisuja vastasyntyneiden hoitoon

Kuten yleensäkin terveydenhuoltoon, vastasyntyneiden hoitoon kohdistuu yhä enemmän kustannus- ja tuottavuuspaineita. Lisäksi aiemmin lähes kokonaan sairaalassa annettua hoitoa jatketaan nykyään kotioloissa. Nämä muutokset tarjoavat Ohmeda Medicalille mahdollisuuden tuoda markkinoille tuotteita, joiden avulla vastasyntyneiden hoidon laatua voidaan merkittävästi parantaa. Kliinisten prosessien tehostaminen vähentää myös hoidon kokonaiskustannuksia.

Giraffe OmniBed -hoitoasema

Lasten tehohoidon kolmannessa maailmankongressissa kesäkuussa 2000 esitelty Giraffe OmniBed -hoitokaappi on otettu

innostuneesti vastaan. Sitä pidetään merkittävänä edistysaskeleena kriittisesti sairaiden vastasyntyneiden hoidossa. Se on ainoa hoitokaappi, joka voidaan napin painalluksella muuttaa keskoskaapista avoimeksi lämmittimeksi. Kun säteilylämmittimenä toimiva hoitokaapin katto nousee ylös, vastasyntyntä voidaan hoitaa esteettömästi, mutta samanaikaisesti lapsen lämpötilaa pystytään kuitenkin tarkasti kontrolloimaan. Yläosan ollessa laskettuna hoitokaappi toimii perinteisen keskoskaapin tavoin. Näin sairaalle lapselle saadaan rauhallinen ympäristö, jossa sen elimistöä ei rasiteta jatkuvilla siirroilla laitteesta toiseen. Sairaalat voivat korvata vanhoja tilaa vieviä hoitopöytiä yhdellä kehittyneellä hoitoasemalla ja vapauttaa tilaa muuhun toimintaan.

Giraffe-tuoteperhe syntymässä

Ohmeda Medical kehittää parhaillaan uusia Giraffe-tuotteita. Vuonna 2001 esiteltävässä Giraffe-keskoskaapissa on monia OmniBedin ominaisuuksia kuten pyöritettävä hoitoalusta, kaksi lämpötila-anturia ja helppokäyttöinen käyttöliittymä. Nämä hyväksi havaitut ominaisuudet lisäävät hoidon tehokkuutta ja parantavat sen tuloksia myös perinteisessä keskoskaapissa.

Tehokkaampaa valoterapiaa vastasyntyneille

Ohmeda Medicalin valohoitotuotteiden valikoimaa laajennettiin vuonna 2000 uudella BiliBlanket Plus High Output -valohoitojärjestelmällä. Nyt vastasyntyntä voidaan pidellä sylissä myös valohoidon aikana, toisin kuin aikaisemmin. Lisäksi uuden teknologian ansiosta iholle tulevien valonsäteiden määrä on 30 % korkeampi, mikä tehostaa vastasyntyneen keltaisuuden hoitoa.

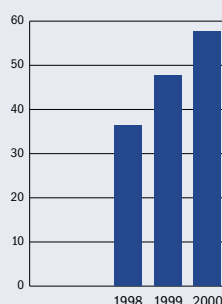
Maailmanlaajuinen markkinaosuus kasvussa

Ohmeda Medicalin liikevaihdosta noin 80 % tulee toistaiseksi Yhdysvalloista, mutta nykyisillä tuotteilla arvioidaan saavutettavan merkittävää kasvua myös muilla markkina-alueilla. Maailmanlaajuisen markkinaosuuden kasvattaminen etenee hyvin, ja itsenäisen jakeluverkoston kehittämistä jatketaan yhteistyössä Datex-Ohmedan myyntiyhtiöiden kanssa.

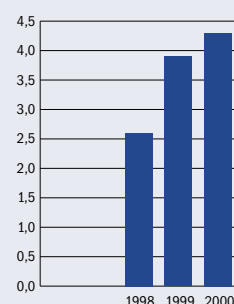
Keskosvauvat saattavat tarvita myös tehohoitoa.

Liikevaihto*, milj. e

* Sisältyy konserniin 1.4.1998 lähtien

Tuotekehityskulut*, milj. e

* Sisältyy konserniin 1.4.1998 lähtien

Optiikka

OPTIIKKARYHMÄ

Instrumentariumin suurmyymälässä
kehukset voi valita maan laajimmasta
valikoimasta. Mieluisia hyvin istuvia
vaihtoehtoja jokaiseen makuun!

Optiikkaryhmä on Euroopan johtavia optiikan ja kotiterveydenhoitotuotteiden vähittäismyymiketjuja. Ryhmä on markkinajohtaja Suomessa ja sillä on merkittävä asema myös Ruotsissa ja Virossa. Optiikkaryhmällä on toimintaa myös Latviassa ja Venäjällä.

Look&Life: uudistuksia asiakaskunnan vauhdissa

Optiikkaryhmän tavoitteena on vahvistaa johtavaa markkina-asemaansa Suomessa sekä lisätä toimintaansa lähimarkkinoilla keskittymällä laadukkaaseen asiakaspalveluun ja hyödyntämällä kiinteitä toimittajasuhteitaan. Kasvua tavoitellaan ensisijaisesti laajentamalla ulkomaantoimintoja. Perinteisten markkinoiden demografinen kehitys on rohkaissut Optiikkaryhmää perustamaan uusia Instrumentarium-ketjuun kuuluvia optiikan ja kotiterveydenhoitotuotteiden suurmyymälöitä suurimpiin kaupunkeihin. Instrumentarium eriyttää Optiikkaryhmän omaksi yhtiökseen vuoden 2001 aikana.

Asiakkaiden arvostamaa brandia rakentamassa

Optiikkaryhmä säilytti menestyksekkäästi markkinajohtajan asemansa Suomessa vuonna 2000. Ryhmän päämyymälöiden brandi on Instrumentarium, ja muita asiakassegmenttejä lähestytään Nissen- ja KEOPS-ketjujen avulla. Optiikkaryhmällä on Suomessa yksinmyyntioikeudet monien erittäin tunnettujen valmistajien, kuten Hugo Bossin, Dolce&Gabbanan ja EYELITEN kehyksiin. Myös ryhmän omat kehysmerkit, kuten niistä uusin SUB, ovat saavuttaneet nopeasti suosiota. SUB-kehysten valikoimaa laajennetaan edelleen. Ryhmä juhlisti Instrumentariumin satavuotista taivalta esittelmällä uuden yritysilmeen sekä "Look&Life"

-tunnuksen. Alustavien mainoskampanjoiden ja myymäläkohtaisen markkinoinnin tuloksista päätellen asiakkaat ovat ottaneet ne hyvin vastaan.

Kulutus kasvaa optiikan vähittäismarkkinoilla

Optiikkamarkkinoiden odotetaan kasvavan Pohjoismaiden ja Baltian maiden vahvan kulutuskasvuennusteen mukaisesti. Myymälöiden ketjuuntuminen jatkuu Pohjoismaissa. Kehysten uudet, muodikkaat värit ja materiaalit houkuttelevat asiakkaita käymään myymälässä aikaisempaa useammin, ja kuluttajat käyttävätkin nykyään monia, kulloiseenkin tyyliinsä sopivia silmläsejä. Uusien materiaalien ja vaihtuvien muotivirtausten ansiosta suuri osa nuorista haluaa vaihtaa aurinkolasinsa entistä useammin. Ikääntyvä väestö puolestaan kasvattaa moniteholinssien markkinoita. Voimakkuuksien hiotut aurinkolasit ovat tuoneet myyntiin merkittävää, joskin kausiluontoista kasvua, sillä tuote kiinnostaa sekä silmläsi- että piilolinssi-asiakkaita.

Huomiota myös linssilogistiikkaan

Optiikkaryhmän oma linssihiomo sekä keskitetty tilaus- ja toimitusjärjestelmä palvelevat sekä Suomen että lähialueiden myymälöitä. Linssitoimittajia karsittiin vuoden 2000 aikana tilaustoiminnan yksin-

kertaistamiseksi ja paremman kannattavuuden saavuttamiseksi. Ranskalainen BBGR of France valittiin koko kehysvalikoiman linsien toimittajaksi kaikissa maissa ja kaikissa myymäläketjuissa.

Ensimmäinen suurmyymälä Suomeen

Instrumentariumin satavuotisjuhlien kunniaksi avattiin Turussa 14.12.2000 ensimmäinen suurmyymälä. Uudessa viihtyisässä myymälässä on tilaa yli 500 m², ja asiakkaat voivat kaikessa rauhassa valita silmlälasinsa laajasta valikoimasta. Avarasta suurmyymälästä asiakas voi valita myös mieleisensä kotiterveydenhoitoon ja erityisesti hyvinvointiin liittyvät tuotteet. Uusia suurmyymälöitä avataan Suomessa kuluvan vuoden aikana. Toimintaa laajennettiin viime vuonna Ruotsissa ja Virossa, ja lisäksi uudella markkina-alueella Latviassa käynnistettiin myynti ja markkinointi kahden myymälän voimin.

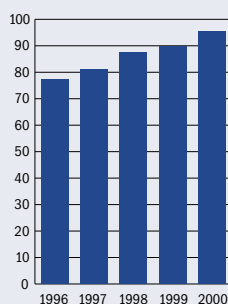
Uudet sveitsiläiset EYELITE-kehukset

Liiketoiminta-alueen avaintietoja

	1999	2000	%
Liikevaihto (milj. e)	89,8	95,6	+6
Liikevoitto* (milj. e)	9,3	10,3	+10
Henkilöstö keskimäärin	779	811	+4

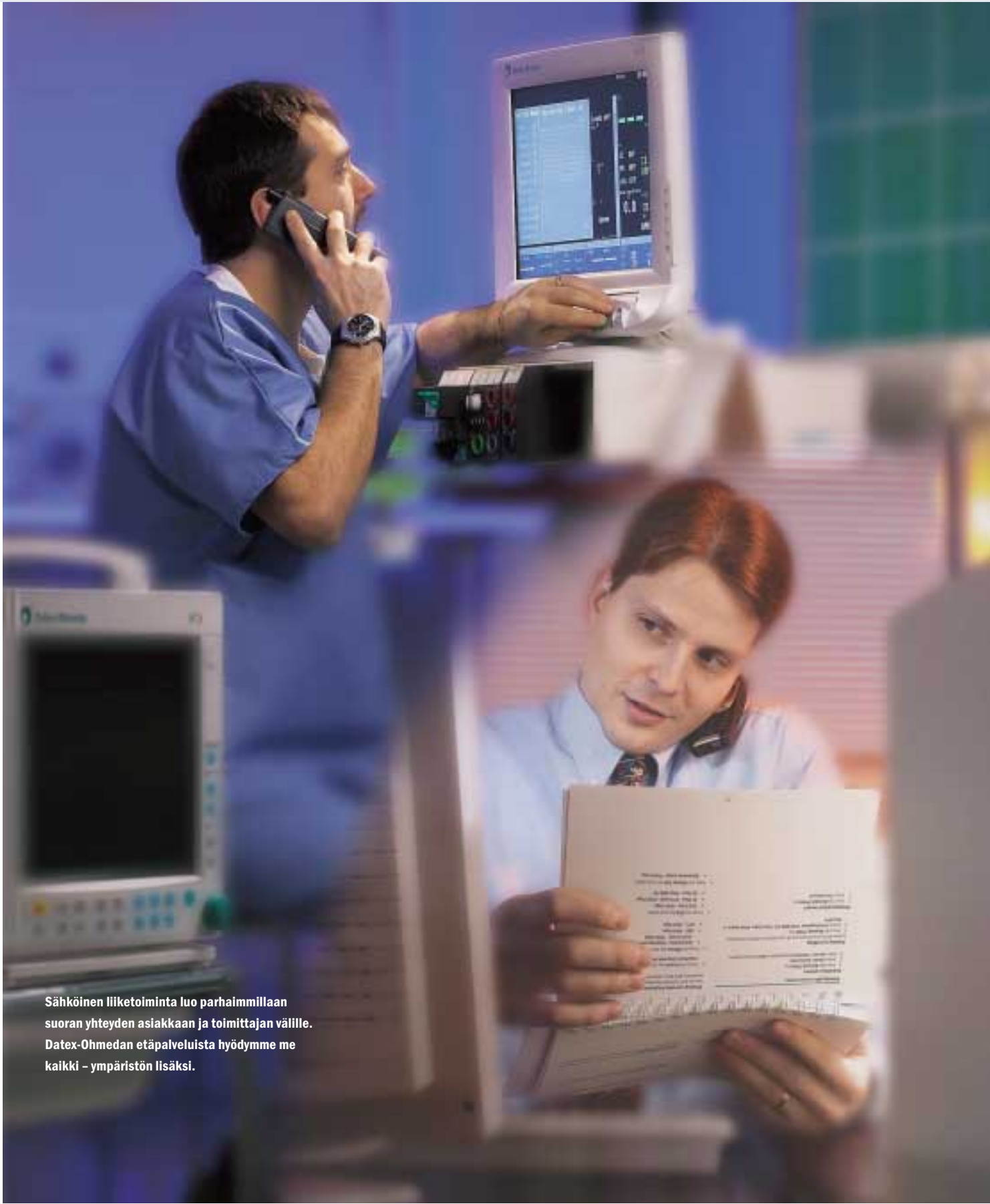
*ennen kertaluonteisia erää ja liikearvon poistoja

Liikevaihto, milj. e

Sähköinen liiketoiminta

KONSERNITASOLLA

Sähköinen liiketoiminta luo parhaimmillaan suoran yhteyden asiakkaan ja toimittajan välille. Datex-Ohmedan etäpalveluista hyödyimme me kaikki - ympäristön lisäksi.

Sähköinen liiketoiminta on Internetiin tai muuhun verkottumiseen perustuvaa toimintaa, joka tarjoaa yritykselle mahdollisuuden käsitellä sisäisiä prosessejaan tai hoitaa liikesuhteitaan uudella tavalla. Sähköinen kaupankäynti, asiakassuhteiden hallinta, etähuoltopalvelut ja Internet-markkinointi ovat esimerkkejä liikesuhteiden hoitamiseen tarkoitetuista sovelluksista. Konsernin sisäisissä prosesseissa verkottuminen edistää esimerkiksi tuotekehityksen hallintaa, myyntiverkoston automatisointia ja markkinointiviestintää. Sähköisen liiketoiminnan avulla voidaan luoda ja kehittää myös täysin uusia toimintatapoja.

Osaamiseen perustuvan liiketoiminnan voimavarat käyttöön maailmanlaajuisesti

Instrumentarium haluaa valjastaa käyttöönsä uusia tietoverkkojen, Internetin ja niiden nopeasti kehittyvien sovellusten tarjoamia työkaluja tehostaakseen liiketoimintaansa sekä pitkän tähtäimen kannattavuutta. Sähköisen liiketoiminnan nopean kehittämisen avaintekijöitä ovat osaamisen hallinta ja hyödyntäminen. Instrumentarium pyrkiikin yhtenäistämään tietotekniikkarakenteensa ja kaikkien liiketoiminta-alueiden keskeiset prosessit saadakseen mittakaavaetua jo hyväksi todettujen pilottiratkaisujen soveltamisesta. Instrumentariumin yksiköille suodaan luovaa vapautta sähköisen liiketoiminnan kehittämisessä.

Sähköisellä liiketoiminnalla lisäarvoa

Instrumentariumin lääketieteellisten laitteiden kaupassa katteet ovat korkeat, ja henkilöstökulut muodostavat suurimman osan kiinteistä kustannuksista. Valtaosa henkilöstöstä on erityisosaajia, jotka tuottavat huomattavasti lisäarvoa valmistettaville tuotteille. Sähköinen liiketoiminta nähdäänkin Instrumentariumissa kehitysmahdollisuutena, koska sen avulla erityisosaaminen saadaan koko organisaation käyttöön ajasta ja paikasta riippumatta. Sen odotetaan myös lähentävän liiketoimintayksiköitä toisiinsa tuomalla synergiaa niiden sisäisten prosessien ja liikesuhteiden kehitykseen.

T&K:n ja tuotetiedon maailmanlaajuinen verkkotietokanta Datex-Ohmedaan

Vuonna 2000 Datex-Ohmeda aloitti maailmanlaajuisen verkkopohjaisen tuotetietokannan käyttöönoton tarkoituksenaan kiihdyttää tuotekehityshankkeita ja nopeuttaa uusien tuotteiden tuomista markkinoille. Tämä kaikkien toimipisteiden tuotekehitysosastojen yhteiskäytössä oleva tietokanta on luotu edistämään tuotesuunnittelun, yhteistyökumppanien ja alihankkijoiden yhteis-

työtä. Tuotetietokanta helpottaa lisäksi vieranomaisvaatimusten noudattamisen seurantaan sekä tuotteiden koko elinkaaren ajaksi tarjottavan tuen hallintaa.

Virtuaalituki etähuoltoon

Jotta käyttäjät voisivat kontrolloida pitkälle kehitettyjen lääketieteellisten laitteidensa toimintoja, tarvitaan elektroniikkaa ja ohjelmistoja. Vaikka nykyiset tuoteratkaisut ovat monin verroin aiempaa kestävämpiä, ne vaativat silti määräraikaishuoltoa ja joskus myös korjausta. Asiakkaat hyödyntävät mielellään säännöllisiä määräraikaishuoltoja välttääkseen laitteiden toimintahäiriöitä, ja sähköinen liiketoiminta luo tähän loistavat edellytykset. Datex-Ohmedan System/5-tuotteille on kehitetty PC-pohjainen työkalu, "Virtuaalituki", joka mahdollistaa etähuollon reaaliajassa mistä tahansa sairaalan alueelta, tai vaikkapa suoraan toimittajalta. Näin säästyy aikaa niin asiakkaalta kuin toimittajaltakin: vähemmän odotusta, matkustamista ja toimintakatoja. Virtuaalituen kaltaiset työkalut avaavat uusia mahdollisuuksia huoltoyhteistyöhön.

Sähköinen kaupankäynti

Useat yhdysvaltalaiset terveydenhuoltoalan osto-organisaatiot (GPO), kuten myös muut organisaatiot kehittävät aktiivisesti sähköisen kaupankäynnin suunnitelmia, ja Instrumentarium kehittää omaa organisaatiotaan sen mukaisesti. Datex-Ohmeda ja Ohmeda Medical viimeistelevät parhaillaan sähköisen kauppapaikkansa verkkosivuja esiteltäväksi vuoden 2001 alkupuolella. Ensimmäiset projektit on suunnattu myynnin tukipalveluihin, ja niistä saatavaa palautetta käytetään hyväksi toimintaa laajennettaessa. Instrumentarium ilmoitti heinäkuussa 2000 ensimmäisten yritysten joukossa aikeensa liittyä Global Healthcare Exchange -yhteistyöeli-

meen, joka tähtää terveydenhuoltoalan tuotteiden ja palvelujen maailmanlaajuisen verkkokauppaan. Instrumentariumissa nähdään liittyminen mahdollisuutena täydentää tytäryhtiöiden ja jälleenmyyjien tarjoamia palvelu- ja tukitoimintoja.

Optiikan vähittäiskauppaa verkossa

Optiikkaryhmä on aloittamassa Internet-palvelun täydentääkseen piilolinssi-asiakille tarjoamia palveluita. Piilolinssien käyttäjät suosivat yhä useammin kertakäyttöisiä linssejä, ja toistuvat linssiostokset on vaivatonta tehdä Internetistä. Tämä ei kuitenkaan poista tarvetta käydä näöntarkastuksissa säännöllisesti. Instrumentariumin tarjoama yhdistelmäpalvelumuoto tarjoaakin kuluttajalle mahdollisuuden hyödyntää sähköistä neuvontapalvelua sekä tilata linssejä suoraan Internetistä mutta toisaalta saada henkilökohtaista käyntiä vaativia palveluita myymälästä.

Internet-markkinointia missä ja milloin tahansa

Internetin avulla voidaan mitä tahansa tuotteeseen, sovellukseen tai tukeen liittyvää olennaista tietoa siirtää tehokkaasti kenelle tahansa, riippumatta aikavyöhykkeistä, sijainnista tai tiedontuottajien lukumäärästä. Tämä on ensiarvoisen tärkeää Instrumentariumin maailmanlaajuisesti toimivien yksiköiden markkinointiviestintää ajatellen. Internet-markkinointiratkaisut ovat kustannustehokkaita, koska ne perustuvat itsepalveluun. Datex-Ohmeda on aloittanut uuden Clinical Window -palvelun edistääkseen tuotteidensa käyttöön liittyvän kliinisen tiedon omaksumista. Asiakkaat ovat ottaneet palvelun erinomaisesti vastaan. Datex-Ohmeda kehittää myös sairaalan teknisille asiantuntijoille tarkoitettua portaalia, joka sisältää sekä koulutusta että huollon ja varaosahallinnan toimintoja.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Instrumentariumin liikevaihto vuonna 2000 oli 912,8 milj. euroa, mikä on 18 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Liikevaihto kasvoi kaikilla konsernin liiketoiminta-alueilla. Kasvusta noin kaksi kolmasosaa tuli konsernin ydinliiketoiminta-alueelta edustavasta Datex-Ohmedasta. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 89 % (edellisellä vuonna 86 %).

Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja oli 89,9 milj. euroa (59,8 milj. euroa). Kaikkien liiketoiminta-alueitten liikevoitto parani edellisestä vuodesta. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvät suurimpina erinä Espoon Kilon kiinteistön myyntivoitto ja tulokseen kirjattu osuus Baxter Healthcare Corporationin suorittamasta Ohmeda-yritystoston kauppahinnan oikaisusta.

Voitto ennen satunnaisia eriä oli 66,6 milj. euroa (31,2 milj. euroa). Kertaluonteiset erät pysyivät edellisen vuoden tasolla ja koostuivat pääosin Orion-yhtymä Oyj:n osakkeiden myynnistä syntyneistä voitoista. Liikearvon poistot laskivat edellisestä vuodesta, kun Baxter Healthcare Corporationilta syyskuussa saatu kertsuoritus pienensi Ohmeda-yrityskaupassa vuonna 1998 syntyneitä liikearvoa. Rahoitustoiminnan nettokulut laskivat selvästi edellisestä vuodesta.

Osakekohtainen tulos oli 1,80 euroa, kun se edellisellä vuonna oli 0,69 euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 19,57 euroa (18,43 euroa).

Konsernissa työskenteli vuoden 2000 lopussa 5 217 henkilöä, mikä on 89 enemmän kuin edellisellä vuonna. Ulkomailla työskenteleviä henkilöitä oli yhteensä 3 329, joista Pohjois-Amerikassa 1 736, Euroopassa 1 299 ja muualla maailmassa 294.

Kehitys liiketoiminta-alueittain

Anestesia ja tehohoito

Anestesia ja tehohoito -liiketoiminta-alueen liikevaihto oli 641,2 milj. euroa (550,6 milj. euroa), mikä on 16 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Datex-Ohmedan liikevaihdon kehitys vaihteli huomattavasti vuosineljänneksittäin. Erityisesti viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi voimakkaasti.

Datex-Ohmedan tuoteryhmien osalta eniten kasvoi anestesiakoneiden ja hengityshoitolaitteiden liikevaihto. Sekä USA:ssa valmistettavan Aestiva/5-anestesiakoneen että Ruotsissa valmistettavan S/5 ADU -anestesiakoneen myynti kasvoi edellisestä vuodesta. Myös alkuvuodesta FDA:n markkinointiluvan saaneen, hengityksen vajaatoiminnasta kärsivien vastasyntyneiden hoidossa käytettävän INOvent-annostelujärjestelmän myynti Yhdysvaltain markkinoilla kehittyi hyvin. INOventin menestyksen jatkuminen USA:ssa edellyttää kuitenkin hoidossa käytettävän lääkekaasun käyttöalueen laajentamista, mihin tarvitaan uudet viranomaisluvut.

Potilasvalvontalaitteiden liikevaihto kasvoi vain hieman edellisestä vuodesta. S/5-tuotteiden markkinoille tulo viivästyi, mikä hidasti myynnin kehitystä vuoden ensimmäisellä puoliskolla. S/5-tuotteiden toimitukset käynnistyivät toukokuussa ja vuoden toisella puoliskolla niiden myynti kehittyi hyvin, varsinkin tehohoitomonitorien osalta. Tehohoitomonitorien myynnin kasvattamiselle Yhdysvaltain markkinoilla on nyt hyvät edellytykset, kun kaikille S/5-tehohoitomonitorin komponenteille on saatu FDA:n myyntilupa ja USA:n myyntikanava on organisoitu uudelleen.

Tilikauden aikana päätettiin yhtiöittää hoidon tietojärjestelmien liiketoiminta erilliseksi Deio-nimiseksi yhtiöryhmäksi, joka aloitti toimintansa kuluvan vuoden alussa. Deio Oy:llä on järjestelmäratkaisuja tuottavat tytäryhtiöt Yhdysvalloissa, Kanadassa, Iso-Britanniassa, Ranskassa, Saksassa ja Italiassa.

Datex-Ohmedan liikevaihto kasvoi kaikilla päämarkkina-alueilla. Vuoden 2000 liikevaihdosta Pohjois-Amerikan osuus oli 48 %, Euroopan 35 %, Aasian-Tyynenmeren alueen 13 % ja muun maailman 4 %.

Anestesia ja tehohoito -liiketoiminta-alueen liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja oli 58,6 milj. euroa (47,3 milj. euroa). Liikevoiton kasvu perustui etenkin hyvään myynnin kehitykseen. Bruttokateprosentti laski edellisestä vuodesta, koska myynti painottui edellisvuotista matalakatteisempiin tuotteisiin. Datex-Ohmedassa käynnistettiin vuoden lopulla kannattavuuden parantamiseen tähtäävä ohjelma, jonka aiheuttamat uudelleenjärjestelykulut rasittivat osaltaan jo vuoden 2000 tulosta. Tulosta paransi puolestaan liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu osuus Baxter Healthcare Corporationin suorittamasta Ohmeda-yritystoston kauppahinnan oikaisusta.

Terveystuotteiden laitteet

Terveystuotteiden laitteet -liiketoiminta-alueen liikevaihto oli 171,7 milj. euroa (110,9 milj. euroa), mikä on 55 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Kaikkien liiketoiminta-alueen tulosyksiköiden liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta. Eniten Terveystuotteiden laitteiden liikevaihdon kasvuun vaikutti se, että vuoden alussa ostettiin kirurgisen kuvantamisen laitteita valmistavat Ziehm-yhtiöt. Ostettujen toimintojen integrointi on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Diagnostisen kuvantamisen laitteita valmistavan Instrumentarium Imagingin liikevaihto yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta ja oli 73,1 milj. euroa (35,4 milj. euroa). Pääosa liikevaihdon kasvusta perustui Ziehm-yhtiöiden oston. Muiden tuotealueiden yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi noin 30 %. Instrumentarium Imagingin kannattavuus parani merkittävästi tilikauden aikana.

Vastasyntyneiden hoitolaitteita ja happiterapiatuotteita valmistavan Ohmeda Medicalin liikevaihto oli 57,6 milj. euroa (47,7 milj.

euroa). Merkittävä uusi tuote oli kesäkuussa markkinoille tuotu Giraffe OmniBed -lämpöhoitojärjestelmä, jonka myynti lähti hyvin käyntiin. Uusien tuotteiden tuominen markkinoille lisäsi merkittävästi kiinteitä kuluja, mikä rasitti Ohmeda Medicalin kannattavuutta.

Sairaalalalusteita valmistavan Merivaaran liikevaihto kasvoi 17 % ja oli 26,7 milj. euroa (22,8 milj. euroa). Kasvu perustui kotimaan myynnin ja Venäjän viennin vilkastumiseen. Vuonna 1999 aloitetut operatiiviseen tehokkuuteen tähdänneet toimenpiteet paransivat merkittävästi Merivaaran kannattavuutta tilikauden aikana.

Projektimyynityksikkö Medko Medicalin liikevaihto kasvoi lähes kolminkertaiseksi edellisestä vuodesta ja oli 14,4 milj. euroa (5,0 milj. euroa). Medko Medicalin liikevaihdon vuosittaiset vaihtelut ovat sidoksissa projektitoimitusten ajoittumiseen. Vuonna 2000 suurimpien projektien kohdemaat olivat Uzbekistan, Kiina ja Venäjä.

Terveystuotteiden liikevaihto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja oli 14,8 milj. euroa, kun se edellisellä vuonna oli 4,0 milj. euroa. Liikevoitto parani kaikissa muissa liikevoittoyksiköissä paitsi Ohmeda Medicalissa.

Optiikka

Optiikkaryhmän liikevaihto oli 95,6 milj. euroa (89,8 milj. euroa), ja se kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 6 %. Suomessa toimivien myymäläketjujen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 5 %, mikä vastasi alan vähittäiskaupan kehitystä. Ruotsin myymäläketjun liikevaihto nousi 11 %. Virossa lisättiin edelleen myymälöiden lukumäärää ja liikevaihto kasvoi selvästi edellisestä vuodesta. Uudella markkina-alueella Latviassa avattiin viime vuoden aikana kaksi myymälää. Optiikkaryhmällä oli vuoden lopussa yhteensä 174 myymälää, joista Suomessa oli 136, Ruotsissa 20, Virossa 15, Latviassa 2 ja Venäjällä 1.

Instrumentarium Oyj:n hallitus päätti 8.11.2000 yhtiöittää Optiikkaryhmän liiketoiminnan vuoden 2001 aikana. Yhtiöittämisellä pyritään tukemaan optiikkaliiketoiminnan jatkuvaa kehittämistä ja kasvua.

Optiikkaryhmän liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja oli 10,3 milj. euroa (9,3 milj. euroa), mikä on 10 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Bruttokateprosentti pysyi edellisen vuoden tasolla ja kiinteät kulut suhteessa liikevaihtoon laskivat hieman edellisestä vuodesta.

Rahoitus ja sijoitustoiminta

Nettorahoituskulut olivat 13,2 milj. euroa, kun ne edellisellä vuonna olivat 15,5 milj. euroa. Rahoituskulujen laskuun vaikuttivat edellisestä vuodesta pienentyneet valuuttasuojaus- ja korkokulut. Viimeisellä vuosineljänneksellä valuuttasuojauksen kurssierot olivat selvästi positiiviset, kun euro vahvistui loppuvuoden aikana. Osinkotuotot olivat 2,9 milj. euroa (8,2 milj. euroa). Oma-varaisuusaste oli 50 % (47 %) ja gearing 48 % (67 %).

Korollisen nettovelan määrä oli vuoden lopussa 225,5 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 296,0 milj. euroa. Korollisten nettovelkojen vähenemiseen vaikuttivat Baxter Healthcare Corporationilta saatu 47,9 milj. euron kertasuoritus ja Espoon Kilossa sijaitsevan kiinteistön myynti 42,4 milj. eurolla. Lisäksi tilikauden aikana myytiin kaikki konsernin omistamat Orion-yhtymä Oyj:n osakkeet, joiden myyntihinta oli yhteensä 22,4 milj. euroa.

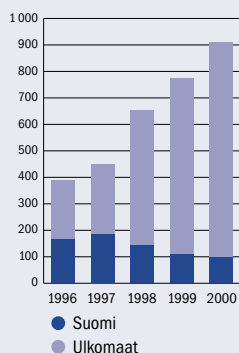
Satunnaiset erät

Satunnaiset tuotot olivat 3,5 milj. euroa (30,9 milj. euroa), ja ne koostuivat Baxteriltä saadun suorituksen aiheuttamasta liikearvonpoistojen oikaisusta siltä osin kuin ne kohdistuivat vuosiin 1998 ja 1999. Edellisellä vuonna satunnaiset tuotot perustuivat eläkesääntöjen purkamiseen.

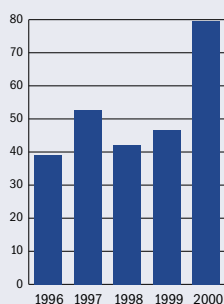
Investoinnit ja tuotekehitys

Konsernin investoinnit olivat 51,0 milj. euroa (27,6 milj. euroa). Koneisiin ja kalustoon investoitiin 14,5 milj. euroa, rakennuksiin ja maa-alueisiin 9,5 milj. euroa sekä osakkeisiin ja muihin pitkävaikutteisiin menoihin 27,0 milj. euroa, johon summaan sisältyi myös

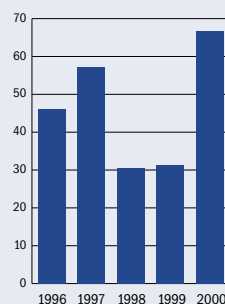
Liikevaihto, milj. e

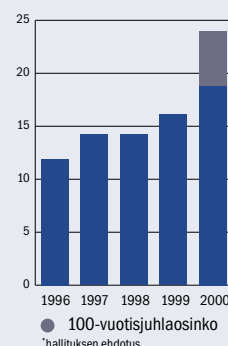
Liikevoitto, milj. e

Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. e

Osingot, milj. e

Ziehm-yritysosto. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 41,9 milj. euroa (44,6 milj. euroa).

Tilikauden aikana jatkettiin määrätietoisesti panostuksia tuotekehitykseen kaikissa valmistavissa yksiköissä. Tuotekehityskulut olivat 63,8 milj. euroa (53,3 milj. euroa). Tuotekehityskulujen osuus liikevaihdosta oli Datex-Ohmedassa 8 %, Instrumentarium Imagingissa 10 % ja Ohmeda Medicalissa 8 %.

Henkilöstö ja hallintoelimet

Konsernin palveluksessa oli vuoden 2000 aikana keskimäärin 5 205 henkilöä, mikä on 33 enemmän kuin edellisellä vuonna. Emoyhtiö Instrumentarium Oyj:n palveluksessa oli keskimäärin 1 917 henkilöä, kun edellisellä vuonna henkilöstöä oli 1 975.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut vuonna 2000 fil.toht. Gerhard Wendt. Toimitusjohtajana on toiminut dipl.ins., MBA Olli Riikkala, joka on ollut myös hallituksen jäsen. Yhtiön hallituksen muina jäseninä ovat toimineet dipl.ins. Erkki Etola, professori, tekn.toht. Juhani Kuusi, dipl.ekonomi Mikael Lilius, professori, lääket. ja kir.toht. Jukka Takala (23.3.2000 alkaen) ja varatuomari, MBA Turo K. J. Tukiainen.

Yrityskaupat ja konsernin rakennemuutokset

Vuoden 2000 alussa ostettiin kirurgiseen kuvantamiseen C-kaaria valmistavat Ziehm-yhtiöt Saksassa ja Yhdysvalloissa. Ziehm on alansa markkinajohtaja Saksassa ja johtavia toimittajia Yhdysvalloissa, Hollannissa ja Skandinaviassa.

Helmikuussa 2000 myytiin Instrumed-yksikön liiketoimintoja GE Medical Systemsille, Orion-konsernille ja Tamro-konsernille. Kaupan jälkeen Instrumed on keskittynyt leikkaussaleihin sekä anestesiaan ja tehohoitoon liittyvään kotimaan jakeluliiketoimintaan.

Elokuussa 2000 päätettiin yhtiöittää Datex-Ohmedaan kuulunut klinisten tietojärjestelmien liiketoiminta erilliseksi Deio-yhtiö-

ryhmäksi. Yhtiöittäminen eteni suunnitelmien mukaisesti ja Deio on aloittanut toimintansa kuluvaan vuoteen alussa.

Marraskuussa 2000 tehtiin päätös optiikkaliiketoiminnan yhtiöittämisestä vuoden 2001 aikana. Yhtiöittämisprosessi on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti.

Optio-oikeudet

Vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisesti annettujen optio-oikeuksien lukumäärä oli vuoden 2000 lopussa yhteensä 1 091 000 kpl. Ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 304 944 Instrumentariumin osaketta. Optio-ohjelman mukainen optioiden enimmäismäärä on 1 300 000 kappaletta, ja niillä voi merkitä yhteensä korkeintaan 1 554 930 osaketta.

Omat osakkeet

Instrumentariumilla oli vuoden 2000 lopussa 110 506 kpl omia osakkeita, jotka se on saanut osinkotuottoina pääasiassa Orion-yhtymä Oyj:ltä. Omat osakkeet on kirjattu taseessa pitkäaikaisiin sijoituksiin 4,0 milj. euron hankintamenoon. Niiden osuus yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä on 0,46 %.

Omistusmuutokset

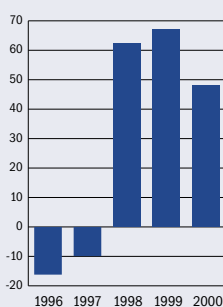
Vakuutusyhtiö Sampo Oyj ilmoitti 2.2.2000, että sen ja Leonia Oyj:n allekirjoittaman sulautumissuunnitelman toteutuessa Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:n osuus Instrumentarium Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylittää 5 %.

Orion-yhtymä Oyj ilmoitti 17.4.2000, että sen jaettua Orion-konsernin omistamat Instrumentarium Oyj:n osakkeet osakkailleen, Orion-yhtymä Oyj:n, sen tytäryhtiöiden ja eläkesäätiön yhteenlaskettu omistus Instrumentarium Oyj:ssä oli laskenut 1,5 %:iin.

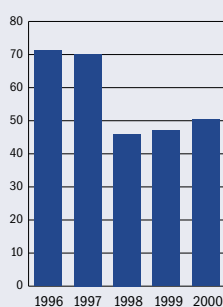
Varsinainen yhtiökokous

Instrumentarium Oyj:n hallitus on kokouksessaan 20.2.2001 päättänyt kutsua koolle varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2001.

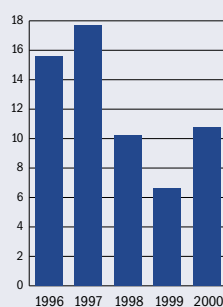
Gearing, %

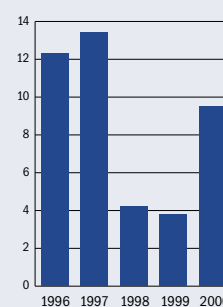
Omavaraisuusaste, %

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Oman pääoman tuotto, %

Näkymät vuodelle 2001

Instrumentarium-konsernin suurimman tulosyksikön Datex-Ohmedan asema anestesia-laitteiden ja -järjestelmien markkinoilla on vahva. Lisäksi tehohoitomarkkinoilla on luotu edellytykset liiketoiminnan kasvattamiselle erityisesti Yhdysvalloissa. Vuonna 2001 Datex-Ohmedan tavoitteena on edelleen anestesia- ja tehohoitualan keskiarvoa korkeampi liikevaihdon kasvu.

Vuoden 2000 lopulla Datex-Ohmedassa käynnistettyyn kannattavuuden parantamiseen tähtäävään ohjelmaan liittyvät kulut rasittavat tulosta vielä vuoden 2001 alkupuoliskolla. Suunnitelmien

mukaan toimenpiteiden positiiviset tulosvaikutukset näkyvät jälkimmäisellä vuosipuoliskolla.

Hoidon tietojärjestelmiin keskittyvän Deion perustamisella on luotu edellytykset tietojärjestelmäliiketoiminnan kasvu. Deion kehittämiseen panostetaan merkittävästi lähivuosina.

Terveystieteiden laitteen liiketoiminta-alueen yksiköillä sekä Optiikkaryhmällä on kullakin vahva markkina-asema omalla alallaan.

Kokonaisuudessaan Instrumentarium-konsernin näkymät vuodelle 2001 ovat vakaat. Vaihtelut vuosineljänneksittäin saattavat kuitenkin olla suuria.

Voitonjakoehdotus

Konsernin voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2000 mukaan ovat 283 419 737,10 euroa ja emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 334 183 302,62 euroa.

Hallitus ehdottaa, että

- osinkoa jaetaan 23 973 865 osakkeelle 0,80 euroa/osake (0,40 euroa/ADR)	
ja lisäksi 100-vuotisjuhlaosinkoa 0,20 euroa/osake (0,10 euroa/ADR), yhteensä	23 973 865,00 euroa
- lahjoitetaan Instrumentariumin Tiedesäätiö s.r.l:lle	25 000,00 euroa
- jätetään taseen omaan pääomaan	310 184 437,62 euroa

Helsingissä 20. päivänä helmikuuta 2001

Gerhard Wendt
hallituksen puheenjohtaja

Erkki Etola

Juhani Kuusi

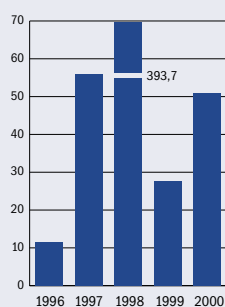
Mikael Lilius

Olli Riikkala
toimitusjohtaja

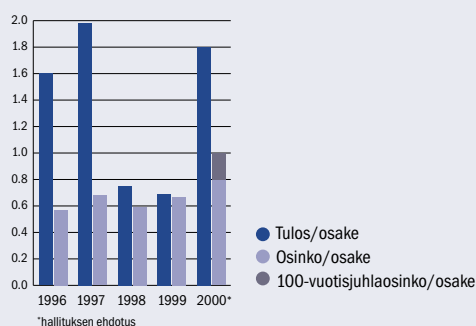
Jukka Takala

Turo K. J. Tukiainen

Investoinnit, milj. e

Tulos ja osinko osaketta kohti, e

Konsernin tuloslaskelma

Tuhat e	Liite	1998	1999	2000
Liikevaihto	(2)	654 373	773 477	912 843
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-344 782	-371 296	-454 756
Bruttokate		309 590	402 182	458 088
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-172 830	-205 305	-240 306
Tuotekehityksen kulut		-39 681	-53 305	-63 816
Hallinnon kulut		-78 407	-86 388	-86 714
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	(3)	9 925	2 651	22 643
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja		28 597	59 834	89 896
Liiketoiminnan kertaluonteiset tuotot ja kulut	(3)	30 468	6 388	6 177
Liikearvon poistot	(4)	-16 818	-19 556	-16 344
Liikevoitto		42 247	46 666	79 729
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	-11 798	-15 508	-13 177
Voitto ennen satunnaisia eriä		30 449	31 158	66 552
Satunnaiset tuotot ja kulut	(6)		30 852	3 520
Voitto satunnaisten erien jälkeen		30 449	62 010	70 072
Välittömät verot	(7)	-14 605	-14 592	-23 465
Voitto ennen vähemmistöosuutta		15 844	47 418	46 607
Vähemmistöosuus		-65	100	-29
Tilikauden voitto		15 778	47 518	46 579
Tulos/osake, e	(8)	0,75	0,69	1,80
Tulos/osake laimennusvaikutuksella, e	(8)	0,74	0,69	1,80

Konsernin kassavirtalaskelma

Tuhat e	Liite	1999	2000
Liiketoiminnan kassavirta			
Tilikauden voitto		47 518	46 579
Oikaisut tilikauden voittoon	(9)	28 918	45 275
Käyttöpääoman muutos	(9)	-75 824	-27 717
Liiketoiminnan kassavirta ennen korkoja ja veroja		612	64 137
Maksetut korot		-18 114	-20 456
Maksetut verot		-22 564	-26 563
Liiketoiminnan kassavirta		-40 066	17 118
Investointien kassavirta			
Ostetut yhtiöt ja liiketoiminnat	(9)	-1 039	-20 594
Investoinnit muihin pysyviin vastaaviin		-27 197	-27 976
Myydyt yhtiöt ja liiketoiminnat		7 127	44 730
Muiden pysyvien vastaavien myynti		25 071	27 304
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys (-), vähennys (+)		7 039	-402
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten lisäys (-), vähennys (+)		-287	-7 671
Yhteiseläkesäätiön ylikate		30 852	
Ohmeda-yrityskauppa ⁽¹⁾			47 913
Investointien kassavirta		41 566	63 303
Kassavirta investointien jälkeen		1 499	80 420
Rahoitustoiminnan kassavirta			
Maksetut osingot		-14 186	-16 143
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		38 134	-31 067
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		-29 071	-31 259
Rahoitustoiminnan kassavirta		-5 123	-78 469
Rahojen ja pankkisaamisten lisäys (+), vähennys (-)		-3 624	1 952
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden alussa		22 117	20 366
Rahojen ja pankkisaamisten kurssimuutos		1 872	102
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa		20 366	22 419

¹⁾ Syyskuussa 2000 Baxter Healthcare Corporationilta saatu kertasuoritus liittyen Ohmeda-yrityskauppaan.

Konsernin tase

VASTAAVAA

Tuhat e	Liite	31.12.1999	31.12.2000
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	(10)		
Aineettomat oikeudet		5 268	5 047
Liikearvo		298 933	264 689
Muut pitkävaikutteiset menot		9 592	4 252
		313 793	273 988
Aineelliset hyödykkeet	(10)		
Maa- ja vesialueet		6 383	6 012
Rakennukset ja rakennelmat		79 606	58 421
Koneet ja kalusto		44 119	44 689
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		5 723	2 748
		135 831	111 871
Sijoitukset			
Osuudet osakkuusyrityksissä	(11)		37
Muut osakkeet ja osuudet	(11)	38 335	18 664
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	(12)	169	210
Lainasaamiset	(12)	5 529	14 992
Omat osakkeet	(13)	3 423	4 035
		47 455	37 939
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		57 066	58 518
Keskeneräiset tuotteet		19 270	19 449
Valmiit tuotteet / tavarat		83 897	90 578
		160 233	168 546
Laskennallinen verosaaminen	(14)	18 528	20 049
Saamiset	(12)		
Myyntisaamiset		217 888	262 282
Lainasaamiset		776	1 475
Muut saamiset		8 695	11 205
Siirtosaamiset		21 522	30 940
		248 882	305 901
Rahat ja pankkisaamiset		20 366	22 419
VASTAAVAA YHTEENSÄ		945 088	940 713

Konsernin tase

VASTATTAVAA

Tuhat e	Liite	31.12.1999	31.12.2000
OMA PÄÄOMA	(13)		
Osakepääoma		48 169	48 169
Ylikurssirahasto		108 001	108 001
Omien osakkeiden rahasto		3 423	4 035
Muut rahastot		6 616	5 307
Kertyneet voittovarot		231 895	261 163
Tilikauden voitto		47 518	46 579
Oma pääoma yhteensä		445 622	473 255
Vähemmistöosuus		-35	-6
VIERAS PÄÄOMA			
Laskennallinen verovelka	(14)	21 282	19 979
Pitkäaikainen vieras pääoma	(15)		
Lainat rahoituslaitoksilta		179 769	146 717
Muut pitkäaikaiset velat		7 082	7 259
		186 851	153 976
Lyhytaikainen vieras pääoma	(16)		
Lainat rahoituslaitoksilta		135 883	100 724
Saadut ennakot		3 165	2 979
Ostovelat		47 834	57 110
Muut lyhytaikaiset velat		8 470	16 078
Siirtovelat		96 015	116 618
		291 368	293 510
Vieras pääoma yhteensä		499 501	467 464
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		945 088	940 713

Konsernin oman pääoman muutokset

Tuhat e	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Omien osakkeiden rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä
Tasearvo 31.12.1998	40 507	114 065		7 488	10 969	250 209	423 239
Rahastoanti	7 662	-7 662					
Siirto ylikurssirahastoon		1 783				-1 783	
Siirto omien osakkeiden rahastoon			3 423			-3 423	
Siirrot muihin rahastoihin		-185		-872		872	-185
Osingot						-14 177	-14 177
Lahjoitukset						-50	-50
Muuntoero					-10 722		-10 722
Tilikauden voitto						47 518	47 518
Tasearvo 31.12.1999	48 169	108 001	3 423	6 616	247	279 166	445 622
Siirto omien osakkeiden rahastoon			613			-613	
Siirrot muihin rahastoihin				-1 309		1 309	
Arvonkorotusten purku						-467	-467
Osingot						-16 143	-16 143
Lahjoitukset						-50	-50
Muuntoero					-2 286		-2 286
Tilikauden voitto						46 579	46 579
Tasearvo 31.12.2000	48 169	108 001	4 035	5 307	-2 038	309 781	473 255

Kehitys liiketoiminta-alueittain

Tuhat e	1998	1999	2000
Liikevaihto			
Anestesia ja tehohoito	398 296	550 617	641 235
Terveystuotteiden laitteet	103 702	110 866	171 745
Optiikka	87 400	89 775	95 556
Muut ⁽¹⁾	64 975	22 220	4 307
	654 373	773 477	912 843
Liikevoitto			
Anestesia ja tehohoito	10 832	47 265	58 649
Terveystuotteiden laitteet	10 611	4 042	14 827
Optiikka	13 148	9 339	10 284
Muut ⁽¹⁾	-5 994	-811	6 135
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja	28 597	59 834	89 896
Liiketoiminnan kertaluonteiset tuotot ja kulut	30 468	6 388	6 177
Liikearvon poistot	-16 818	-19 556	-16 344
Liikevoitto	42 247	46 666	79 729
Sitoutuneet nettovarot			
Anestesia ja tehohoito ⁽²⁾		552 933	494 953
Terveystuotteiden laitteet ⁽²⁾		65 125	111 548
Optiikka ⁽²⁾		17 656	21 413
Muut ⁽¹⁾		126 272	93 242
Sitoutuneet nettovarot		761 986	721 155
Korottomat velat		183 102	219 558
Konsernin varat		945 088	940 713
Investoinnit			
Anestesia ja tehohoito	351 856	14 285	10 840
Terveystuotteiden laitteet	34 147	3 597	27 624
Optiikka	3 130	4 489	3 697
Muut ⁽¹⁾	4 643	5 266	8 841
	393 775	27 636	51 001
Poistot			
Anestesia ja tehohoito	12 298	13 455	15 866
Terveystuotteiden laitteet	1 009	1 791	2 487
Optiikka	2 272	2 509	2 622
Muut ⁽¹⁾	6 390	7 283	4 552
Liikearvon poistot	16 818	19 556	16 344
	38 787	44 594	41 871
Henkilöstö keskimäärin			
Anestesia ja tehohoito	2 909	3 529	3 463
Terveystuotteiden laitteet	589	703	861
Optiikka	735	779	811
Muut ⁽¹⁾	280	161	71
	4 513	5 172	5 205

¹⁾ Sisältää konsernihallinnon ja myydyt liiketoiminnot.

²⁾ Sisältää liiketoiminta-alueille kohdistetut omaisuuserät korottomilla veloilla vähennettyinä.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. LAADINTAPERIAATTEET

Instrumentariumin konsernitiilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös laaditaan suomalaisen laskentasaännösten mukaisesti. Vertailuvuosien tiedot on muutettu vastaamaan nykyistä esitystapaa. Vuoden 2000 tilinpäätös on laadittu euroissa. Aikaisempien vuosien markkamääräiset luvut on muutettu euroiksi virallisella muutokertoimella 1 euro = 5,94573 markkaa. Vuosikertomuksessa esitetään emoyhtiön osalta vain tuloslaskelma, tase ja oman pääoman muutokset.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan hyvää kirjanpitoa, joka edellyttää tietyiltä osin arvioiden ja olettamusten tekemistä. Vaikka oletukset perustuvat viimeisimpään käytössä olevaan tietoon, toteutuneet luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitiilinpäätös sisältää emoyhtiö Instrumentarium Oyj:n ja ne yhtiöt, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 %. Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitiilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt yhtiöt myyntiajankohtaan saakka.

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenukseen menetelmällä. Hankinnasta syntyy eliminointiero, jos hankintamenukseen poikkeaa tytäryhtiön hankintahetken omasta pääomasta. Eliminointiero kohdistetaan tytäryhtiön hankintahetken käyttöomaisuuteen siltä osin kuin käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo poikkeaa käyvästä arvosta. Loppuosa eliminointierosta käsitellään liikearvona, joka poistetaan vaikutusaikanaan tasapoistoin enintään 20 vuodessa. Huhtikuussa 1998 Ohmeda-yritysos-
tosta sekä vuonna 1994 Engströmin anestesia- ja tehohoitoliiketoiminnan ostosta syntyneet liikearvot poistetaan 20 vuodessa, koska kyseisissä liiketoiminnoissa valmistetut tuotteet vaativat pitkän tuotekehitysvaiheen ja niiden teknologia on hitaasti vanhenevaa. Mainittuja periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös konserniyhtiöiden fuusio- ja purkutilanteissa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitiilinpäätöksessä. Vähemmistöosuudet erotetaan konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta ja esitetään omana eräänään.

Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitiilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuutta vastaava osuus liiketoimintaan liittyvien osakkuusyhtiöiden tuloksesta kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Osuus muiden osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään rahoituserissä. Osuus hankintahetken jälkeen kertyneistä voittovaroista sisältyy konsernitaseessa esitettyyn osakkuusyhtiöiden arvoon.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka on riittävän lähellä tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Varsinaiseen liiketoi-

mintaan sekä rahoitustoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernitiilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden kuukausittaisen keskiarvon keskiarvolla. Kaikki tase-erät tilikauden tulosta lukuunottamatta muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoero, joka syntyy tuloslaskelman ja taseen muuntamisesta eri kurssilla, kirjataan kertyneisiin voittovaroihin. Konsernitiilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden omista pääomista aiheutuvat muuntoerot kirjataan konsernin omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien suojaukseen käytettyjen instrumenttien kurssimuutos verovaikutuksella huomioituna kirjataan konsernitaseeseen oman pääoman muuntoeroja vastaan.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot ja annetut alennukset. Tuotteiden ja palvelujen myynti tuloutetaan niiden luovutuksen yhteydessä.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot käsitellään vuosikuluna.

Eläkejärjestelyt

Konsernin suomalaisen henkilöstön eläketurva on vakuutettu eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osalta eläkejärjestelyt noudattavat paikallisia säännöstöjä ja käytäntöä, ja ne täyttävät paikalliset rahoitustarpeet.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen välittömään hankintamenukseen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan alkuperäisestä hankintahinnasta taloudellisen pitoajan mukaan. Poistajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	4–10 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta
Liikearvo	5–20 vuotta

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvosta tehdään arvonalennus, mikäli on todennäköistä, että tulonodotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa. Tarkastelu perustuu arvioituihin kassavirtoihin hyödykkeen käytöstä, sekä myynnistä tai romutuksesta käytön päätyttyä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan fifo-periaatetta noudattaen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden menojen tai niitä alemman todennäköisen luovutushinnan suuruisena. Todennäköinen luovutushinta on käypä hintataso vähennettynä tavanomaisilla myyntikululla. Konsernitiilinpäätöksessä itse valmistettujen tuotteiden osalta vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty hankintamenukseen lisäksi myös tuotannon välillisiä kustannuksia.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahoihin ja pankkisaamiin sisältyy käteinen raha, pankkitilit ja alle kolmen kuukauden talletukset.

Satunnaisten erien verot

Satunnaisten tuottojen ja kulujen verovaikutus esitetään satunnaisissa erissä.

Tilinpäätössiirrot

Suomessa ja eräissä muissa maissa verolainsäädäntö antaa yrityksille mahdollisuuden vähentää tai lisätä verotettavaa tuloa tilinpäätössiirtojen – poistoeron ja vapaaehtoisten varausten – avulla. Vain kirjanpitoon kirjattut tilinpäätössiirrot huomioidaan verotuksessa. Konsernitilinpäätöksessä nämä tilinpäätössiirrot esitetään omassa pääomassa verovelvoilla oikaisuina, eivätkä ne ole voitonjakokelpoisia varoja.

Verot

Tuloslaskelmaan tuloveroina kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat arvioidut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennalliset verot.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikille verotuksen ja tilinpäätöksen välisille jaksotuseroille käyttämällä tilinpäätöshetkellä vahvistettua tulevien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena. Mikäli on todennäköistä, ettei koko laskennallista verosaamista voida hyödyntää, saamisesta on tältä osin tehty arvonalennus.

Suomalaisten yhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole laskettu verovelkaa, koska useimmissa tapauksissa kyseiset voitot voidaan siirtää emoyhtiöön ilman veroseuraamuksia. Myöskään ulkomaisten tytäryhtiöiden voittovaroista aiheutuvaa laskennallista verovelkaa ei ole esitetty, koska tytäryhtiöiden voitot sijoitetaan pääasiallisesti kyseisten yhtiöiden toimintaan. Kuitenkin ulkomaisissa tytäryhtiöissä, joissa voitonjaosta päätetään, verovelka erotetaan, mikäli voitonjako aiheuttaa veroseuraamuksia.

Takuukustannukset

Tilinpäätökseen kirjataan odotettavissa olevia takuukustannuksia vastaava varaus.

Johdannaisinstrumentit

Rahoituksen markkinariskeiltä suojautumiseen käytetään johdannaisoppimuksia, pääasiassa valuuttatermiiniosoppimuksia ja valuuttaoptioita sekä koronvaihtosoppimuksia, korkofutуреja, -termiinejä ja -optioita. Valuuttaja korjojohdannaisoppimuksilla pienennetään valuuttakurssien ja korkojen vaihtelun aiheuttamia markkinariskejä muodostamalla vastakkaisia positioita. Vipuvaiikutteisia (leveraged) johdannaisia ei käytetä.

Johdannaisoppimuksia solmitaan suojaamaan tietty erä tai samankaltaisia erä. Johdannaisoppimusten tehokkuutta mitataan sekä suojautumisen

yhteydessä että koko niiden voimassaolon ajan. Konsernin valuutta- ja korkopositiota hallinnoidaan keskitetysti.

Suojaukseen käytettävät korkojohdannaisoppimukset, pois lukien koronvaihtosoppimukset, arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloutetaan. Koronvaihtosoppimuksia, joita odotetaan pidettävän koko niiden voimassaoloajan, ei arvosteta markkinahintaan. Vain kertyneet korot kirjataan tulokseen.

Suojaukseen käytettävät valuuttajohdannaisoppimukset arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloutetaan.

Suojauslaskentaperiaatetta (hedge accounting) noudatetaan vain silloin, kun johdannaisoppimus pienentää suojattuun erään liittyvää riskiä ja johdannaisoppimus on alunperin tarkoitettu nimenomaan tietyn erän suojaukseen. Jos johdannaisoppimus ei enää täytä suojaustarkoituksen perusteita, siitä syntyvät voitot tai tappiot tuloutetaan. Jos ennakoitu liiketoimi ei toteudu, siihen liittyvä johdannaisoppimus arvostetaan käypään arvoon ja mahdolliset voitot tai tappiot tuloutetaan. Jos johdannaisoppimus myydään tai puretaan ennen sen erääntymistä, voitot tai tappiot tuloutetaan vasta suojatun erän tulouttamisen yhteydessä.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan tuloksesta ennen satunnaisia erä ja veroja vähemmistöosuudella ja normaalin liiketoiminnan veroilla vähennettynä. Jakajana käytetään osakeantioikaistua keskimääräistä osakemäärää. Laskettaessa osakkeiden osakeantioikaistua keskimääräistä lukumäärää uusmerkinnässä merkityt osakkeet huomioidaan osakkeiden maksupäivästä alkaen. Konsernin omistamat omat osakkeet vähennetään osakemäärästä siitä päivämäärästä alkaen, kun ne ovat tulleet konsernin omistukseen.

Laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärään lisätään se osakemäärä, johon oikeuttavia optioita on myönnetty ja vähennetään se osakemäärä, joka olisi voitu hankkia käypään hintaan merkinnästä saaduilla varoilla.

Käytetyt valuuttakurssit

	Keskikurssit			Vuoden lopun kurssit	
	1998	1999	2000	1999	2000
USD	1,113	1,065	0,924	1,005	0,931
SEK	8,835	8,808	8,446	8,567	8,831
NOK	8,398	8,316	8,114	8,078	8,234
GBP	0,672	0,659	0,609	0,622	0,624
CAD	1,684	1,582	1,371	1,461	1,397
JPY	148,643	121,341	99,530	102,513	106,920
AUD	1,822	1,651	1,589	1,542	1,677

2. LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

Tuhat e	1998	1999	2000
Euroopan unioni	329 239	321 720	353 992
<i>josta Suomi</i>	142 476	108 331	97 230
Muu Eurooppa	51 204	29 161	41 549
Pohjois-Amerikka	204 743	323 528	390 142
Muu maailma	69 186	99 068	127 161
Liikevaihto yhteensä	654 373	773 477	912 843

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Tuhat e	1998	1999	2000
Liiketoiminnan muut tuotot			
Vuokratuotot	5 126	4 923	4 654
Komissiot ja muut tuotto-osuudet	3 002	284	6 155
Hallintopalvelutuotot	1 615	318	386
Myyntivoitot	740	3 885	12 509
Ohmeda-yrityskauppa ⁽¹⁾			3 008
Muut tuotot	5 262	4 888	4 866
	15 743	14 298	31 577
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrattujen tilojen kulut	-3 875	-3 452	-2 680
Uudelleenjärjestelykulut		-3 746	-5 219
Muut kulut	-1 943	-4 449	-2 842
	-5 818	-11 647	-10 741
Osuus osakkuusyritysten tuloksista			1 807
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut yhteensä	9 925	2 651	22 643

¹⁾ syyskuussa 2000 Baxter Healthcare Corporationilta saadun Ohmeda-yrityskauppaan liittyvän kertasuorituksen perusteella tulokseen kirjattu osuus

Liiketoiminnan kertaluonteiset tuotot ja kulut

Sijoitustoiminnan tuotot	10 096	496	
Käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitot	16 753	3 116	4 851
Liiketoiminnoista luopuminen	15 866	2 250	1 327
Muut kertaluonteiset tuotot	6 660		
Ohmedan hankintaan liittyvät uudelleenjärjestely- ja konsultointikulut	-18 906	526	
Liiketoiminnan kertaluonteiset tuotot ja kulut yhteensä	30 468	6 388	6 177

Pakolliset varaukset

Varaus Ohmeda yritysostoon liittyvistä uudelleenjärjestelykuluista	10 454		
Pakolliset varaukset yhteensä	10 454		

4. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Tuhat e	1998	1999	2000
Poistot tase-erittäin			
Aineettomat oikeudet	1 246	1 566	1 972
Liikearvo	16 818	19 556	16 344
Muut pitkävaikutteiset menot	2 292	2 520	1 792
Rakennukset ja rakennelmat	5 196	5 319	5 265
Koneet ja kalusto	13 235	15 633	16 498
	38 787	44 594	41 871
Poistot toiminnoittain			
Hankinta ja valmistus	4 767	6 933	7 037
Myynti ja markkinointi	5 048	3 499	4 400
Tutkimus ja tuotekehitys	1 513	1 663	1 523
Hallinto	8 464	11 079	10 990
Muu liiketoiminta	2 178	1 863	1 577
Liikearvo	16 818	19 556	16 344
	38 787	44 594	41 871

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Tuhat e	1998	1999	2000
Osinkotuotot ⁽¹⁾	6 837	8 159	2 859
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot			
Korkotuotot	4 125	2 465	2 026
Valuuttakurssivoitot ⁽²⁾	54 987	52 445	36 406
Muut rahoitustuotot	2	25	475
	59 114	54 935	38 907
Sijoitusten arvonalennukset			
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalennukset	-1 281		
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Korkokulut	-22 802	-17 737	-15 746
Valuuttakurssitappiot ⁽²⁾	-52 861	-60 335	-38 969
Muut rahoituskulut	-917	-222	-229
	-76 580	-78 294	-54 944
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	111	-309	-1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-11 798	-15 508	-13 179

¹⁾ Osinkotuotot yhtiöveron hyvityksineen vuonna 1999 sisältävät 4 753 tuhatta euroa ja vuonna 2000 851 tuhatta euroa pääosin Orion-yhtymä Oyj:n osinkoina jakamia Instrumentarium Oyj:n osakkeita.

²⁾ Liiketoimintaan liittyvistä valuuttamääräisistä varoista ja veloista sekä niiden ja ennakoitujen valuuttamääräisten kassavirtojen suojaamisesta aiheutuneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot

6. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Vuonna 2000 satunnaiset tuotot 3 520 tuhatta euroa koostuvat syyskuussa 2000 Baxter Healthcare Corporationilta saadun kertasuorituksen aiheuttamasta vuosille 1998 ja 1999 kohdistuvasta liikearvopoistojen oikaisusta.

Satunnaisiin tuottoihin vuonna 1999 sisältyy Instrumentariumin Yhteiseläkesäätiön purkamisen yhteydessä palautettu ylikate 30 852 tuhatta euroa ja siihen liittyvät yhtiöveron hyvitykset 11 998 tuhatta euroa. Satunnaisiin kuluihin vuonna 1999 sisältyvät palautettuun ylikatteeseen liittyvät verot 11 998 tuhatta euroa.

7. VÄLITTÖMÄT VEROT

Tuhat e	1998	1999	2000
Voitto ennen satunnaisia eriä			
Suomi	65 322	24 724	50 219
Ulkomat	-34 873	6 434	16 334
	30 449	31 158	66 552
Välittömät verot			
Tilikauden verot			
Suomi	26 610	12 694	19 581
Ulkomat	466	3 791	12 560
	27 076	16 485	32 141
Laskennalliset verot			
Suomi	-5 255	-1 580	-8 954
Ulkomat	-7 217	-313	278
	-12 471	-1 893	-8 676
Välittömät verot yhteensä	14 605	14 592	23 465

Suomalaisen yhtiöverokannan mukaisen tuloveroasteen ja tuloslaskelman efektiivisen veroasteen (laskettu voitosta ennen satunnaisia eriä) merkittävimmät erot:

	1998	1999	2000
Suomalaisen yhtiöverokannan mukainen tuloveroaste	28 %	28 %	29 %
Konserniliikearvon poisto	13 %	14 %	6 %
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennus	-2 %		
Liiketappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista	11 %	3 %	2 %
Edellisten tilikausien jaksotettujen verovelkojen oikaisut	-2 %		-8 %
Ulkomaisten tytäryhtiöiden vero, joka ylittää suomalaisen yhtiöverokannan mukaisen veron		2 %	6 %
Efektiivinen veroaste voitosta ennen satunnaisia eriä	48 %	47 %	35 %

8. TULOS/OSAKE

Tuhat e	1998	1999	2000
Tulos/osake ilman osakeoptioiden laimennusvaikutusta			
Voitto ennen satunnaisia eriä	30 449	31 158	66 552
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-65	100	-29
Välittömät verot	-14 605	-14 592	-23 465
	15 778	16 666	43 059
Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin (1 000 kpl)	21 060	24 049	23 980
Tulos/osake, e	0,75	0,69	1,80

Tuhat e	1998	1999	2000
Tulos/osake osakeoptioiden laimennusvaikutus huomioiden			
Voitto ennen satunnaisia eriä	30 449	31 158	66 552
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-65	100	-29
Välittömät verot	-14 605	-14 592	-23 465
	15 778	16 666	43 059
Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin (1 000 kpl)	21 324	24 109	23 980
Tulos/osake laimennusvaikutuksella, e	0,74	0,69	1,80

9. KASSAVIRTALASKELMA

Tuhat e	1999	2000
---------	------	------

Seuraavilla kirjauksilla muutetaan tuloslaskelman suoriteperusteiset erät kassaperusteisiksi sekä perutaan erät, jotka esitetään muualla kassavirtalaskelmassa:

Oikaisut tilikauden voittoon		
Poistot	44 594	41 871
Vaihto-omaisuuden arvonalennukset	11 305	9 154
Saamisten arvonalennukset	2 335	1 697
Yhtiöiden ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot (-), tappiot (+)	-5 382	-9 829
Muiden pysyvien vastaavien myynneistä syntyneet myyntivoitot (-), tappiot (+)	-4 609	-6 752
Realisoitumattomat kurssivoitot (-), tappiot (+)	-17 352	-22 939
Välittömät verot	14 592	23 465
Korkokulut	17 737	15 746
Osinkotuottoina saadut omat osakkeet	-3 423	-613
Eläkesäätiön ylikatteen palautus	-30 852	
Ohmeda-yrityskauppa ⁽¹⁾		-6 528
Muut oikaisut	-27	3
Oikaisut yhteensä	28 918	45 275
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	-6 411	-5 712
Myyntisaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-37 165	-36 247
Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	1 200	-8 654
Ostovelkojen lisäys (+), vähennys (-)	-22 942	5 846
Muiden korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-10 506	17 050
Käyttöpääoman muutos yhteensä	-75 824	-27 717

Lisätietoja riville Ostetut yhtiöt ja liiketoiminnot:

Ostetut yhtiöt ja liiketoiminnot		
Pysyvät vastaavat	104	1 165
Vaihtuvat vastaavat ilman rahoja ja pankkisaamisia	492	9 793
Vastattavaksi otetut velat		-9 463
Liikearvo	444	19 100
Maksettu kauppahinta vähennettynä hankittujen yhtiöiden kassavaroilla	1 039	20 594

¹⁾ syyskuussa 2000 Baxter Healthcare Corporationilta saadun Ohmeda-yrityskauppaan liittyvän kertasuorituksen perusteella liiketoiminnan muihin tuottoihin ja satunnaisiin tuottoihin kirjatut erät

10. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Tuhat e	1999	2000
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	20 288	22 863
Kauden investoinnit	960	1 262
Yritysostot		617
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-965	-40
Muuntoero	2 580	1 346
Hankintameno 31.12.	22 863	26 047
Kertyneet poistot 1.1.	14 322	17 595
Tilikauden poisto	1 566	1 972
Yritysostojen kertyneet poistot		265
Vähennysten kertyneet poistot	-317	-3
Muuntoero	2 024	1 171
Kertyneet poistot 31.12.	17 595	21 000
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 268	5 047
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	359 308	361 678
Kauden investoinnit	462	19 100
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-4 568	-40 226
Muuntoero	6 476	-21
Hankintameno 31.12.	361 678	340 531
Kertyneet poistot 1.1.	44 119	62 745
Tilikauden poisto	19 556	16 344
Vähennysten kertyneet poistot	-2 690	-3 520
Muuntoero	1 760	272
Kertyneet poistot 31.12.	62 745	75 841
Kirjanpitoarvo 31.12.	298 933	264 689
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	17 811	21 259
Kauden investoinnit	3 564	2 577
Yritysostot		82
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-329	-13 248
Muuntoero	212	246
Hankintameno 31.12.	21 259	10 916
Kertyneet poistot 1.1.	9 389	11 667
Tilikauden poisto	2 520	1 792
Yritysostojen kertyneet poistot		6
Vähennysten kertyneet poistot	-411	-6 850
Muuntoero	169	50
Kertyneet poistot 31.12.	11 667	6 664
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 592	4 252

Tuhat e	1999	2000
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	5 852	6 198
Kauden investoinnit	309	189
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-89	-416
Muuntoero	126	41
Hankintameno 31.12.	6 198	6 012
Arvonkorotus ⁽¹⁾	185	
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 383	6 012
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	106 996	111 425
Kauden investoinnit	2 430	9 284
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-1 208	-31 751
Muuntoero	3 208	1 188
Hankintameno 31.12.	111 425	90 146
Kertyneet poistot 1.1.	26 533	32 101
Tilikauden poisto	5 319	5 265
Vähennysten kertyneet poistot	-1 035	-6 232
Muuntoero	1 284	591
Kertyneet poistot 31.12.	32 101	31 725
Arvonkorotus ⁽¹⁾	282	
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 606	58 421
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	122 798	133 212
Kauden investoinnit	14 037	12 512
Yrityssostot		2 272
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-16 606	-4 201
Muuntoero	12 982	4 536
Hankintameno 31.12.	133 212	148 332
Kertyneet poistot 1.1.	80 364	89 093
Tilikauden poisto	15 633	16 498
Yrityssostojen kertyneet poistot		1 587
Vähennysten kertyneet poistot	-16 532	-6 791
Muuntoero	9 628	3 256
Kertyneet poistot 31.12.	89 093	103 642
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 119	44 689
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	2 238	5 723
Kauden investoinnit	4 571	1 984
Vähennykset ja siirrot tase-erien välillä	-1 407	-5 270
Muuntoero	321	311
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 723	2 748

¹⁾ Aikaisempina tilikausina eräisiin maa-alueisiin ja rakennuksiin kohdistetut arvonkorotukset on purettu vuonna 2000 kyseisistä tase-eristä ja kertyneistä voittovaroista.

11. SIIJOITUKSET

Tuhat e	1999	2000
Osuus osakkuusyriyksissä		
Hankintameno 1.1.	1 140	125
Lisäykset		62
Siirrot tase-erien välillä		1 320
Vähennykset	-1 015	
Muuntoero		102
Hankintameno 31.12.	125	1 609
Pääomaosuuosikaisu 1.1.	-353	-167
Osuus osakkuusyriysten tuloksista	-309	1 806
Tilikauden aikana saadut osingot		-3 224
Myyntit ja muut vähennykset	495	
Muuntoero		12
Pääomaosuuosikaisu 31.12.	-167	-1 573
Osuus osakkuusyriyksissä 31.12.	-42 ⁽¹⁾	37

Osakkuusyriykseen sisältyy vielä poistamatta olevaa konserniliikearvoa 78 tuhatta euroa.

Muut osakkeet ja osuudet

Hankintameno 1.1.	51 564	38 335
Lisäykset	1 303	106
Siirrot tase-erien välillä	4 464 ⁽²⁾	-1 320
Yrityssotot		49
Vähennykset	-19 294	-18 674
Muuntoero	298	168
Kirjanpitoarvo 31.12.	38 335	18 664
Muut osakkeet ja osuudet jakautuvat:		
Julkisesti noteeratut osakkeet	18 494	813
Kiinteistöosakkeet	11 559	11 124
Muut osakkeet ja osuudet	8 282	6 727
	38 335	18 664

¹⁾ sisältyy saamiin omistusyhteisyriyksiltä

²⁾ Aikaisempina vuosina rahoitusarvopapereihin sisältyneet muut osakkeet ja osuudet on siirretty vuonna 2000 pitkäaikaisiksi sijoituksiksi.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden markkina-arvo 31.12.2000 oli 3 953 tuhatta euroa ja 31.12.1999 29 590 tuhatta euroa.

Instrumentarium Oyj ja Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo sopivat vuonna 1998 järjestelystä, jonka mukaan Varma-Sampo sitoutui ostamaan Instrumentariumilta yhteensä 2 000 000 kpl Orion-yhtymä Oyj:n A-sarjan osakkeita vuoden 2000 syyskuuhun mennessä. Instrumentarium puolestaan sitoutui myymään 1 000 000 kpl Orion-yhtymä Oyj:n A-sarjan osakkeita Varma-Sammolle vuoden 2000 syyskuuhun mennessä. Instrumentarium myi vuoden 2000 aikana sopimukseen perustuen 1 000 000 kpl Orion-yhtymä Oyj:n A-osakkeita. Kaupan jälkeen Instrumentariumilla ei enää ole omistusta Orion-yhtymä Oyj:ssä.

12. KOROLLISET JA KOROTTOMAT SAAMISET

Tuhat e	1999	2000
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset	34	8 935
	34	8 935
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Lainasaamiset omistusyhteisyriyksiltä	169	210
Lainasaamiset	5 160	6 057
	5 328	6 267

Tuhat e	1999	2000
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset	905	899
	905	899
Lyhytaikaiset korottomat saamiset		
Myyntisaamiset	217 888	262 282
Lainasaamiset	207	576
Muut saamiset	8 695	11 205
Siirtosaamiset	21 522	30 940
	248 312	305 002
Siirtosaamisten jakauma erittäin		
Jaksotetut korot	523	316
Verosaatavat	3 052	6 390
Yrityssostoihin ja -myynteihin liittyvät saatavat	1 684	227
Toimitilojen laajennus	5 405	9 502
Menoennakot	10 858	14 504
	21 522	30 940

13. OMA PÄÄOMA

Osakepääoma

Instrumentarium Oyj:n osakepääoma 31.12.2000 oli 48 168 742 euroa ja se jakaantui 24 084 371 osakkeeseen. Osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus, ja ne tuottavat osakkeenomistajille yhtäläiset oikeudet yhtiön omaisuuteen ja voitonjakoon.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan vähimmäispääoma on 35 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 140 miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Instrumentarium-konsernin omistuksessa oli tilikauden lopussa 110 506 kpl Instrumentarium Oyj:n osakkeita, joista on vuosina 1999 ja 2000 saatu osinkoina 108 796 kpl Orion-yhtymä Oyj:ltä ja 1 710 kpl Keski-Suomen Lääkäritalo Oy:ltä. Omat osakkeet on kirjattu taseen pitkäaikaisiin sijoituksiin 4 035 tuhannen euron hankintamenoon. Omien osakkeiden osuus Instrumentarium Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 0,46 %.

Osakkeiden määrä	Osingonmaksupäivä	Keskikurssi ⁽¹⁾ e	Hankintahinta, tuhat e
87 828	6.8.1999	38,72	3 401
684	30.9.1999	31,86	22
1 026	21.3.2000	32,05	33
20 968	14.4.2000	27,66	580
110 506			4 035

¹⁾ Keskikurssi perustuu saatujen osakkeiden osingonmaksupäivän kaupankäynnillä painotettuun keskikurssiin.

Henkilökunnan optio-oikeudet

Ylimääräisen yhtiökokouksen 17.6.1998 hyväksymän osakeoptio-ohjelman mukaisesti konsernin avainhenkilöille ja hallituksen jäsenille on osana yhtiön kannustinjärjestelmää annettu osakeoptioita. Osakeoptioita myönnetään enintään 1 300 000 kappaletta, joista 390 000 merkitään kirjaimella A, 390 000 kirjaimella B ja 520 000 kirjaimella C. Optiotodistuksilla voidaan merkitä yhteensä 1 554 930 kappaletta yhtiön osakkeita. Optiotodistuksilla merkittävissä oleva osakemäärä on oikaistu joulukuussa 1998 toteutetun uusmerkinnän johdosta kertoimella 1,1961.

Optiotodistukset	Myönnetyt optio-oikeudet 31.12.2000	Merkittävissä olevat osakkeet	Merkintäaika	Osakeantioikaistu merkintähinta ⁽¹⁾ e
A-kirjaimella merkityt	327 300	391 483	1.6.2001 - 30.6.2006	36,28
B-kirjaimella merkityt	327 300	391 483	1.6.2002 - 30.6.2006	32,64
C-kirjaimella merkityt	436 400	521 978	1.6.2003 - 30.6.2006	29,54
Yhteensä	1 091 000	1 304 944		

¹⁾ Merkintähinta perustuu yhtiön Helsingin Pörsissä aikaisemmin noteeratun B-osakkeen kaupankäynnillä painotettuun keskikurssiin optio-ohjelman ehdossa määritettyjen ajanjaksojen aikana, joka A-kirjaimella merkittyjen optiotodistusten osalta oli 1.8.-31.10.1998, B-kirjaimella merkittyjen optiotodistusten osalta 1.11.1998-31.1.1999 ja C-kirjaimella merkittyjen optiotodistusten osalta 1.2.-30.4.1999.

Työsuhteen päättyessä ennen osakemerkinnän alkamista muun kuin eläkkeellejäämisen tai kuoleman johdosta optio-oikeuksien haltijan on tarjottava optioitaan, joiden merkintäaika ei ole vielä alkanut, takaisin yhtiölle ilman, että optioihin mahdollisesti kertynyttä arvoa hyvitettäisiin. Tämä ei koske niitä yhtiön hallituksen jäseniä, jotka eivät ole työsuhteessa yhtiöön tai päätoimisesti yhtiön palveluksessa.

Jakokelpoiset varat

Tuhat e	2000
Konsernitaseen mukaiset jakokelpoiset varat vuoden lopussa olivat:	
Kertyneet voittovarot	261 163
Tilikauden tulos	46 579
Tilinpäätössiirtojen kertymän oman pääoman osuus	-24 322
	283 420

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2000 olivat 334 183 tuhatta euroa.

14. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Tuhat e	1999	2000
Laskennalliset verosaamiset		
Yhdistelytoimenpiteistä	9 764	11 502
Jaksotuseroista	26 808	21 390
Laskennallisen verosaamisen oikaisu	-18 044	-12 843
	18 528	20 049
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirroista	17 601	9 935
Jaksotuseroista	3 681	10 044
	21 282	19 979

15. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Tuhat e	1999	2000
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	179 769	146 717
Muut velat	254	156
	180 023	146 873
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		
Muut velat	6 828	7 103
	6 828	7 103
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	186 851	153 976

Taseen 31.12.2000 pitkäaikaiset lainat erääntyvät seuraavasti:	Vuonna 2002	4 090
	2003	202
	2004	13 290
	2005	129 194
	2006	
	Tämän jälkeen	7 199
		153 976

Yhtiöllä on ollut syndikoitu USD 300 miljoonan (EUR 322 miljoonan) lainalimiitti heinäkuusta 1998 lähtien. Lainalimiitin juoksuaika on seitsemän vuotta ja se lyhennetään viidessä erässä kuuden kuukauden välein viidennen vuoden lopusta alkaen. Syndikoitu lainalimiitti on monivaluuttainen ja käytetty limiitti koostui 31.12.2000 USD 80 miljoonan, EUR 10 miljoonan, JPY 2 600 miljoonan, SEK 140 miljoonan ja CAD 8 miljoonan osuuksista. Korkeus perustuu LIBOR-noteeraukseen ja keskiporkko 31.12.2000 oli keskimäärin 5,13 %. Viidennen vuoden jälkeen korkomarginaali nousee 0,225 %:sta 0,25 %:iin kahden jäljellä olevan vuoden ajaksi. Luotonvarausprovisio käyttämättömälle limiitille on 0,10 % vuodessa. Lainalimiitin ehtoihin sisältyy eräitä varauksia velkaantumistaseseen, panttioikeuksiin, liiketoimintojen muutoksiin, fuusioihin ja varojen luovutuksiin liittyen.

16. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Tuhat e	1999	2000
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	27 240	24 851
Yritystodistukset	108 561	75 873
Muut velat	493	309
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus	82	
	136 375	101 033

Keskikorko 31.12.2000 taseen lyhytaikaisille korollisille veloille oli 5,45 %.

Instrumentariumilla on luotto- ja luottolimiittijärjestelyjä tiettyjen pankkien kanssa. Käyttämätön luottolimiitti oli yhteensä 15 412 tuhatta euroa 31.12.2000.

Tuhat e	1999	2000
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		
Saadut ennakot	3 165	2 979
Ostovelat	47 834	57 110
Muut velat	7 977	15 769
Siirtovelat	96 015	116 618
	154 992	192 476
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	291 368	293 510
Siirtovelkojen jakauma erittäin		
Palkkajaksotukset	27 745	33 622
Jaksotetut korot ja johdannaisten kurssierot	11 477	759
Jaksotetut tuloverot	5 382	18 548
Muut eläke-etuudet	16 348	20 958
Takuuvaraukset	5 333	5 350
Muut	29 731	37 381
	96 015	116 618

17. VASTUUT JA VASTUUSITOUMUKSET

Tuhat e	1999	2000
Omasta puolesta		
Omien sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	72	72
Yleisvakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	3 364	3 364
Takaukset	10 864	41 063
Muut vastuut	9 473	11 399
	23 773	55 898
Eläkevastuut		
Muut eläkevastuut	243	240
	243	240
Vastuut ja vastuusitoumukset yhteensä	24 016	56 139

Takaisinosovelvoitteisiin liittyvät yhtiön vastuusitoumukset olivat 31.12.2000 noin 456 tuhatta euroa ja 31.12.1999 noin 648 tuhatta euroa.

Tilikauden päättyessä konsernin yhtiöitä oli osallisena tavanomaisissa, liiketoimintaan tyypillisesti liittyvissä oikeusriidoissa. Osa tällaisten oikeusriidosten aiheuttamista kustannuksista korvataan vakuutuksista. Yhtiön johto ei pidä todennäköisenä, että näihin oikeusprosesseihin liittyvät yhteenlasketut vastuut (ennen mahdollisia saatavia vakuutuskorvauksia) vaikuttaisivat merkittävästi yhtiön tai konsernin taloudelliseen asemaan tai toiminnan tulokseen.

Datex-Ohmeda, Inc. Ohmeda Medical on vastaajana syyskuussa 2000 Yhdysvalloissa Indianan osavaltion tuomioistuimessa (U.S. District Court for the Southern District of Indiana) nostetussa patentt loukkausoikeudenkäynnissä, jossa kantajana on Hill-Rom Inc. Kanne koskee yhdysvaltalaisen patentin numero 5,453,077 "Infant Thermal Support Device" loukkausta. Kantaja hakee kolminkertaista vahingonkorvausta, mutta ei ole ilmoittanut korvausvaatimuksen määrää. Lisäksi lokakuussa 2000 kantaja on hakenut kieltotuomiota koskien Giraffe™ OmniBed™ -tuotteen valmistusta ja myyntiä. Datex-Ohmeda, Inc. on nostanut vastakanteita ja hakenut kantajan kanteen hylkäämistä summaarisessa menettelyssä.

On todennäköistä, että kieltotuomiota koskeva ratkaisu annetaan kevään 2001 aikana. Muutoin, oikeudenkäynnin varhainen vaihe huomioiden, yhtiön johto tai sen asianajaja eivät pysty arvioimaan oikeudenkäynnin aikataulua. Yhtiön johto uskoo, että oikeudenkäynnin lopputuloksella ei ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

18. VUOKRAVASTUUT

Konsernin vähimmäisvuokrat ja leasingmaksut koostuvat yli vuoden pituisista, pääasiassa ei-irtisanottavista olevista vuokra- ja leasingsopimuksista.

Maksu vuodelta	Tuhat e
2001	11 206
2002	8 965
2003	5 567
2004	4 494
2005 ja myöhemmin	9 262
	39 493

19. RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusriskien hallinta ja johdannaissopimukset

Konsernin rahoitusriskien hallintaa ohjaa Instrumentarium Oyj:n hallituksen käsittelemä ja hyväksymä rahoituspolitiikka. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja hallita riskipositiot, mitata riskit ja suojautua niiltä tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Konsernin rahoitusriskit jakaantuvat valuutta-, korko-, osake-, maksuvalmius- ja luottoriskeihin.

Markkinariski

Rahoituksen markkinariskeiltä suojautumiseen käytetään erilaisia johdannaissopimuksia, pääasiassa valuuttatermiinisopimuksia ja valuuttaoptioita sekä korkofutuuureja, -terminejä, -optioita ja koronvaihtosopimuksia. Valuutta- ja korkojohdannaissopimuksilla pienennetään valuuttakurssien ja korkojen vaihtelun aiheuttamia markkinariskejä muodostamalla vastakkaisia positiota. Vipuvaikutteisia (leveraged) johdannaisia ei käytetä.

Konsernin valuuttaposiitiota hallinnoidaan keskitetysti. Suojaukseen käytettävät valuuttajohdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloutetaan. Valuuttariskeiltä, jotka kohdistuvat myyntisaamiin, ostovelkoihin sekä niiden aina 9 kuukauteen asti ennakoituihin valuuttamääriin kassavirtoihin, suojaudutaan pääasiassa valuuttatermiinisopimuksilla ja valuuttaoptioilla. Valuuttariskien kannalta konsernin tärkein valuutta on Yhdysvaltain dollari. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omia pääomia suojataan valuuttamäärisillä lainoilla.

Konsernin korkoposiitiota hallinnoidaan keskitetysti. Suojaukseen käytettävät korkojohdannaissopimukset, pois lukien koronvaihtosopimukset, arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloutetaan. Koronvaihtosopimuksia, joita odotetaan pidettävän koko niiden voimassaoloajan, ei arvosteta markkinahintaan. Vain kertyneet korot kirjataan tulokseen.

Johdannaissopimuksia solmitaan suojaamaan tietty erä tai samankaltaisia eriä. Johdannaissopimusten tehokkuutta mitataan sekä suojautumisen yhteydessä että koko niiden voimassaolon ajan. Suojauslaskentaperiaatetta (hedge accounting) noudatetaan vain silloin, kun johdannaissopimus pienentää suojattuun erään liittyvää riskiä ja johdannaissopimus on alunperin tarkoitettu nimenomaan tietyn erän suojaukseen. Jos johdannaissopimus ei enää täytä suojaustarkoituksen perusteita, siitä syntyvät voitot tai tappiot tuloutetaan. Jos ennakoitu liiketoimi ei toteudu, siihen liittyvä johdannaissopimus arvostetaan käypään arvoon, ja mahdolliset voitot tai tappiot tuloutetaan. Jos johdannaissopimus myydään tai puretaan ennen sen erääntymistä, voitot tai tappiot tuloutetaan vasta suojatun erän tulouttamisen yhteydessä.

Konsernin markkinakelpoiset osakesijoitukset ovat vähäisiä. Niiden hintariskiä ei suojata.

Maksuvalmiusriski

Konsernin tavoitteena on pitää maksuvalmiutensa jatkuvasti liiketoimintojensa vaatimalla tasolla. Konsernilla on taseeseen sisältyvien likvidien varojen lisäksi käyttämättömiä luottolimiittejä.

Luottoriski

Rahoitustoimintaan liittyvää luottoriskiä hallitaan tekemällä sopimuksia ainoastaan sellaisten vastapuolien kanssa, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Hyväksytyille vastapuolille annetaan raha- ja aikamääräiset luottolimiitit, ja niiden luottokelpoisuutta seurataan jatkuvasti.

Kirjanpitoarvo, nimellisarvo ja käypä arvo

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin valuutta- ja korkojohdannaissopimusten nimelliset pääoma-arvot, käyvät arvot, luottoriskit ja kirjanpitoarvot 31.12.2000 ja 31.12.1999. Taseen ulkopuolisten instrumenttien nimellisellä pääoma-arvolla mitataan vuoden lopussa avoinna olevien transaktioiden määrää, eikä se vastaa konsernin luotto- tai markkinariskiä. Taulukossa esitettävä luottoriski vastaa konsernin kirjanpidollista kokonaistappion vaaraa näissä transaktioissa, jos kaikki osapuolet laiminlyövät sopimusveloitteensa. Konsernin luotto- ja markkinariski muuttuu korkojen ja valuuttakurssien muuttuessa. Käyvät arvot perustuvat tarkoituksenmukaisiin ja yleisesti käytössä oleviin hinnoittelumalleihin, joissa käytetään tilinpäätöspäivien markkina-arvoja. Vaikka alla olevassa taulukossa esitetään konsernin valuutta- ja korkojohdannaissopimusten nimelliset pääoma-arvot, käyvät arvot ja luottoriskit, ne eivät edusta voittoja ja tappioita niistä positioista ja transaktioista, jotka on tarkoitettu suojata näillä valuutta- ja korkojohdannaissopimuksilla. Rahoitusinstrumentteja purettaessa realisoituvat voitot ja tappiot sekä niiden taustalla oleviin positioihin liittyvät voitot tai tappiot riippuvat todellisista markkinaolosuhteista instrumenttien jäljellä olevan juoksuajan aikana.

31.12.2000 päättyneeltä tilikaudelta

Tuhat e	Nimellinen pääoma-arvo	Käypä arvo	Luottoriski	Kirjanpitoarvo
Valuuttajohdannaiset				
Ostoterminit	43 150	66	66	66
Myyntiterminit	128 055	356	356	356
Ostetut optiot				
Asetetut optiot	14 067	-407		-407
Korkojohdannaiset				
Futuurisopimukset				
Terminisopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Ostetut optiot	2 983	23	23	23

31.12.1999 päättyneeltä tilikaudelta

Tuhat e	Nimellinen pääoma-arvo	Käypä arvo	Luottoriski	Kirjanpitoarvo
Valuuttajohdannaiset				
Ostoterminit	99 655	81	81	81
Myyntiterminit	117 462	-4 843		-4 843
Ostetut optiot	43 798	-256		-256
Asetetut optiot	51 525	-540		-540
Korkojohdannaiset				
Futuurisopimukset	50 000	-2		-2
Terminisopimukset	114 921	-81		-81
Koronvaihtosopimukset	172 229	-2 172		-4 739
Ostetut optiot	4 101	45	45	45

Muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Lyhytaikaisten rahoituserien tasearvojen arvioidaan vastaavan käypää arvoa.

Osakkuusyhtiöosakkeet ovat ei-noteerattuja osakkeita. Niiden kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan käypää arvoa.

Pitkäaikaisten lainojen ja saatavien käypä arvo on arvioitu käyttäen vastaavan pituisten ja ehtoisten lainojen markkinakorkoa. Pitkäaikaisten velkojen, pitkäaikaisten saatavien, lainasaamisten ja -velkojen tasearvo ei olennaisesti poikkea niiden markkina-arvosta.

20. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Tuhat e	1998	1999	2000
Henkilöstökulut			
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille maksetut palkat ja palkkiot	3 231	2 683	3 671
Muut palkat ja palkkiot	150 401	208 568	233 615
Eläkekulut	5 741	22 025	19 822
Muut henkilösivukulut	22 635	26 054	29 089
	182 008	259 330	286 197
Henkilöstön lukumäärä			
	1998	1999	2000
Henkilöstö keskimäärin	4 513	5 172	5 205
Henkilöstö vuoden lopussa	5 131	5 128	5 217

Johdon eläkejärjestelyt

Instrumentarium Oyj:n työsuhteessa olevilla hallituksen jäsenillä on oikeus siirtyä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeikä määräytyy kunkin maan paikallisen lainsäädännön mukaan.

21. OSAKE-ERITTELY

Tytärtyhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus %
Datex-Ohmeda B.V.	Hollanti	100,0
Datex-Ohmeda (Canada) Inc.	Kanada	100,0
Datex-Ohmeda GmbH	Saksa	100,0
Datex-Ohmeda, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Datex-Ohmeda (India) Pvt. Ltd.	Intia	100,0
Datex-Ohmeda K.K.	Japani	100,0
Datex-Ohmeda Ltd.	Iso-Britannia	100,0
Datex-Ohmeda Pte. Ltd.	Singapore	100,0
Datex-Ohmeda Pty. Ltd.	Australia	100,0
Datex-Ohmeda S.A.S.	Ranska	100,0
Datex-Ohmeda S.L.	Espanja	100,0
Datex-Ohmeda S.p.A.	Italia	100,0
Datia Holdings B.V.	Hollanti	100,0
Deio (Canada) Inc.	Kanada	100,0
Deio GmbH	Saksa	100,0
Deio Holdings, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Deio, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Deio Oy	Suomi	100,0
Deio Ltd.	Iso-Britannia	100,0
Deio Pte. Ltd.	Singapore	100,0
Deio S.A.S.	Ranska	100,0
Eksperimentarium Oy	Suomi	100,0
Helsingin Näöntarkastuspalvelut Oy	Suomi	100,0
Instru Holdings, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Instrumentarium AB	Ruotsi	100,0
Instrumentarium Holdings, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Instrumentarium Imaging Dental GmbH	Saksa	51,0
Instrumentarium Imaging France S.A.R.L.	Ranska	100,0

Tytäryhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus %
Instrumentarium Imaging, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Instrumentarium Imaging Italia s.r.l.	Italia	100,0
Instrumentarium Imaging Ziehm GmbH	Saksa	100,0
Instrumentarium Medical OÜ	Viro	100,0
Instrumentarium Optika OÜ	Viro	100,0
Ivoum-ML Oy	Suomi	99,7
Keski-Suomen Silmälääkärit Oy	Suomi	100,0
Kiinteistö Oy Kantaatti	Suomi	100,0
Kiinteistö Oy Lahti Puustellintie 3	Suomi	100,0
Latned-ML Oy	Suomi	100,0
Medko Invest Oy	Suomi	100,0
Medko Medical Oy	Suomi	100,0
Medko Oy	Suomi	100,0
Merimedic AB	Ruotsi	100,0
Merivaara AB	Ruotsi	100,0
Merivaara France S.A.R.L.	Ranska	100,0
Merivaara Norge AS	Norja	100,0
Olarin Optiikka Oy	Suomi	100,0
Optiker Simson AB	Ruotsi	100,0
Oy Bergenheim Yhtiöt Ab	Suomi	100,0
Oy Dentaldepot Ab	Suomi	100,0
Oy Metava Ab	Suomi	100,0
Pika-Optiikka Oy	Suomi	100,0
SIA Instrumentarium Medical	Latvia	100,0
SIA Instrumentarium Optika	Latvia	100,0
Sotem Oy	Suomi	100,0
Suomen Keskus-Optiikka Oy	Suomi	100,0
ZAO Instrumentarium	Venäjä	100,0
Ziehm International, Inc.	Yhdysvallat	100,0
Ögat Förvaltning Aktiebolag	Ruotsi	100,0
Osakkuusyhtiöt	Maa	Konsernin omistusosuus %
Abmin Technologies Oy	Suomi	42,5
IBD Holdings LLC	Yhdysvallat	50,0
Intensium Oy	Suomi	26,0

Emoyhtiön tuloslaskelma

Tuhat e	1999	2000
Liikevaihto	307 966	317 042
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-143 724	-143 746
Bruttokate	164 242	173 296
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-75 063	-80 395
Tuotekehityksen kulut	-26 623	-26 690
Hallinnon kulut	-21 116	-27 459
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	18	14 292
Liikevoitto	41 458	53 043
Rahoitustuotot ja -kulut	5 097	22 415
Voitto ennen satunnaisia eriä	46 556	75 458
Satunnaiset tuotot ja kulut	29 755	
Voitto satunnaisten erien jälkeen	76 311	75 458
Tilinpäätössirrot	3 737	2 401
Välittömät verot	-4 347	-24 595
Tilikauden voitto	75 701	53 265

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA

Tuhat e	31.12.1999	31.12.2000
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	11 108	5 216
Aineelliset hyödykkeet	51 998	55 037
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä	506 659	496 598
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä	335	432
Muut sijoitukset	11 406	18 989
Pysyvät vastaavat yhteensä	581 506	576 273
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	47 009	43 782
Saamiset	285 745	291 399
Rahat ja pankkisaamiset	11 059	4 633
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	343 813	339 814
VASTAAVAA YHTEENSÄ	925 319	916 087

VASTATTAVAA

Tuhat e	31.12.1999	31.12.2000
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	48 169	48 169
Ylikurssirahasto	110 778	110 778
Omien osakkeiden rahasto	17	42
Kertyneet voittovarat	221 878	280 919
Tilikauden voitto	75 701	53 265
Oma pääoma yhteensä	456 543	493 172
Tilinpäätössiirtojen kertymä	36 217	33 816
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	175 088	142 425
Lyhytaikainen vieras pääoma	257 472	246 675
Vieras pääoma yhteensä	432 560	389 099
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	925 319	916 087

Emoyhtiön oman pääoman muutokset

Tuhat e	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omien osakkeiden rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Tasearvo 31.12.1998	40 507	118 440		236 098	395 045
Rahastoanti	7 662	-7 662			
Siirto omien osakkeiden rahastoon			17	-17	
Osingot				-14 177	-14 177
Lahjoitukset				-25	-25
Tilikauden voitto				75 701	75 701
Tasearvo 31.12.1999	48 169	110 778	17	297 579	456 543
Siirto omien osakkeiden rahastoon			25	-25	
Osingot				-16 143	-16 143
Lahjoitukset				-25	-25
Arvonkorotusten purku				-467	-467
Tilikauden voitto				53 265	53 265
Tasearvo 31.12.2000	48 169	110 778	42	334 183	493 172

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Instrumentarium Oyj:n osakepääoma 31.12.2000 oli 48 168 742 euroa ja se jakaantui 24 084 371 osakkeeseen. Osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus, ja ne tuottavat osakkeenomistajille yhtäläiset oikeudet yhtiön omaisuuteen ja voitonjakoon.

Yhtiön yhtiöjärjestys sisältää lunastusvelvollisuutta koskevan lausekkeen, jonka mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista saavuttaa tai ylittää yhden kolmasosan (1/3) tai puolet (1/2), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet. Yhtiöjärjestys sisältää tarkemmat määräykset lunastusvelvollisuudesta.

Noteeraukset pörseissä

Instrumentarium Oyj:n osakkeet on noteerattu Helsingin Pörssissä vuodesta 1971 alkaen. Yhtiöllä on yksi pörssilistattu osakesarja (HEX: INS1V) ja yhtiön toimiala pörssin päälistalla on tietoliikenne ja elektroniikka. ADR-osaketodistukset on noteerattu Yhdysvalloissa NASDAQin listalla vuodesta 1983 lähtien (NASDAQ: INMRY). Kaksi ADR-osaketodistusta vastaa yhtä osaketta. Vuoden 2000 lopussa NASDAQin listalla oli 173 056 ADR-osaketodistusta.

Johdon osakeomistus ja optio-oikeudet

Instrumentarium Oyj:n hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen omistuksessa oli vuodenvaihteessa 350 426 kpl Instrumentarium Oyj:n osakkeita, jotka vastaavat 1,45 %:a yhtiön osakkeista ja äänivallasta. Konsernin avainhenkilöille, hallituksen jäsenille sekä Instrumentarium Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle on annettu Instrumentarium Oyj:n osakkeisiin oikeuttavia optio-oikeuksia (ks. myös sivu 39). Myönnettyjen optiotodistusten enimmäismäärä on 1 300 000 ja lunastettuina ne vastaavat 6,06 %:a yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetty optiotodistukset vastaavat 0,36 %:a yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Omien osakkeiden omistus

Instrumentariumilla oli vuoden 2000 lopussa 110 506 kpl Instrumentarium Oyj:n osakkeita, jotka se on saanut osinkotuottona pääasiallisesti Orion-yhtymä Oyj:ltä.

Hallituksen valtuudet

Instrumentarium Oyj:n hallituksella on valtuutus päättää enintään 1 200 000 oman osakkeen hankkimisesta voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla, enintään 1 200 000 oman osakkeen luovuttamisesta ja osakepääoman korottamisesta enintään 2 500 000 osakkeen uusmerkinnällä yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutukset ovat voimassa enintään yhden vuoden 23.3.2000 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Yhtiö ei ole tilikauden aikana järjestänyt osakeantia eikä laskenut liikkeelle vaihtovelkakirjalainoja tai optio-oikeuksia. Hallituksella ei ole kuluneella tilikaudella ollut vaihtovelkakirjalainojen tai optio-oikeuksien liikkeellelaskuvaltuutuksia.

Osakassopimukset

Hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeita koskevia sopimuksia.

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2000

Osakkeita, kpl	Omistajien lukumäärä	%:a osakkeista	Osake- määrä, kpl	%:a osakkeista ja äänistä
1-100	9 785	48,1	438 506	1,8
101-500	6 878	33,8	1 614 674	6,7
501-1 000	1 638	8,1	1 187 812	4,9
1 001-5 000	1 621	8,0	3 279 391	13,6
5 001-10 000	205	1,0	1 413 247	5,9
yli 10 000	205	1,0	16 138 576	67,0
Arvo-osuusrekisterin selvityslistalla			12 165	0,1
Yhteensä	20 332	100,0	24 084 371	100,0

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31.12.2000

Ryhmä	Luku- määrä, kpl	Osake- määrä, kpl	%:a osakkeista ja äänistä
Yritykset			
Julkiset yritykset	6	58 052	0,2
Yksityiset yritykset	933	2 803 684	11,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	98	4 535 995	18,8
Julkisyhteisöt	74	4 195 475	17,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	496	2 897 366	12,0
Kotitaloudet	18 598	7 638 969	31,7
Ulkomaat	115	141 197	0,6
Hallintarekisteröidyt osakkeet	12	1 801 468	7,5
Arvo-osuusrekisterin selvityslistalla		12 165	0,1
Yhteensä	20 332	24 084 371	100,0

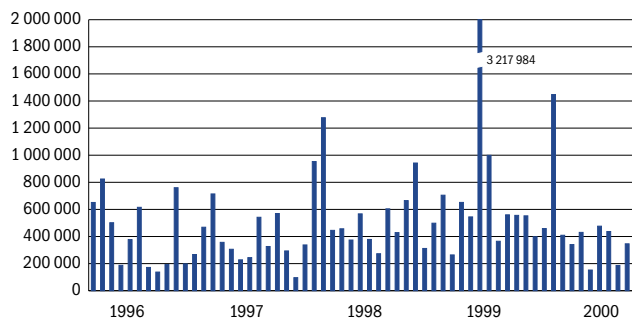
Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2000

Osakas	Osake- määrä, kpl	%:a osakkeista ja äänistä
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 018 146	4,2
2. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	893 077	3,7
3. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	771 964	3,2
4. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	575 365	2,4
5. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	559 178	2,3
6. Medical Investment Trust Oy (MIT)	473 500	2,0
7. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	430 289	1,8
8. Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	420 100	1,7
9. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	401 090	1,7
10. Folkhälsan	347 345	1,4
11. LEL työeläkekassa	346 196	1,4
12. Kuntien eläkevakuutus	308 474	1,3
13. Etra-Invest Oy	275 175	1,1
14. Instrumentariumin Tiedesäätiö s.r.	260 719	1,1
15. H. Kuningas & Co Oy Ab	249 685	1,0
16. Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	246 016	1,0
17. Suomen Kulttuurirahasto	236 029	1,0
18. Kansaneläkelaitos	210 235	0,9
19. Vakuutusyhtiö Sampo-Leonia Oyj	206 719	0,9
20. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	193 108	0,8
	8 422 410	35,0
Hallintarekisteröidyt osakkeet	1 801 468	7,5
Muut osakkaat yhteensä	13 860 493	57,5
Yhteensä	24 084 371	100,0

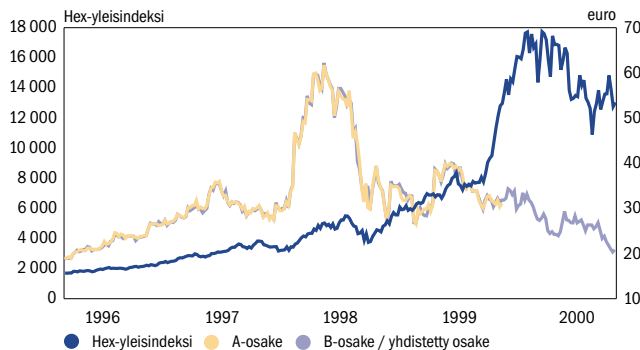
Osakeannit vuodesta 1988

Korotustapa	Merkintäaika	Osakeantisuhde tai merkitsijä	Merkintähinta, e	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakkeita yhteensä
Rahastoanti	22.1.-23.2.88	5:1 A	-	839 025 A	6 229 025
Rahastoanti	22.1.-23.2.88	5:1 Bs	-	68 917 Bs	6 297 942
Rahastoanti	22.1.-23.2.88	5:1 Bv	-	170 058 Bv	6 468 000
Suunnattu	22.1.-23.2.88	henkilökunta	21,86	82 000 Bs	6 550 000
Suunnattu	22.6.88	yritysosto	37,51	86 000 Bs	6 636 000
Suunnattu	22.12.88	yritysosto	36,66	14 100 Bs	6 650 100
Suunnattu	23.6.92	yritysosto	50,46	66 667 A	6 716 767
Nimellisarvon muutos	21.4.94	1:2 A	-	5 100 817 A	11 817 584
Nimellisarvon muutos	21.4.94	1:2 B	-	1 615 950 B	13 433 534
Rahastoanti	21.4.94	2:1 A	-	5 100 817 A	18 534 351
Rahastoanti	21.4.94	2:1 B	-	1 615 950 B	20 150 301
Suunnattu	9.5.96	optiotodistukset	13,17	13 500 B	20 163 801
Uusmerkintä	4.12.-18.12.98	51:10 B	23,55	3 920 570 B	24 084 371

Osakkeiden vaihtomäärät

Osakkeiden kurssikehitys Helsingin Pörssissä

Osakepääoma ja osakekohtaiset tunnusluvut 1996–2000

		1996	1997	1998	1999	2000
Osakepääoma 31.12.	milj. e	33,9	33,9	40,5	48,2	48,2
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. e	571,9	644,3	843,7	777,5	503,5
Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin						
Ilman optioiden laimennusvaikutusta	1 000 kpl	20 915	20 921	21 060	24 049	23 980
Optioiden laimennusvaikutus huomioiden	1 000 kpl	20 915	20 921	21 324	24 109	23 980
Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12.	1 000 kpl	20 921	20 921	24 084	23 996	23 974
Konsernin hallussa olevat osakkeet	1 000 kpl	-	-	-	89	111
Osakkeenomistajien määrä		10 178	9 501	9 457	19 080	20 332
Tulos/osake	e	1,60	1,98	0,75	0,69	1,80
Tulos/osake laimennusvaikutuksella	e	1,60	1,98	0,74	0,69	1,80
Tulos/osake U.S.GAAP	e	1,30	2,01	0,21	0,53	3,36
Oma pääoma/osake	e	13,93	15,36	17,57	18,43	19,57
Osinko/osake	e	0,57	0,68	0,59	0,67	0,80*
100-vuotisjuhlaosinko/osake	e	-	-	-	-	0,20*
Osinko/tulos	%	35,4	34,4	78,6	97,1	55,6*
P/E-luku **		17,1	15,6	47,7	46,8	11,7
Osinkotuotto **	%	2,1	2,2	1,7	2,1	4,8
Osakeantikorjattu kurssikehitys						
Helsingin Pörssissä						
B-osake ***						
Ylin kurssi	e	27,87	36,78	64,55	40,50	36,84
Alin kurssi	e	18,15	25,92	27,54	26,40	19,86
Keskikurssi	e	22,13	30,35	42,04	33,78	28,40
Kurssi 31.12.	e	27,06	30,79	35,13	32,40	21,00
A-osake						
Ylin kurssi	e	28,03	36,94	63,19	41,00	-
Alin kurssi	e	18,31	25,92	27,54	25,10	-
Keskikurssi	e	23,05	30,59	44,19	35,47	-
Kurssi 31.12.	e	27,32	30,79	34,98	-	-
NASDAQ, ADR						
Ylin kurssi	USD	17,82	20,74	33,96	21,75	18,50
Alin kurssi	USD	11,56	15,65	16,38	14,50	8,75
Keskikurssi	USD	14,55	18,47	25,27	17,20	12,39
Kurssi 31.12.	USD	17,82	15,90	20,23	15,50	10,25
Osakeantikorjatut vaihtomäärät						
Helsingin Pörssissä						
B-osake ***						
Osuus osakkeiden määrästä	kpl	1 713 423	1 906 250	3 626 603	2 923 996	5 527 952
	%	30,5	33,9	63,0	31,5	23,0
A-osake						
Osuus osakkeiden määrästä	kpl	3 171 988	2 577 665	3 738 799	6 302 742	-
	%	20,7	16,8	24,4	41,2	-
Osakeantikorjatut vaihtomäärät NASDAQissa						
ADR						
Osuus osakkeiden määrästä	kpl	33 460	73 815	75 233	23 476	55 960
	%	13,7	39,0	39,9	13,8	29,8

* hallituksen ehdotus

** laskettu B-osakkeelle vuosina 1996–1998

*** 20.12.1999 alkaen vain yksi osakesarja

Taloudellinen kehitys 1996–2000

		1996	1997	1998	1999	2000
Liikevaihto	milj. e	389,1	450,9	654,4	773,5	912,8
Muutos edellisestä vuodesta	%	11,1	15,9	45,1	18,2	18,0
Ulkomainen liikevaihto	milj. e	223,4	264,2	512,2	665,1	815,6
Osuus liikevaihdosta	%	57,4	58,6	78,3	86,0	89,3
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ja liikearvon poistoja	milj. e	38,9	53,3	28,6	59,8	89,9
Osuus liikevaihdosta	%	10,0	11,8	4,4	7,7	9,8
Liikevoitto	milj. e	39,0	52,8	42,2	46,7	79,7
Osuus liikevaihdosta	%	10,0	11,7	6,5	6,0	8,7
Rahoitustuotot ja -kulut	milj. e	7,0	4,5	-11,8	-15,5	-13,2
Voitto ennen satunnaisia eriä	milj. e	46,0	57,3	30,4	31,2	66,6
Osuus liikevaihdosta	%	11,8	12,7	4,7	4,0	7,3
Voitto ennen satunnaisia eriä, verojen jälkeen	milj. e	33,7	41,4	15,8	16,6	43,1
Osuus liikevaihdosta	%	8,7	9,2	2,4	2,1	4,7
Satunnaiset erät	milj. e	12,8	0,0	0,0	30,9	3,5
Voitto satunnaisten erien jälkeen	milj. e	58,8	57,3	30,4	62,0	70,1
Osuus liikevaihdosta	%	15,1	12,7	4,7	8,0	7,7
Välittömät verot	milj. e	12,3	15,9	14,6	14,6	23,5
Tilikauden voitto	milj. e	46,3	41,4	15,8	47,5	46,6
Osuus liikevaihdosta	%	11,9	9,2	2,4	6,1	5,1
Investoinnit	milj. e	11,6	55,8	393,7	27,6	51,0
Osuus liikevaihdosta	%	3,0	12,4	60,2	3,6	5,6
Suunnitelman mukaiset poistot	milj. e	15,1	16,2	38,8	44,6	41,9
Tuotekehityskulut	milj. e	19,5	21,1	39,7	53,3	63,8
Osuus liikevaihdosta	%	5,0	4,7	6,1	6,9	7,0
Osingot	milj. e	11,9	14,2	14,2	16,1	24,0*
Oma pääoma ja vähemmistöosuus	milj. e	294,0	324,2	423,7	445,6	473,2
Korolliset nettovelat	milj. e	-47,7	-32,1	264,4	296,0	225,5
Taseen loppusumma	milj. e	415,7	466,3	925,8	945,1	940,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	15,6	17,7	10,2	6,6	10,8
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	12,3	13,4	4,2	3,8	9,5
Omavaraisuusaste	%	71,3	70,2	46,0	47,1	50,3
Gearing	%	-16,2	-9,9	62,4	67,0	48,1
Henkilöstö keskimäärin		2 633	2 753	4 513	5 172	5 205

*hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{ korkokulut ja muut korollisen vieraan pääoman kulut}}{\text{Taseen loppusumma - omat osakkeet - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaisia eriä - välittömät verot}}{\text{Oma pääöma - omat osakkeet + vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääöma - omat osakkeet + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - omat osakkeet - saadut ennakot}}$	x 100
Gearing (%)	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääöma - omat osakkeet + vähemmistöosuus}}$	x 100
Osakekannan markkina-arvo	=	$\text{Osakkeiden lukumäärä 31.12. vähennettynä omilla osakkeilla} \times \text{osakkeen viimeinen kaupantekokurssi 31.12.}$	
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaisia eriä - välittömät verot} -/+ \text{ vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin vähennettynä omilla osakkeilla}}$	
Oma pääöma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääöma - omat osakkeet}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12. vähennettynä omilla osakkeilla}}$	
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Nimellisosinko/osake}}{\text{Tilikauden aikana ja sen jälkeen toteutettujen osakeantien oikaisukertoimien tulo}}$	
Osinko/tulos (%)	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$	
Osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakkeen viimeinen kaupantekokurssi 31.12.}}$	x 100

Tilintarkastuskertomus

Instrumentarium Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Instrumentarium Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 20. päivänä helmikuuta 2001

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy

KHT-yhteisö

Göran Grén

KHT

Heikki Lassila

KHT

U.S. GAAPin mukainen tulos ja oma pääoma

Konsernitilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan, joka tietyin osin eroaa yhdysvaltalaisesta kirjanpitoikäytännöstä (U.S. GAAP, United States Generally Accepted Accounting Principles). Alla olevissa taulukoissa on esitetty U.S. GAAPin mukainen konsernin tulos ja oma pääoma sekä keskeisimmät erot suomalaiseen konsernitilinpäätökseen.

Instrumentarium julkaisee yhdysvaltalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisen vuosikertomuksen (Form 20-F), joka on saatavissa Securities and Exchange Commissionista (SEC) Yhdysvalloista.

Konsernin tulos

Tuhat e	1999	2000
Tilikauden voitto suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan	47 518	46 579
Eläkekulukorjaus	-48 772	11
Aineelliset hyödykkeet	1 620	6 692
Arvopaperit	104	
Hankintamenomenetelmä	-5 062	19 835
Osakeoptiot	-629	-410
SPP-eläkekorvaus		-780
Uudelleenjärjestelykulut	-1 695	
U.S. GAAP -oikaisujen laskennalliset verot	19 784	8 605
Tilikauden voitto U.S. GAAPin mukaan	12 868	80 533
Tulos/osake ja tulos/osake laimennusvaikutuksella, e	0,53	3,36
Tulos/ADS-osake ja tulos/ADS-osake laimennusvaikutuksella, e	0,27	1,68

1 osake = 2 ADS-osaketta

Konsernin oma pääoma

Tuhat e	1999	2000
Oma pääoma suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan	445 622	473 255
Eläkekulukorjaus	-20 218	-20 207
Aineelliset hyödykkeet	-14 279	-7 121
Arvopaperit	11 096	3 160
Hankintamenomenetelmä	-23 587	-3 752
Osakeoptiot	-629	-1 039
SPP-eläkekorvaus		-780
Omat osakkeet	-3 422	-4 035
U.S. GAAP -oikaisujen laskennalliset verot	9 232	20 138
Oma pääoma U.S. GAAPin mukaan	403 815	459 619

Eläkekulukorjaus

Instrumentarium kirjaa eläkekulut yleensä paikallisen kirjanpitoikäytännön mukaisesti niissä maissa, joissa sen henkilöstö on oikeutettu eläke-etuihin. Tämän vuoksi suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaiset eläkekulut poikkeavat U.S. GAAPin SFAS-standardin numero 87 "Employers' Accounting for Pensions" mukaan lasketuista eläkekuluista.

U.S. GAAPin mukaan eläkekulut lasketaan täyskattaisesti yrityksen eläke-etuja saavien työntekijöiden työssäoloajalta, ja jaksotetaan vuosittaiseksi kuluksi. Eläkelaskennassa käytettävät taloudelliset ja väestölliset oletukset on tarkistettava ja oikaistava säännöllisesti paikallisten markkinoiden taloudellisten ja väestöllisten muutosten mukaan.

Aineelliset hyödykkeet

Eräisiin maa-alueisiin ja rakennuksiin on tehty suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaisesti arvonorotuksia, jotka on purettu vuoden 2000 aikana. U.S. GAAPin mukaan arvonorotukset eivät yleensä ole sallittuja, paitsi tietyissä erikoistilanteissa, kuten yrityskaupan yhteydessä.

Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan käyttöomaisuuden rakennus-aikaiset korot on kirjattu vuosikuluiksi. U.S. GAAPin mukaan kyseiset korkokulut on aktivoitava osana rakennuksen alkuperäistä hankintamenoa.

Ennen vuotta 1994 myytiin ja takaisinvuokrattiin tiettyjä rakennuksia. Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan rakennusten myynnistä syntynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti syntymisvuonna. Vuoden 1997 aikana ostettiin takaisinvuokrattuja rakennuksia käyttämällä etuosto-oikeutta ja ne kirjattiin etuosto-oikeushintaan. Vuonna 2000 myytiin kiinteistö, jonka myyntivoitosta osa tuloutuu U.S. GAAPin mukaan vuokra-ajan kuluessa.

Arvopaperit

Suomalainen kirjanpitoikäytäntö edellyttää, että rahoitusomaisuusarvopaperit arvostetaan hankintameno suuruusina tai, jos niiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä.

Vuonna 1990 kirjattiin käyttöomaisuusarvopapereiden hankintamenoista 5 802 tuhatta euroa liikearvoksi. U.S. GAAPin mukaan kyseinen erä luetaan osaksi arvopapereiden hankintamenoa. Vuonna 1992 kyseisestä liikearvosta tehtiin 4 153 tuhannen euron arvonalennus suomalaisen tilinpäätökseen. Jäljellä oleva 730 tuhatta euroa poistetaan seitsemässä vuodessa.

U.S. GAAPin mukaan yrityksen myyntitarkoitukseen luokitellut arvopaperit arvostetaan markkina-arvoon ja realisoitumattomat voitot ja tappiot verovaikutuksella oikaistuna kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Hankintameno menetelmä

Sekä suomalaisen kirjanpitoikäytännön että U.S. GAAPin mukaan hankintameno on luetaan hankinnasta aiheutuneet välittömät kustannukset ja liikearvoksi kirjataan ostetun yrityksen varojen ja velkojen käyvät arvot ylittävä osuus. Arvioitaessa yrityksen varoja ja velkoja suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukainen käyvän arvon määritelmä on kuitenkin suppeampi.

Vuonna 2000 Baxter Healthcare Corporationilta saadusta Ohmeda-yritysoston kauppahinnan oikaisusta kirjattiin suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan 40,2 miljoonaa euroa pienentämään vuonna 1998 Ohmeda-yrityskaupassa syntynyttä liikearvoa. U.S. GAAPin mukaan liikearvoa pienentämään kirjattiin 11,4 miljoonaa euroa ja erotus kirjattiin tilikauden tulokseen.

Osakeoptiot

Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan yrityksen henkilökunnalle myönnettyistä osakeoptioista ei synny palkkakustannuksia. U.S. GAAP-säännöksen SFAS 123, "Accounting for Stock-Based Compensation", mukaisesti yhtiö on päättänyt soveltaa APB 25 -säännöstä, "Accounting for Stock Issued to Employees". APB 25:n mukaan, jos henkilökunnalle myönnetyn osakeoptio oikeuttama osakkeen merkintähinta on matalampi kuin osakkeen markkinahinta myöntämispäivänä, erotus käsitellään ansaintakauden palkkakustannuksena.

SPP-eläkekorvaus

Vuonna 2000 ruotsalaiselta SPP-eläkevakuutusyhtiöltä on saatu ylijäämän palautusta, josta osa on maksettu heti rahana ja loppuosa voidaan käyttää tulevia eläkemaksuja vastaan. Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan koko ylijäämän palautus on tuloutettu. U.S. GAAPin mukaan vain rahavastikkeena saatu osa tuloutetaan.

Uudelleenjärjestelykulut

Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan vuonna 1998 Ohmeda-yritysoston liittyviä realisoitumattomia kuluja kirjattiin tulosvaikutteisesti. U.S. GAAPin mukaan vain tietyjen kriteerien täytyessä realisoitumattomat kulut voidaan kirjata tulosvaikutteisesti kuluksi.

Omat osakkeet

Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan omat osakkeet esitetään taseessa omaisuuseränä. U.S. GAAPin mukaan omat osakkeet pienentävät konsernin omaa pääomaa.

U.S. GAAP -oikaisujen laskennalliset verot

Laskennalliset verot on huomioitu suomalaisen kirjanpitoikäytännön ja U.S. GAAPin eroista.

Tulos/osake

Suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukainen tulos/osake on laskettu Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti. U.S. GAAPin mukainen tulos/osake lasketaan tilikauden tuloksesta.

Yhtiön hallinnointi

Helsingin Pörssin suositusten mukaisesti yhtiö noudattaa Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamaa soveltamisohjetta julkisten osakeyhtiöiden hallinnoinnista.

Yhtiön hallintoelimet ja niiden tehtävät

Yhtiön määräysvalta ja hallinnointi on osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvista asioista.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa, ja hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vuosittain vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita 67 vuotta täyttänyttä henkilöä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Toimintavuoden 2000 aikana hallitus kokoontui yhteensä 9 kertaa.

Hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja voi toimia myös hallituksen jäsenenä, ei kuitenkaan sen puheenjohtajana. Toimitusjohtajana on vuodesta 1997 toiminut Olli Riikkala. Hän on toiminut myös yhtiön hallituksen jäsenenä.

Ylimmän johdon palkat ja palkkiot

Varsinainen yhtiökokous vahvistaa vuosittain hallituksen jäsenten palkkiot. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti toimitusjohtajalle ei makseta erillistä palkkiota hallituksen jäsenyydestä. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimitusohjeista. Toimitusjohtajan kanssa on laadittu kirjallinen toimitusjohtajasopimus. Vuonna 2000 Instrumentarium Oyj:n hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat yhteensä 470 847,50 euroa.

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan välittömien alaisten palkat ja muut edut. Konsernissa on vuonna 1998 hyväksytty konsernin avainhenkilöille ja hallituksen jäsenille suunnattu optio-ohjelma. Optio-ohjelman ehtoissa on määritetty hallitukselle, toimitusjohtajalle ja talousjohtajalle myönnettävien optioiden enimmäismäärät. Muilta osin optioiden jakaminen henkilötasolla kuuluu optioehtoisten mukaisesti Instrumentariumin Oyj:n hallituksen toimivallan piiriin.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton valmistelemia ja suosittelemia sisäpiiriohjetta, johon yhtiö on antanut täydentäviä määräyksiä. Ohjetta sovelletaan yhtiössä kansainvälisesti. Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat ovat yhtiön lakimääräisiä sisäpiiriläisiä. Tämän lisäksi 22 henkilöä on määriteltävä pysyvästi sisäpiiriläisiksi, ja heitä koskevat samat kaupankäyntirajoitteet ja ilmoitusvelvollisuudet kuin yhtiön lakimääräisiä sisäpiiriläisiä.

Tilintarkastajat

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy,
päävastuullisena tarkastajana Göran Grén, dipl.ekonomi, KHT

Heikki Lassila, kauppat. maist., KHT

Varatilintarkastaja: Tauno Haataja, kauppat. maist., KHT

Gerhard Wendt (puheenjohtaja), fil. toht., 66, toimi Kone Oyj:n toimitusjohtajana vuodesta 1994 asti, jolloin hän jäi eläkkeelle. Aikaisemmin hän on toiminut Wisconsinin yliopistossa tutkijana, University of Western Michiganissa apulaisprofessorina, sekä Oyj Fiskars Ab:n ja Oy W. Rosenlew Ab:n palveluksessa. Hän on Algol Oy:n ja Outokumpu Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sekä A. Ahlström Oy:n, Kone Oyj:n, Kyro Oyj Ab:n ja Vaisala Oyj:n hallituksen jäsen. Hän ei omista Instrumentariumin osakkeita. Hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Erkki Etola, dipl.ins., 56, on toiminut Etola-yhtiöiden toimitusjohtajana vuodesta 1974 alkaen ja hallituksen puheenjohtajana vuodesta 1999 alkaen. Lisäksi hän on Orion-yhtymä Oyj:n ja Oyj Stockmann Ab:n hallituksen jäsen. Instrumentarium Oyj:n hallintoneuvoston jäsenenä hän toimi vuosina 1996-1999. Hän omistaa 11 224 Instrumentariumin osaketta ja hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Juhani Kuusi, professori, tekn. toht., 62, on toiminut Nokia Tutkimuskeskuksen johtajana vuodesta 1995 alkaen. Tätä ennen hän toimi Teknologian tutkimuskeskuksen (TEKES) pääjohtajana sekä Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen (VTT) professorina ja reaktorilaboratorion johtajana. Hän ei omista Instrumentariumin osakkeita. Hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Mikael Lilius, dipl.ekonomi, 51, on Fortum Oyj:n toimitusjohtaja. Hän toimi Gambro AB:n ja sitä edeltäneen Incentive AB:n toimitusjohtajana vuodesta 1991, jota ennen hän toimi mm. Huhtamäki Van Leer Oyj:ssä ja KF Industri AB:ssa. Hän on A. Ahlström Oy:n, Huhtamäki Van Leer Oyj:n ja Perlos Oyj:n hallituksen jäsen. Hän omistaa 88 Instrumentariumin osaketta ja hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Olli Riikkala, dipl.ins., MBA, 49, on toiminut Instrumentariumin toimitusjohtajana vuodesta 1997 alkaen. Hän aloitti Instrumentariumissa vuonna 1979, ja vuodesta 1982 alkaen hän on toiminut yhtiössä useissa johtotehtävissä terveydenhuollon toimialalla sekä yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 1987 alkaen. Hän omistaa 3 937 Instrumentariumin osaketta ja hänellä on 30 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Jukka Takala, professori, lääket. ja kir. toht., 47, on toiminut tehohoidon professorina ja johtanut teho-osastoa Bernin Inselspitalin sairaalassa vuodesta 1999 alkaen. Hänellä on merkittävä kansainvälinen kokemus anestesia- ja tehohoitoalalla mm. tutkijana ja luennoitsijana, ja hän toimii useissa alan kansainvälisissä yhdistyksissä. Hän ei omista Instrumentariumin osakkeita. Hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Turo K. J. Tukiainen, varatuomari, MBA, 63, on toiminut A. Ahlström Oy:n palveluksessa vuosien 1967-1990 aikana sekä sen hallituksen jäsenenä 1980-1996. Instrumentariumin hallintoneuvoston jäsenenä hän toimi vuosina 1970-1999. Hän omistaa 60 002 Instrumentariumin osaketta ja hänellä on 8 000 kappaletta vuoden 1998 optio-ohjelman mukaisia optioita.

Sanasto

ANESTESIA

Useimmat kirurgiset toimenpiteet aiheuttavat kipua ja stressiä ja ne ovat potilaalle traumaattisia. Anestesiahenkilökunnan tehtävä on säästää potilasta tällaisilta kokemuksilta. Potilaan kiputunteukset voidaan poistaa anesteettien ja kipulääkkeiden oikein mitoitettulla yhdistelmällä, jonka vaikutuksesta potilas usein vaipuu uneen. Anestesian yhteydessä potilaalle annetaan myös usein lihaksia lamaava lääke, jolla varmistetaan leikkausalueen liikkumattomuus. Edellä mainitut valmisteet pysäyttävät usein potilaan omaehtoisen hengityksen, mikä edellyttää hengityksen koneellista tai mekaanista avustamista. Anestesiakoneen avulla anestesia- ja lääkäri annostelee potilaalle sopivan anesteettimäärän, pitää sitä yllä ja säätelee potilaan koneellista hengitystä. Veressä olevien, keskushermostoon vaikuttavien lääkeaineiden vaikutusta ja hengityksen avustamisen tarvetta sekä potilaan elintoimintoja valvotaan ja seurataan, ja ne dokumentoidaan. Anestesia- ja lääkäri on vastuussa potilaan hyvinvoinnista koko leikkauksen ajan, leikkauksen valmisteluvaiheesta leikkauksen jälkeisen toipumisen varmistamiseen.

TEHOHOITO

Tehohoito on epälineaarinen toimenpidesarja, joka alkaa potilaan henkeä uhkaavasta sairaudesta tai vammasta, ja vaatii nopeasti potilaan tilaan sopivan hoitovaihtoehdon nopeata valintaa monien joukosta. Potilas voi tulla teho-osastolle joko suuren rutiinileikkauksen tai päivystysleikkauksen jälkeen, onnettomuuden seurauksena tai akuutin tai kroonisen sairauden vuoksi. Hoidon aikana hoitohenkilökunta seuraa ja tukee potilaan heikentyneitä elintoimintoja, kuten hengitystä, verenkiertoa, keskushermoston toimintaa tai ravinnon saantia. Valvonnan tarve saattaa vaihdella elintoimintojen ulkoisesta seurannasta (esim. sydämen lyöntitiheys tai veren happipitoisuus) vaativaan, kehon sisäisten parametrien valvontaan (esim. sydämensisäinen verenpaine). Edistyksekkäiden hälytysjärjestelmien ansiosta valvonta auttaa osaston hoitohenkilökuntaa korjaamaan elintoiminnoissa ilmeneviä poikkeamia. Potilaan elintoimintoja joudutaan ehkä tukemaan suonensisäisellä lääkityksellä, hengityksen avustamisella, dialyysillä tai jopa kehon ulkopuolisella hapetuksella. Hoito edellyttää, että hoitohenkilökunta pystyy hyödyntämään eri lähteistä, kuten laboratoriotuloksista, eri asiantuntijoilta, kuvantamisesta tai kirurgiasta, saatavaa diagnostista tietoa. Päätöksenteko ja hoitomuotojen valinta edellyttävät kliinisten arvioiden, erilaisten koe- tulosten ja valvontalaitteiden tuottaman tiedon yhdistämistä. Osaston hoitohenkilökunta on vastuussa potilaan päivittäisistä toiminnoista, samoin kuin kaikkien toimenpiteiden ja niiden tulosten kirjaamisesta.

Teho-osastot ovat itsenäisiä yksiköitä, joilla on käytössään tehohoitoon tarkoitettut tilat, työvoima, asiantuntemus, laitteet ja tekniikka. Joissain sairaaloissa on yksi yhteinen teho-osasto, kun taas suuremmissa sairaaloissa voi olla useita, tietyihin hoitomuotoihin erikoistuneita teho-osastoja. Tehohoito saattaa kestää muutamista hetkistä tunteihin, päiviin tai viikkoihin. Sen tärkeimpänä päämääränä on kuitenkin palauttaa potilaan terveys ja elämänlaatu.

Aineenvaihdunnan valvonta

Potilaan aineenvaihdunnan mittaukset, erityisesti tehohoitoon liittyvät hiilidioksidin tuoton ja hapen ja energian kulutuksen mittaukset

Aineenvaihdunta

Kaikki elimistön kemialliset ja energiaan liittyvät muutokset

Anestesia

Nukutusaineella aikaansaatua tilapäistä tunnottomuutta esim. leikkauksen mahdollistamiseksi; laajemmassa merkityksessä nukutusaineen ja lääkityksen käyttö nukutuksen, puudutuksen ja koneellisen hengityksen yhteydessä

Anestesiakertomus

Raportti anestesian aikaisista tapahtumista ja potilaan elintoiminnoista, joko käsin tai automaattisesti kirjattu

Anestesiakone, anestesiayksikkö

Kone, jota käytetään anestesian yhteydessä sisäänhengitettävien kaasujen ja nukutusaineiden antamiseen, säännöstelyyn ja seurantaan

Anestesiamonitori

Potilasvalvontalaitteita, jota käytetään elintoimintojen mittaamiseen ja valvontaan anestesian aikana

Biopsia

Elävän kudoksen poistaminen diagnostista tutkimusta varten; koepala

Diagnostinen kuvantaminen

Kuvantava tutkimus taudinmääritystä varten, esim. röntgentutkimus

EEG, elektroenkefalografia

Aivosähkökäyrä

EKG, elektrokardiografia

Sydänsähkökäyrä

EMG, elektromyografia

Lihassähkökäyrä

Elintoiminnot

Elintärkeät toiminnot kuten sydämen toiminta, verenkierto, hengitys ja aineenvaihdunta

Entropia

Suure, joka kuvaa epäjärjestyksen astetta

FDA 510(k)

USA:n elintarvike- ja lääkintäviraston myöntämä myyntilupa

Fluoroskopia

Jatkuva reaaliaikainen röntgenkuvantaminen, läpivalaisu

Fysiologinen

Kehon toimintaan liittyvä

Hapentarjonta

Verenkierron elimistölle tietyssä ajassa toimittaman hapen määrä

Hapetus

Kyllästäminen hapella

Hengityksen valvonta

Hengitysarvojen, erityisesti keuhkojen happi- ja hiilidioksidimäärien mittaaminen ja valvonta

Hengityskone

Anestesiakoneessa oleva tai erillinen laite, jolla potilaan hengitystä pidetään yllä

Heräämö

Sairaalan osa, jossa potilaita valvotaan leikkauksen jälkeen anestesiasta toipumisen aikana

Höyrystin

Anestesiakoneen osa, joka höyryttää nukutusaineen ennen kuin se annostellaan osaksi tuorekaasua

Kaikkokuvaus

Ultraäänikaikuun perustuva kuvantamismenetelmä

Kajoamaton toimenpide

Hoito tai tutkimus, joka ei edellytä elimistön sisällä, esimerkiksi verisuonten tai suun kautta tehtäviä toimenpiteitä

Kajoava toimenpide

Hoito tai tutkimus, joka edellyttää elimistön sisällä, esimerkiksi verisuonten tai ruumiin aukkojen kautta tehtäviä toimenpiteitä

Keskoskaappi ja keskoskehto

Hoitolaite, jossa ennenaikaisesti syntyneitä vauvoja hoidetaan oikeissa lämpö- ja kosteusolosuhteissa

Kliininen tietojärjestelmä

Terveystietojärjestelmän liittyvän tiedon tallentamiseen, käsittelyyn, tulostamiseen ja arkistointiin käytetty tietokonejärjestelmä

Kohdekuvantaminen

Erillisen tai tarkemman kuvan ottaminen kuvattavan kohteen rajatulta alueelta

Kokokentän digitaalimammografia

Menetelmä ja laitteisto koko rinnan kuvantamiseksi digitaalisesti

Konfiguroitu

Tuote, esimerkiksi valvontalaite, johon on tehtaalla asennettu tilaajan haluamat valinnaiset toiminnot

Krooninen

Jatkuva, pitkäaikainen

Kudoshapetus

Kudosten hapensaanti

Kudosvirtaus

Veren virtaus kudosten läpi

Kuuloheräteväste

Mittavissa oleva aivojen reaktio korviin annettaviin ääniärsykkeisiin

Leikkaussali

Sairaalan osa, jossa tehdään kirurgisia toimenpiteitä

Mammografia

Rintasyövän diagnostisessa tutkimuksessa käytetty kuvantamismenetelmä

Modulaarinen

Tuote, esimerkiksi valvontalaite, jonka asiakas voi joustavasti varustaa haluamillaan moduuleilla ja toiminnoilla

MRI

Magneettikuvantaminen, diagnostisen kuvantamisen muoto pehmytkudoksien tutkimiseen

Neuroanestesia

Anestesia hermostoleikkauksien aikana

Neuroradiologia

Hermoston tutkimiseen kohdistuva radiologian osa-alue

NMT, neuromuscular transmission

Hermolihasliitoksen toimivuutta mittaava menetelmä

Nukutusaine

Anestesian aikaansaamiseen ja ylläpitoon tarkoitettu kaasu tai suonensisäinen lääke

Ohutneula

Kudoshäytteen ottoon käytetty neula

Oksimetria

Veren happikylläisyyden mittaaminen

Ortopedia

Luuston tutkimiseen ja korjaamiseen keskittyvä lääketieteen ala

Panoraama

Kokokuva; laajakuva

Parametri

Mitattava suure, joka kuvastaa toimintoa, jota itsessään ei voi mitata

Perfuusio

Nesteen virtaaminen elimen läpi sen verisuonien kautta

Potilasvalvontalaite

(Tietokoneohjattu) laite, jolla mitataan, seurataan ja valvotaan potilaan elintoimintoja

Pulssioksimetri

Laite, jolla veren happikylläisyyttä voidaan mitata kehon pinnalta

Päiväkirurgia

Leikkaukset, joiden jälkeen potilas pääsee yöksi kotiin

Radiologia

Se lääketieteen erikoisala, joka käyttää sekä ionisoivaa säteilyä (esim. röntgen-) että ionisoimatonta säteilyä (esim. ultraääni) sairauden tutkimisessa ja hoidossa

Stereotaktinen

Kolmiulotteisuuteen perustuva tutkimusmenetelmä

Tarvikkeet

Potilasvalvontalaitteissa ja anestesiakoneissa käytettävät kerta- ja toistuvakäyttöiset tarvikkeet, kuten pulssioksimetrianturit, mittauskaapelit ja kaasunäyteletkut

Tehohoidon valvontalaite

Tehohoidossa tai tehostetussa hoidossa käytetty potilasvalvontalaite, jolla mitataan ja valvotaan potilaan elintoimintoja

Tehohoito

Hoitomenetelmät, joita käytetään välittömässä hengenvaarassa olevan potilaan hoitamiseen

Teho-osasto

Sairaalan osa, jossa hoidetaan välittömässä hengenvaarassa olevia potilaita

Tehostettu valvonta

Tavallista sairaalan osastohoitoa tehokkaampaa valvontaa

Tietokonejärjestelmien yhteensopivuus

(Sairaalan) tietokonejärjestelmien kyky hyödyntää eri lähteistä tulevaa tietoa

Tuorekaasu

Anestesia- tai hengityskoneesta ulos johdettava kaasuseos, jossa on sopivassa määrin happea, ilmaa tai ilokaasua ja nukutuskaasua

Typpioksidit

Kaasu, jota käytetään hoitamaan keuhkoverisuonten supistustilasta johtuvaa keuhkovaltimon paineennousua

Urologia

Virtsateiden tutkimiseen ja hoitoon keskittyvä lääketieteen ala

Vatsatonometria

Hiilidioksidin mittaaminen mahasta, kuvastaa vatsan alueen verenkierron tehokkuutta

Ventilaattori

Ks. hengityskone

Verenkierto

Elimistössä tapahtuva veren virtaaminen, joka mahdollistaa kudosten hapensaannin, hiilidioksidin palaamisen keuhkoihin ja muiden aineenvaihdunnan tuotteiden siirtymisen maksaan ja munuaisiin

Osoitteet

KONSERNIHALLINTO

Instrumentarium Oyj
Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 100, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 146 4172

Toimitusjohtaja
Olli Riikkala
olli.riikkala@instrumentarium.fi
Faksi 010 394 3505

Liiketoimintayksiköt: Instrumentarium Imaging,
Instrumed, Merivaara ja Optiikkaryhmä
Seppo Oksanen
seppo.oksanen@instrumentarium.fi
Faksi (09) 146 3515

Konsernin kehitys ja strategiset kehityshankkeet
Hannu Ahjopalo
hannu.ahjopalo@datex-ohmeda.com
Faksi (09) 146 3515

Projektimyynni ja kaupan rahoitus
Peter Tchernych
peter.tchernych@datex-ohmeda.com
Faksi 010 394 3367

Konsernihallinto
Matti Salmivuori
matti.salmivuori@instrumentarium.fi

Talous, rahoitus ja sijoittajasuhteet
Juhani Lassila
juhani.lassila@instrumentarium.fi
Sijoittajasuhteet
Sean Donovan
sean.donovan@instrumentarium.fi

Lakiasiat
Ritva Sotamaa
ritva.sotamaa@instrumentarium.fi
Faksi 010 394 2060

Henkilöstö (Suomi)
Leo Johansson
leo.johansson@instrumentarium.fi
Faksi (09) 146 3885

Kiinteistöt (Suomi)
Aarne Reponen
aarne.reponen@instrumentarium.fi
Faksi 010 394 3527

ANESTESIA JA TEHOHOITO

DATEX-OHMEDA

Olli Riikkala
Operatiivinen liiketoiminta: Arto Kontturi
(Datex-Ohmeda, Suomi)
arto.kontturi@datex-ohmeda.com
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 278 7725

- Potilasvalvontalaitteet
Antti Ritvos (Datex-Ohmeda, Suomi)
antti.ritvos@datex-ohmeda.com
Faksi (09) 146 3515
- Pohjois-Amerikan myynti ja huolto
- Anestesiakoneet ja ventilaattorit
Richard Atkin (Datex-Ohmeda, Inc.)
richard.atkin@us.datex-ohmeda.com
Puh. +1 978 640 0460
Faksi +1 978 640 0469
- Vastuu operatiivisesta liiketoiminnasta
- Markkinointi
- Oksimetrit ja tarvikkeet
Arto Kontturi (kts. yhteystiedot yllä)
- Edustajaverkosto (poislukien Aasia ja Tyynenmeren alue) ja Intia
- Euroopan myynti ja huolto
Chris Clough (Datex-Ohmeda Ltd.)
chris.clough@uk.datex-ohmeda.com
Puh. +44 1707 257 573
Faksi +44 1707 259 633
- Aasian ja Tyynenmeren alueen myynti ja huolto
Nicholas Ong (Datex-Ohmeda Pte. Ltd.)
nicholas.ong@sg.datex-ohmeda.com
Puh. + 65 391 8618
Faksi +65 291 6618

Datex-Ohmeda, Suomi

Instrumentarium Oyj
Teollisuuskatu 29, Helsinki
PL 900, 00031 DATEX-OHMEDA
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 272 6532
Heikki Kyröläinen
heikki.kyrolainen@datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda, Ruotsi

Instrumentarium AB
Karlsbodavägen 18
Box 20109
S-161 02 BRÖMMA Sweden
Puh. +46 8 555 221 00
Faksi +46 8 555 221 01
Jan-Erik Backström
jan-erik.backstrom@se.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda Ltd.

71 Great North Road, Hatfield
HERTS AL9 5EN United Kingdom
Puh. +44 1707 263 570
Faksi +44 1707 260 065
Leslie Smith
leslie.smith@uk.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda B.V.

Kantemarsweg 18
P.O.Box 22
3870 CA HOEVELAKEN The Netherlands
Puh. +31 33 253 5404
Faksi +31 33 253 7223
Dirk Kerkkamp
dirk.kerkkamp@nl.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda S.A.S.

17, rue de Jean-Elysée Dupuy
F-69410 CHAMPAGNE
AU MONT D'OR France
Puh. +33 478 666 210
Faksi +33 478 432 658
Gunter Kopf
gunter.kopf@fr.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda GmbH

Dr.-Alfred-Herrhausen-Allee 24
D-47228 DUISBURG Germany
Puh. +49 2065 6910
Faksi +49 2065 691 236
Lothar Assmann
lothar.assmann@de.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda S.p.A.

Via Cassanese, 100
20090 SEGRATE (MI) Italy
Puh. +39 02 216 931
Faksi +39 02 269 262 26
Filip Heilpern
filip.heilpern@it.datex-ohmeda.com

Datex Ohmeda S.L.

Calle Manuel Tovar, 26
28034 MADRID Spain
Puh. +34 91 334 26 00
Faksi +34 91 358 12 84
Antonio Pérez Martínez
antonio.perez@es.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda, Inc.

3 Highwood Drive
TEWKSBURY, MA 01876 USA
Puh. +1 978 640 0460
Faksi +1 978 640 0469
Richard Atkin
richard.atkin@us.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda, Inc.

3030 Ohmeda Drive
P.O. Box 7550
MADISON, WI 53707-7550 USA
Puh. +1 608 221 1551
Faksi +1 608 222 9147
Lori Cross
lori.cross@us.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda, Inc.

1315 West Century Drive
LOUISVILLE, CO 80027-9560 USA
Puh. +1 303 666 7001
Faksi +1 303 665 9176
Rick Brandl
rick.brandl@us.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda (Canada) Inc.

1093 Meyerside Drive, Unit 2
MISSISSAUGA, ONTARIO L5T 1J6 Canada
Puh. +1 905 565 8572
Faksi +1 905 565 8592
Claude Bernard
claudio.bernard@ca.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda K.K.

TRC Annex 9F
6-1-1 Heiwajima, Ohta-ku
143-0006 TOKYO Japan
Puh. +81 3 576 368 01
Faksi +81 3 576 368 38
Kiyo Kanai
kiyokazu.kanai@jp.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda Pte. Ltd.

152 Beach Road
#12-05/07 Gateway East
189721 SINGAPORE
Puh. +65 391 8618
Faksi +65 291 6618
Nicholas Ong
nicholas.ong@sg.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda Pty. Ltd.

Units 1 & 2, 149 Arthur Street
Locked Bag 356
HOMEBUSH, NSW 2140 Australia
Puh. +61 2 9735 7222
Faksi +61 2 9764 2354
Hannu Syrjälä
hannu.syrjala@au.datex-ohmeda.com

Datex-Ohmeda (India) Pvt. Ltd.

8, Aradhana Colony
Sector - 13, R.K. Puram, Ring Road
NEW DELHI - 110 066 India
Puh. +91 11 410 4509
Faksi +91 11 410 4510
Anjan Bose
anjan.bose@in.datex-ohmeda.com

DEIO

71 Great North Road Hatfield
HERTS AL9 5EN United Kingdom
Puh. + 44 1707 273 618
Faksi + 44 1707 271 841
Sami Erviö (Deio Ltd.)
sami.ervio@deio.net

Deio Oy

Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 100, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 876 8636

Deio Europe

45 Kasteelstraat
B8792 DESSELGEM Belgium
Puh. + 32 475 512667
Faksi + 32 567 24 301
Mario Huyghe
mario.huyghe@deio.net

Deio GmbH

Dr.-Alfred-Herrhausen-Allee 24
D-47228 DUISBURG Germany
Puh. +49 2065 256 110
Faksi +49 2065 256 100

Deio S.A.S.

17, rue de Jean Elysée Dupuy
F-69410 CHAMPAGNE
AU MONT D'OR France
Puh. +33 478 666 218
Faksi +33 478 432 658

Deio North America

3 Highwood Drive
TEWKSBURY, MA 01876 USA
Puh. +1 978 640 0460
Faksi +1 978 640 0469
Wim Huisman (Deio, Inc.)
wim.huisman@deio.net

Deio (Canada) Inc.

1093 Meyerside Drive, Unit 2
MISSISSAUGA, ONTARIO L5T 1J6 Canada
Puh. +1 905 565 8572
Faksi +1 905 565 8592

INSTRUMED

Instrumentarium Oyj
Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 300, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi 010 394 5566
Taneli Mattila
taneli.mattila@instrumentarium.fi

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET**INSTRUMENTARIUM IMAGING**

Instrumentarium Oyj
Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 100, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 146 3515
Folke Lindberg
folke.lindberg@datex-ohmeda.com

Globaali markkinointi:

Instrumentarium Corporation
Jaakko Karo
16 Sommerset House
Waterlooville
HAMPSHIRE PO7 7SG United Kingdom
Puh. +44 2392 253080
Faksi: +44 2392 251109
jaakko.karo@fi.instrumentarium.com

Instrumentarium Imaging, Suomi

Instrumentarium Oyj
Nahkelantie 160, 04300 TUUSULA
PL 20, 04301 TUUSULA
Puh. 010 394 6500
Faksi 010 394 6501
Pekka Välimäki
pekka.valimaki@fi.instrumentarium.com

Instrumentarium Imaging, Inc.

300, W. Edgerton Avenue
MILWAUKEE, WI 53207 USA
Puh. +1 414 747 1030
Faksi +1 414 481 8665
Michael Palazzola
michael.palazzola@usa.instrumentarium.com

Instrumentarium Imaging France S.A.R.L.

4, Avenue des Roses
94386, BONNEUIL SUR MARNE CEDEX France
Puh. +33 1 43 39 51 51
Faksi +33 1 43 39 75 75
André Bassargette
bassargette.imaging@wanadoo.fr

Instrumentarium Imaging Italia s.r.l.

Centro Direzionale Colleoni
Viale Colleoni 11
Palazzo Sirio, Interno 3
20041 AGRATE BRIANZA (MI) Italy
Puh. +39 039 689 0408, 605 6238
Faksi +39 039 609 1299
Sergio Roncaldi
sergio.roncaldi@it.instrumentarium.com

Instrumentarium Imaging Dental GmbH

Siemensstrasse 12, 77694 KEHL AM RHEIN
P.O. Box 2044, 77680 KEHL AM RHEIN Germany
Puh. +49 7851 932 90
Faksi +49 7851 932 930
Jean Paul Lentz
jean-paul.lentz@instrumentarium-imaging.de

Instrumentarium Imaging Ziehm GmbH

Isarstrasse 40, 90451 NÜRNBERG Germany
Puh. +49 911 64207 0
Faksi +49 911 64207 39
Jörg Ströbel
joerg.stroebel@ziehm-eu.com
Markku Wederhorn
markku.wederhorn@fi.instrumentarium.com

Ziehm International, Inc.

4181 Latham Street
RIVERSIDE, California 92501 USA
Puh. +1 909 781 6660
Faksi +1 909 781 6457
Wolfram Klawitter
wolfram.klawitter@ziehm.com

OHMEDA MEDICAL

8880 Gorman Road
LAUREL, MD 20723 USA
Puh. +1 410 888 5200
Faksi +1 410 888 0540

Ohmeda Medical

60 Walnut Avenue, Suite 100
CLARK, NJ 07066 USA
Puh. +1 732 815 7785
Faksi +1 732 815 7786
Andrew Krakauer
andrew.krakauer@ohmedamedical.com

MERIVAARA-RYHMÄ

Merivaara
Instrumentarium Oyj
Puustellintie 2, 15150 LAHTI
Puh. 010 394 611
Faksi 010 394 6279
Ilkka Laipio
ilkka.laipio@instrumentarium.fi

Merivaara AB

Alpvägen 17
S-168 65 BROMMA
P.O. Box 20126
S-161 02 BROMMA Sweden
Puh. +46 8 627 2950
Faksi +46 8 627 2955
Thomas Swärdh
thomas.swardh@merivaara.se

Merivaara Norge AS

Øststensjøveien 18
P.O. Box 6022 Etterstad
N-0601 OSLO Norway
Puh. +47 2303 9400
Faksi +47 2303 9401
Per Michaelsen
pm@merivaara.no

MEDKO MEDICAL OY

Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 260, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi 010 394 5800
Kari Visti
kari.visti@medkomedical.fi

Instrumentarium Medical Oü

Liivalaia 22
EE-10118 TALLINN Estonia
Puh. +372 6 285 030
Faksi +372 6 285 031
Tiit Maasik
imedical@online.ee

SIA Instrumentarium Medical

Elizabetes Str. 9, Office 5
LV-1010 RIGA Latvia
Puh. +371 7 323 059, 321 304
Faksi +371 7 323 070
Janis Liepinš
jliepins@instrumed.lv

OPTIIKKA**OPTIIKKARYHMÄ**

Instrumentarium Oyj
Vitikka 1 F, Espoo
PL 500, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11
Faksi (09) 502 1551
Pekka Perttilä
pekka.perttila@instrumentarium.fi
Myymälät: Juha Uskali
juha.uskali@instrumentarium.fi
Markkinointi: Raimo Tikkanen
raimo.tikkanen@instrumentarium.fi

Ögat

Instrumentarium AB
Karlsbodavägen 20 A
S-16867 BROMMA
P.O.Box 11112
S-16811 BROMMA Sweden
Puh. +46 8 5648 5560
Faksi +46 8 5552 2291
Jan Eriksson
jan.eriksson@ogat.se

Instrumentarium Optika Oü

Pärnu mnt. 32
10141 TALLINN Estonia
Puh. +372 6 418 124
Faksi +372 6 418 125
Pekka Perttilä
pekka.perttila@instrumentarium.fi

ZAO Instrumentarium

Kanal Gribojedova 10
199011 ST. PETERSBURG Russia
Puh. +7 812 3259 434
Faksi +7 812 3124 672
Pekka Perttilä
pekka.perttila@instrumentarium.fi

SIA Instrumentarium Optika

Marijas iela 12
LV-1050 RIGA Latvia
Puh. +371 7 812 840
Faksi +371 7 812 839
Pekka Perttilä
pekka.perttila@instrumentarium.fi

Varsinainen yhtiökokous

on maanantaina 26.3.2001 klo 17.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki. Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava merkittyinä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön omistajaluetteloon viimeistään 16.3.2001 ja ilmoittauduttava viimeistään 23.3.2001 klo 16.00 puhelimitse 010 394 3401 tai 010 394 3335, telefaksilla (09) 146 4172, internet-osoitteessa www.instrumentarium.fi tai kirjeitse osoitteella Instrumentarium Oyj, Osakerekisteri, PL 100, 00031 Instrumentarium. Osakkeenomistajat, jotka eivät ole vielä vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, saavat ohjeet yhtiökokoukseen osallistumisesta yllä olevista numeroista.

Omistajaluettelo

Osakkeenomistajan tulee hoitaa osoitteenmuutokset, tilittien muutokset osinkojen maksua varten sekä muut osakkeenomistukseensa liittyvät asiat siinä arvo-osuusrekisterissä, jossa hänen arvo-osuustilinsä on.

Osinko

Hallituksen voitonjakoehdotus on sivulla 23. Oikeus osinkoon on sillä, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä 29.3.2001 on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Osingon maksupäivä on 5.4.2001.

Taloudellinen informaatio

Instrumentarium Oyj julkaisee vuoden 2001 aikana suomeksi ja englanniksi kolme osavuositilintä. Tammi–maaliskuun osavuositilintä julkaistaan 9.5.2001, tammi–kesäkuun osavuositilintä 14.8.2001 ja tammi–syyskuun osavuositilintä 8.11.2001. Tilinpäätöstiedot vuodelta 2001 julkaistaan helmikuussa 2002.

Julkaisuja voi tilata:

Instrumentarium Oyj
PL 100, 00031 Instrumentarium
Puhelin 010 394 3401
Faksi (09) 146 4172
Sähköposti hannele.sosimaki@instrumentarium.fi

Tässä vuosikertomuksessa esitetyt muut kuin historialliset tosiseikat voivat sisältää tulevaisuuteen liittyviä arvioita tai odotuksia. Nämä arvioinnit tai odotukset saattavat olla erotettavissa seuraavanlaisesta terminologiasta: "uskotaan", "odotetaan", "oletetaan", "pyritään", "on tavoitteena", "on todennäköistä", tai "jatkuu", samankaltaisista termeistä, niiden negaatioista tai muunnelmista, vastaavasta terminologiasta, taikka strategioita, suunnitelmia tai aikomuksia koskevista pohdintoista. Tällaiset arvioinnit tai odotukset sisältävät riskejä ja epävarmuutta, koska ne liittyvät tuleviin tapahtumiin ja ovat riippuvaisia tulevista olosuhteista. Muun muassa seuraavat tekijät voivat johtaa siihen, että tosiasialliset tulokset ja tuleva kehitys eroavat olennaisesti siitä, mitä tässä vuosikertomuksessa on esitetty tai annettu ymmärtää: 1) suuntaus entistä kustannustehokkaampien lääketieteellisten hoitojen tuottamiseen; 2) suuntaus teollisuuden sekä myös asiakkaiden yhdistymiseen suuremmiksi yksiköiksi; 3) vaikeudet ja epävarmuudet liittyen pidentyneisiin ja kalliimpiin tuotekehitysprosesseihin sekä säännösten mukaisiin hyväksymisprosesseihin; 4) lakimuutokset, säännösten tai kirjanpitojärjestelmien muutokset; 5) muut lakisäätötekijät kuten tuotevastuu, ympäristöasiat ja kilpailijoiden kanssa käytävät patenttikisat sekä markkinoitujen tuotteiden turvallisuusasiat, jotka voivat johtaa tuotteiden myynnistä poistamiseen, markkinoilta vetäytymiseen tai myynnin alenemiseen; 6) viranomaisten toimenpiteet tai tutkimukset, jotka kohdistuvat teollisuudenalaan yleisesti tai erityisesti Instrumentarium-konsernin toimintaan; 7) kilpailijoiden kehittämät uudet tuotteet tai teknologiat, teknologoiden vanhentuminen tai muut kilpailutekijöissä tapahtuvat muutokset; 8) liiketoimintojen osto, luovutus, lakkauttaminen tai uudelleenjärjestely; 9) taloudelliset tekijät, joihin konsernilla ei ole vaikutusmahdollisuutta, kuten kasvunopeus, inflaatiomuutokset, valuuttakurssit ja korkokannat; tai 10) riskitekijät, jotka on esitetty yhtiön Form 20-F raportissa vuodelta 1999 ja sitä aiemmilla vuosilla.

441

014

Painotuote

INSTRUMENTARIUM

Kuortaneenkatu 2, Helsinki
PL 100, 00031 INSTRUMENTARIUM
Puh. 010 394 11, faksi (09) 146 4172
www.instrumentarium.fi

